

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ

PZ19-65
2021

УТВЪРДИЛ:

д-р Лозана Василева

заместник-министър и заместник-председател на ТРГ

21.4.2021 г.

X

Signed by: Lozana Ilieva Vasileva

ДВНАДЕСЕТО ЗАСЕДАНИЕ

на

Тематичната работна група за разработване на Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони за програмния период 2021 – 2027 г. проведено дистанционно чрез видеоконферентна връзка

CISCO WEBEX

15 февруари 2021 г.

Заседанието на Тематичната работна група започна 9.45 часа и бе открито и ръководено от д-р Лозана Василева – заместник министър на земеделието, храните и горите.

ГЕОРГИ ИЛЪОВ: Добре дошли на Дванадесетото заседание на Тематичната работна група за развитие на земеделието и селските райони, както знаете по процедура започваме с кворума, след това ще дадем думата на доктор Лозана Василева, която да води останалата част от Тематичната работна група.

Соня Микова - ЦКЗ - присъства, Атанас Атанасов - Министерски съвет - присъства, Георги Кръстев - Министерски съвет - присъства, Лора Каменова - Министерски съвет - присъства, Бисер Радков - „Сертификационен одит на средствата от европейските земеделски фондове“, Маргарита Стоянова - ДФ „Земеделие“, Елена Иванова - присъства, Симеон Кузманов - МЗХГ - присъства, Стоян Котов - МЗХГ, Слави Кралев - МЗХГ - присъства, Петър Кировски - МЗХГ - присъства, Дора Ненова - МЗХГ, Ирина Лазарова - МЗХГ - присъства, Диана Атанасова - МЗХГ, Павлин Белчев - МЗХГ, Мария Асенова - „Управление на държавни земеделски земи“ - МЗХГ - присъства, Силвия Георгиева - присъства, Десислава Василева - „Анализ и стратегическо планиране“ МЗХГ - присъства, на мястото на Снежана Благоева присъства Аделина Стоянова, Мариета Нейкова - МЗХГ - присъства, Спас Тодоров - МЗХГ - присъства, Михаела Урманова - МЗХГ, на мястото на Невена Петрова присъства Евгени Макавеев - Център за оценка на риска по хранителната верига към МЗХГ, Илияна Илиева - МИ, Иван Попов - ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“, Далила Факирова - Оперативна програма „Околна среда“ МОСВ, Юлия Григорова - МОСВ - присъства, Димо Димов - МТИТС, на мястото на Ивайло Стоянов - МРРБ, Ивелина Стоянова, Десислава Георгиева-Ушколова - МТСП - присъства, Весела Данева - „Държавни помощи и

реален сектор“ - МФ, Христиана Грозданова - МВнР, Милена Маринова - МВР, Гергина Николова – НСИ - присъства, Петър Михайлов – Фонд мениджър на финансови инструменти в България - присъства, д-р Иво Атанасов – МЗ, Андреана Каишева – Министерство на туризма, Пламен Панов – Министерство на културата, Виктория Рачева Славкова – ММС, Методи Методиев – МФ, Мануела Милошева - МФ, доц. д-р Надежда Йонкова – Комисия от защита от дискриминация, Богдан Балашев – Агенция за хората с увреждания, Петя Колева – Агенция за социално подпомагане, д-р Ивелина Гецова – Регионален съвет за развитие на Северен централен район, Мирослав Петров – Регионален съвет за развитие на Северозападен район, Милена Недева – Регионален съвет за развитие на Североизточен район, Бисер Михайлов – Регионален съвет за развитие на Югозападен район, Недялко Славов – Регионален съвет за развитие на Южен централен район, Владимир Крумов – Регионален съвет за развитие на Югоизточен район, Георги Георгиев – Комисия по интеграция на хората с трайни увреждания, Соня Хорозова – НСОРБ - присъства, Димитър Иванов - БАН, Явор Гечев - АИКБ, на мястото на Мирослав Тончев, присъства Стефан Асенов - БСК и БАСЗ, Венцислав Върбанов – Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Любка Георгиева – КТ „Подкрепа“, Светла Василева – КНСБ - присъства, Сребрин Илиев – БТПП - присъства, Николай Николов – ССИ, д-р инж. Стилиан Баласопулов – Национална потребителна кооперация на слепите в България, Петър Велчев – Съюз на военноинвалидите и военнопострадарите в България, проф. д-р Христина Янчева – Аграрен университет, д-р Елена Тодоровска – Селскостопанска академия - присъства, Емилия Георгиева – Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството, д-р инж. Любчо Тричков – Изпълнителна агенция по горите, инж. Бистра Павловска – Изпълнителна

агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол, Даниела Фърцова – Изпълнителна агенция по лозата и виното, Пенка Манева-Кънева – Българска агенция по безопасност на храните - присъства, Иванка Тодорова – Национална служба за съвети в земеделието, Петко Симеонов – Сдружение за биологично пчеларство - присъства, Рангел Матански – Заедно за личностно развитие - присъства, Ирина Матеева – Българско дружество за защита на птиците, Евгения Ачкаканова-Димитрова – Асоциация за развъждане на породата „Ил дьо Франс в България“ - присъства, Боян Костадинов – Българска национална ЛИДЕР мрежа - присъства, Светлана Боянова – Институт за агростратегии и иновации - присъства, Емил Дърев – Българска асоциация на консултантите по европейски програми, Николай Колев – Съюз на Дунавските овощари - присъства, Лора Жебрил – „ВВФ-Световен фонд за дивата природа“ - присъства, инж. Тихомир Томанов – Асоциация общински гори, Жеко Жеков – Югоизточна тракийска регионална лозаро-винарска камара, Дима Стоянова – Сдружение за социална подкрепа и развитие и бизнес реализация на личността „Диона“, Камен Макавеев – „Асоциация Интегро“ - присъства, Магърдич Хулиан – Национално сдружение на малките семейни ферми и преработватели, Илиас Сарнук – Национална асоциация на младите фермери в България – присъства.

Уважаеми госпожи и господа, след няколко минути ще проверим кворума и ще ви информираме.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Добро утро на всички!

Проверката на кворума показва участие на 37 членове на тематичната работна група, а за кворум са необходими 43 присъстващи.

Така, че в тази връзка няколко човека не достигат за формиране на кворум на настоящото заседание.

Има ли „против“ да продължим, като всеки път очакваме, че малко по-късно ще се включат още представители на групата и ще получим кворум.

Не виждам против.

Благодаря Ви.

Откривам днешното Дванадесето заседание на Тематичната работна група за разработване на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони.

Днес ще разгледаме еко-схемите, обвързаното подпомагане и някои от схемите, които ще ви представим като актуализирани интервенции от втори стълб.

Предлагам да започнем с точка 2 от дневния ред.

Точка 2

Представяне на проект на интервенции, финансирани от ЕФГЗ:

- Еко-схема за биологично земеделие (земеделски площи);
- Еко – схема за биологично земеделие (селскостопански животни);
- Схема за обвързано с производството подпомагане на доходите – плодове до встъпване в плододаване;

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Представяне на интервенции финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието.

Давам думата на госпожа Аделина Стоянова за представяне, заповядайте!

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Добър ден!

Както вече започнахме от предишното заседание на Тематичната работна група правим повторен преглед на интервенциите, които вече бяха представени веднъж в резултат на отразените становища

и предложения, които получихме по време на Тематичната работна група и различни срещи, които междуременно проведохме с отделните сектори.

Това, което ще разгледаме в рамките на днешното заседание са две нови интервенции за биологично земеделие.

На заседанието в средата на месец януари, когато представихме първата еко-схема в рамките на заседанието на Тематичната работна група получихме предложния от господин Стоилко Апостолов подкрепен от Веселина Ралчева, Таня Георгиева, Лора Жебрил и Божидар Петков с искане да разработим в рамките на първи стълб схема за биологично производство.

Това, което ние разбрахме от Вашето предложение е, че искате такава схема да бъде разработена в рамките на първи стълб и тя да се отнася за сертифицираните биологични производители.

В отговор на това Ваше искане ние разработихме две схеми за биологично производство. Едната е свързана с биологично производство базирано на площ и втора еко-схема, която е свързана за биологични животни.

По темата еко-схеми биологично производство работи Кристина Йорданова.

Госпожо Йорданова, заповядайте да представите на колегите първо схемата за биологично земеделие, след което ще чуем техните коментари и ще продължим със схемата за биологични животни.

КРИСТИНА ЙОРДАНОВА: Благодаря.

Добър ден на всички!

Искам да представя основните параметри по нашето предложение, което правим за еко-схема в директните плащания за площи, които са под биологично производство.

Съвсем накратко и синтезирано ще представя предложението за условия за допустимост по еко-схемата.

Земеделските стопани трябва да имат право на плащане по схемата за основно подпомагане на доходите за устойчивост. Тоест доплащането по еко-схемата ще бъде в допълнение на основното плащане по директните плащания.

Освен това изискване към земеделските стопани е да имат сключен договор с контролиращо лице за биологично производство, който да е не по-късно от 31 декември на годината предхождаща годината на кандидатстване. Следващо условие за допустимост е земеделските стопани да спазват изискванията на регламент № 848 от 2018 година относно биологичното производство.

В допълнение на това цялото стопанство, с което се кандидатства за подпомагане следва да се управлява в съответствие с приложимите за биологичното производство изисквания в регламент № 848 от 2018 година. Въпреки това регламентът дава право в едно стопанство да се раздели на ясно и ефективно обособени производствени единици за биологично производство, за преход към биологично производство и за небιологично производство при условие, че по отношение на производствените единици за небιологично производство отглежданите животни са от различни видове и растенията са от различни лесно разграничими сортове.

В допълнение на това земеделските площи, с които се кандидатства по еко-схемата за биологично производство трябва да отговарят на изискванията за допустимост за директни плащания.

Площите трябва да са преминали периода на преход към биологично производство и да са сертифицирани като биологични.

Накрая се прави една демаркация с основната еко-схема, която е за диверсификация на културата за поддържане на трайните насаждения и за екстензивна паша, а именно демаркацията е, че земеделските площи, които са заявени за подпомагане по еко-схемата за поддържане на биологично земеделие няма да бъдат допустими за подпомагане по другата еко-схема, тоест идеята е площите да се диференцират, едните да влязат за подпомагане в биосхемата, а другите да бъдат допустими в схемата за диверсификация, за поддържане на междуредията на трайните насаждения и тези на паша.

Това в най-общи линии са условията за допустимост.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Благодаря.

Заповядайте, за предложения или коментари по така представената еко-схема за биологично земеделие.

Имате ли въпроси?

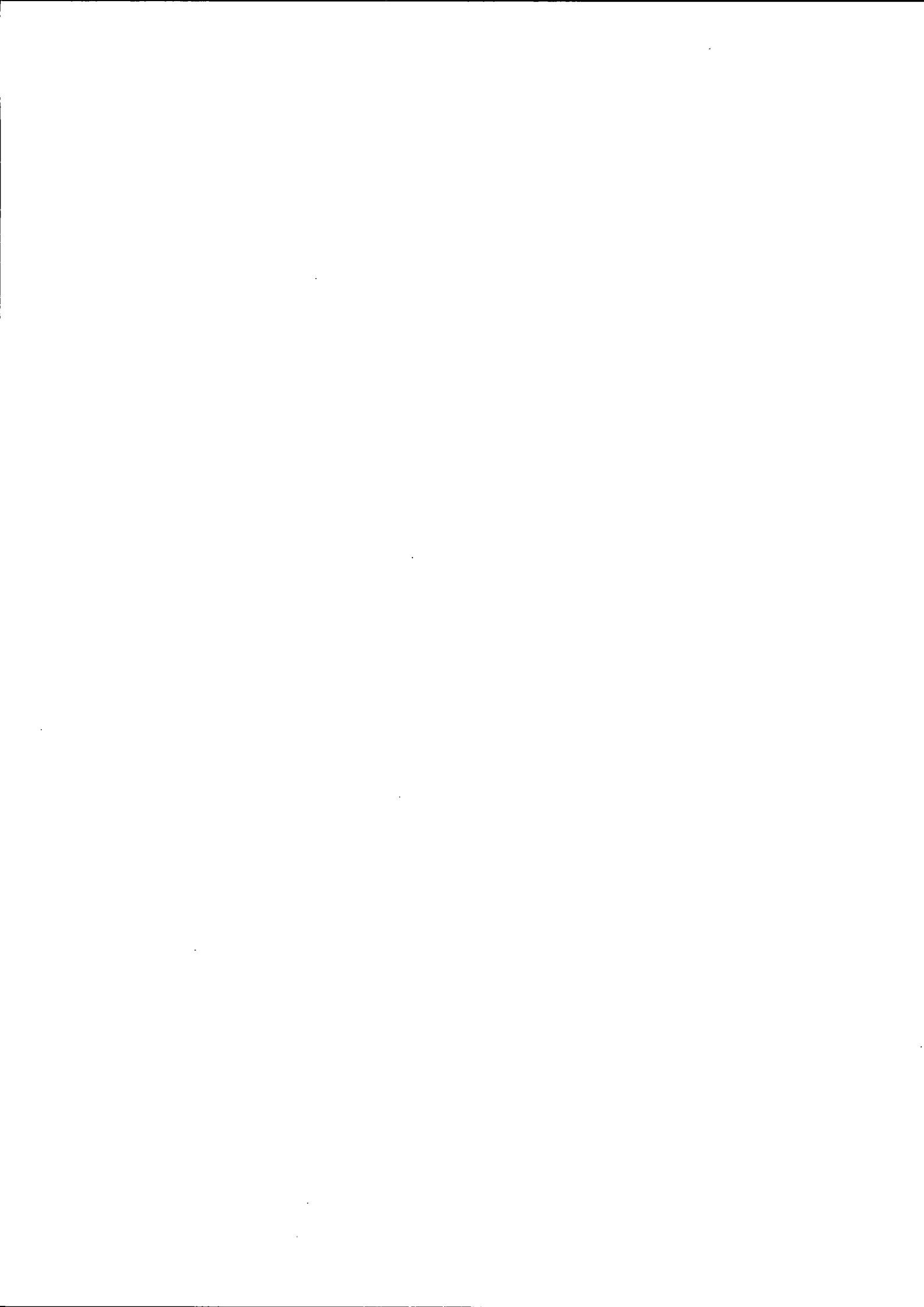
СТОИЛКО АПОСТОЛОВ: Здравейте, може ли да се включа?

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Заповядайте, господин Апостолов!

СТОИЛКО АПОСТОЛОВ: Добро утро, на всички!

Първо, бих искал да благодаря на министерството, че откликнаха на нашето предложение на предишното заседание да се включи еко-схема биоземеделие. Ние прочетохме с голям интерес и го обсъждахме доста дълго време цяла седмица с колегите и открихме, че имаме едно основно разминаване във виждането как да изглежда тази еко-схема.

Това, което ние предложихме беше да се премести изобщо плащането за биологично земеделие, поддържащото плащане тоест след приключване на преходния период да се премести изцяло като еко-схема в стълб едно с диференцирани ставки, както е в момента по мярка 11.

Това, което получихме като предложение е да бъде плащане за животни и съответно за площи, които са минали преходния период в някаква обща ставка, без значение вида на културата и отделно по стълб втори в бъдещата мярка 11, стопаните, които имат сертифицирани вече площи да могат да кандидатстват и там и за преход и след периода на преход.

Не ни допада тази идея, тъй като нашето желание беше да се гледат и двата стълба и стълб 1 и стълб 2, паралелно да се гледа общата картина, как си представяме това развитие.

В момента имаме идея само какво ще се случва в стълб 1 с тази еко-схема и не знаем каква ще бъде ставката и никой все още не я знае, тоест има голяма вероятност това да бъде ставка, която да е подобна на ставката за диверсификация на културите или за затревяване на междуредията и т.н. или за мулчирането. Тоест работим малко на сляпо и в тази връзка нашето предложение остава изцяло плащането да бъде прехвърлено като плащане за площите преминали преходен период и животните в стълб 1 и да няма възможност за плащане в стълб 2 по мярка 11.

Каква ни е логиката тук.

На първо място, виждаме, че по стълб 2 или в ПРСР се предлагат много нови дейности. Например, консервационно земеделие, интегрирано производство и т.н., нови дейности, които ще отнемат още по-голям ресурс от мярката, тоест за следващия период бюджета евентуално, който ще имаме на разположение за биоземеделието ще бъде или колкото е в момента този или по-малък, по вероятно е да бъде по-малък, което означава, че ако в момента имаме 2,4 % от земеделска земя сертифицирана за биологично производство това са и площите в преход и площите био, при запазване на същия бюджет това означава, че през

следващите седем години няма да мръднем от 2 %, от 2,4 % може да стане 3 %, максимум.

При положение, че Европейската комисия е фиксирала цел, а ние все още нямаме такава национална цел оставането в това положение не вещае нищо добро за биото имам предвид и в тази връзка първото ни предложение е да се разработят диференцирани ставки, които да бъдат приложени като еко-схема в стълб 1, за всички площи и животни, които са минали преходния период.

Второто ни предложение е, хората които заявяват такива площи да бъдат допустими за заявяване и на останалите еко-схеми, тъй като на практика те са тези, които ще спазват тези ограничения, например четвърта култура като диверсификация или съответно мулчиране на междуредията, затревяване и т.н. или екстензивна паша, тъй като това са неща, които така или иначе те изпълняват.

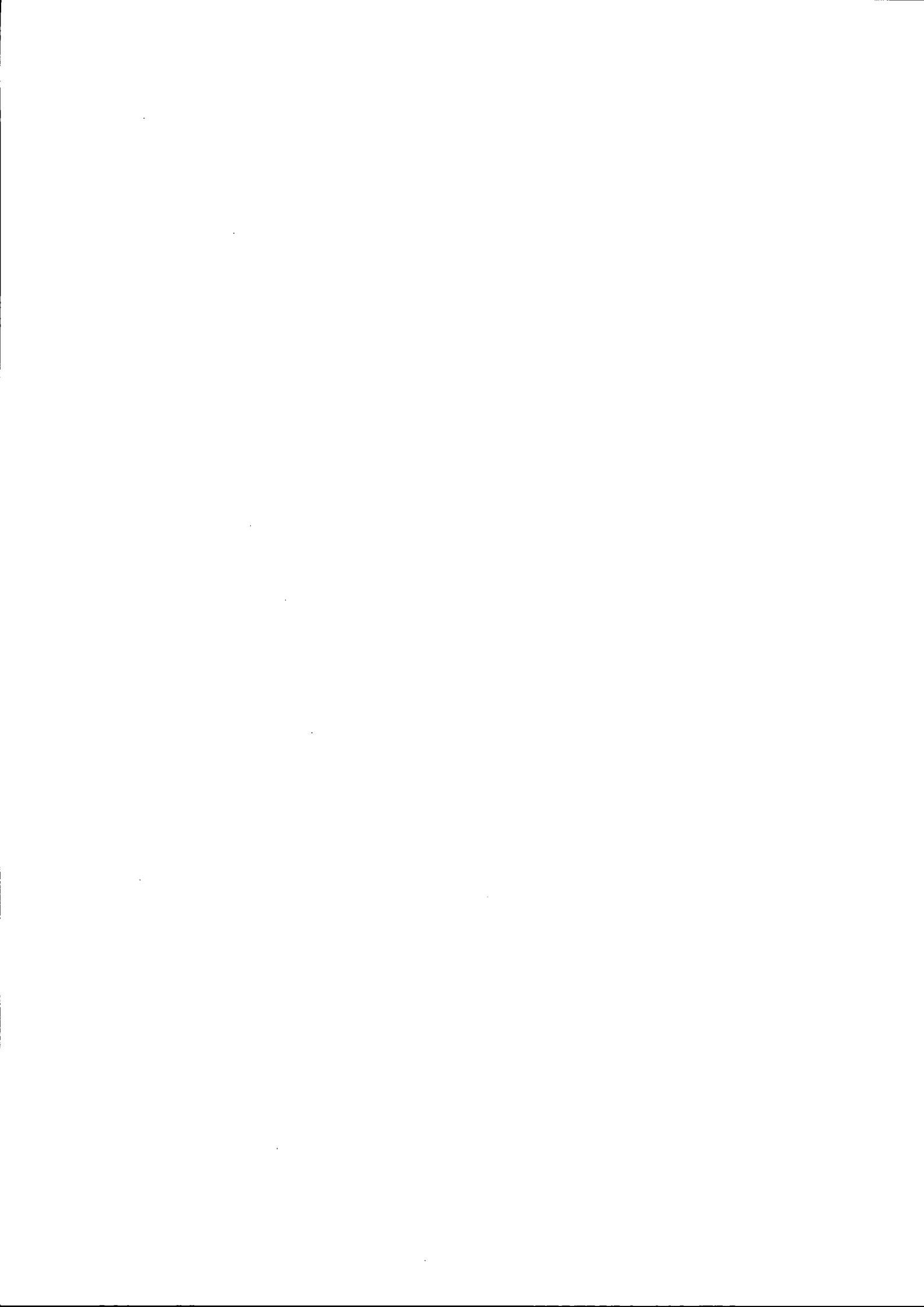
Това са ни предложенията най-общо казано и това, което също обсъждахме е, че задължително трябва да се намери някакъв начин да обсъждаме в цялост и двата стълба. Говорим в момента само за стълб 1, после ще говорим за стълб 2, тук не виждам директора на дирекция „Биологично земеделие“, който би трябвало да е тук и да участва в политиките за това биоземеделие.

Иска ми се да го гледаме в цялост развитието и бъдещето, а не просто по отделни мерки, по отделни стълбове и накрая да стане едно. За мен това е много важно. Трябва да имаме поглед и обща визия как ще се развива това биоземеделие занапред.

Благодаря Ви, може би и колегите ще се включат.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Благодаря.

Госпожо Георгиева, заповядайте!

ТАНЯ ГЕОРГИЕВА: Здравейте и от мен, радвам се да ви видя, но и аз като Стоилко Апостолов ще изразя смесени чувства.

Първо, действително подкрепата за това да има еко-схема биологично земеделие, която още Европейската комисия подсказва през 2018 година и Вие я възприемате към настоящия момент е похвално.

Абсолютно подкрепям тезата на господин Апостолов по отношение на дизайна, който е подаден като очакване от страна на земеделските производители към стълб 1, действително се разминава с предложеното към момента и тук реферирам към срещата, която инициирахме миналата година в началото на септември. Още тогава ясно беше посочено от всички заинтересовани в областта на биологичното земеделие, че очакваме именно това, което описа господин Апостолов.

Няма как да не подкрепя, но и всеки би се съгласил с това, което коментира Стоилко Апостолов, че абсолютно логично е да се гледа зелена архитектура, тя е като скачени съдове стълб 1 и стълб 2 и не само по отношение на биологичното земеделие за ориентир, но изобщо това касае всички зелени интервенции, които са предложение и някои от виждаме, че са нови, но други тръгваме да ги разглеждаме и да ги прецизираме.

Във връзка с предложението на Стоилко Апостолов абсолютно е резонно и смислено, даже не трябва да мислим по друг път да вървим освен по този, който той предлага. И към неговото предложение бих се присъединила с едно малко по-детайлизирано предложение да бъде изготвена една таблица от Ваша страна с предложените до момента интервенции по стълб 1 и по стълб 2, които касаят Зелената архитектура, която да ни е като наръчник когато разглеждаме независимо коя е тази интервенция, като можем доколко дадена интервенция също така

изпълнява съответни специфични цели също да бъде отразена в тази таблица. Това ще е изключително полезно когато правим демаркацията.

Това е работа на работната група, която не зависи от някаква развръзка на европейско ниво дотолкова, доколкото имаме някакви очаквания за промени в гаеците, които вие сте отразили и ние също ги имаме на ум когато разсъждаваме по предложените интервенции.

Например, слага се в момента демаркацията, която е посочена по отношение на растениевъдството. Да, има посочена демаркация със схемите, които разглеждаме анблок днес, но има и друга демаркация, която следва да се направи и по отношение на стълб 2 и стълб 1.

Отделно самите оперативни програми и интервенциите, които касаят общата организация на пазара имат този елемент, който касае приноса за храните, тази специфична цел. И тук ще отворя една скоба и ще приключа с моето изказване, определянето на приноса за специфичните цели. Биологичното земеделие още мисля, че по-миналата година, не миналата година излезе Ифлам с един гайт към Управляващите органи, който е подкрепен от Европейската комисия където се вижда, че практиките на биологичното земеделие излизат почти във всички специфични цели като принос.

И в този контекст биологичното животновъдство, биологичното растениевъдство, било в стълб 1 или в стълб 2 според мен трябва да започнем да го разглеждаме в контекста на специфична цел 9 за храни 5 и по-нататък като приключим дискусиата за мерките в този панел ще си позволя да направя един коментар, който направих и миналия път госпожо Василева, но просто вие отсъствахте, има и коментар, въпрос и т.н.

Благодаря Ви.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Благодаря.

Госпожо Ралчева, заповядайте!

ВЕСЕЛИНА РАЛЧЕВА: Здравейте и от мен!

Със сигурност ще се повтарям, ако бъда подробна с това, което казаха преди мен Стоилко Апостолов и Таня Георгиева.

Бих искала да се спра най-вече на предложението биоземеделieto да се разгледа като един сектор все по-перспективен, един сектор, в който Европейската комисия смята да постигне 25 % от площите.

На мен ми е ясно, че ние сме далеч от тази цел, но все пак трябва да си поставим една национална цел и след като това нещо касае толкова много земеделски производители смятам, че може би трябва да направим едно отделно заседание, в което да разгледаме биологичното земеделие. Възможно е и Зелената архитектура, както каза Таня Георгиева, в контекста както досега ги разделяме стълб 1 и стълб 2, за да може действително да видим как ще постигнем тези цели.

Много е трудно тук да вземем решение по тези предложени интервенции без бюджети. Основната идея е да се намери бюджет, така че биологичното земеделие да се развива и действително без да имаме ставки, без да имаме идея какво се предвижда. От разговорите, които проведохме разбирам, че всъщност идеята на тези еко-схеми, това което търси министерството е да бъдат лесни за изпълнение.

Мисля, че европейските регламенти тук поставят друго изискване да бъдем по-амбициозни и да постигнем определени резултати по отношение на опазване на околната среда.

В общи линии при тази ситуация ние трябва да тръгнем действително да намерим мястото на биологичното земеделие в двата стълба.

Много ще е трудно с бюджета наистина по стълб 2 да се постигнат амбициозни цели, но варианта е да намерим начин как да разпределим подпомагането по двата стълба така, че да не бъдат ощетени нито хората в преход, нито хората които са вече с биологично земеделие.

Категорично, ако се приеме този подход да премине изцяло плащането по биологично земеделие в първи стълб трябва да може да се кандидатства и по другите еко-схеми, тоест да няма ощетяване в тази посока.

И в тази връзка наистина предлагам едно отделно заседание тъй като в момента в едно заседание има мерки от биологично земеделие и животновъдство до общини, ЛИДЕР и т.н., присъстват действително страшно много хора и много трудно може да се отдели необходимото внимание.

Нека да направим такава среща с екипите и експертите, които в момента отговарят за стълб 1, стълб 2 и от дирекция „Биологично земеделие“ и да намерим най-добрия начин за развитие на биологичното земеделие в следващия програмен период, тъй като така и по този начин набързо изпратени интервенции, които дори на нас ни трябваха допълнителни разговори за да разберем какво точно се предлага без бюджет и без ставки, просто няма как да кажем подкрепяме или не подкрепяме.

Подходът по принцип е добър да се премести плащането по биологично земеделие в първи стълб, но пак казвам, че трябва да се разгледа много детайлно от всички заинтересовани страни така, както това беше гледано в Стара Загора.

Благодаря.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Господин Петков, заповядайте!

БОЖИДАР ПЕТКОВ: Добро утро!

Искам също да кажа доста неща, но тъй като и Стоилко Апостолов и Веселина Ралчева казаха достатъчно, искам само да добавя забележката и да стане едно предложение, което каза господин Апостолов, че според нас най-важният човек, който трябваше да присъства тук директора на дирекция „Биологично земеделие“ за да чуе в детайли нашите коментари, но ако по една или друга причина е възпрепятстван ние бихме искали да бъде информиран той и както по-рано сме правили, ако имаме един или друг проблем се събираме една група и отиваме на среща, сега във връзка с COVID мерките това е трудно осъществимо, но ако само от тази зала могат да се правят такива конферентни връзки моля да бъде предоставена на директора и когато с писмена форма се уведомим и се съберем една такава експертна група да можем в най-бързи темпове да направим такава макар и онлайн среща и да се изяснят детайлите защото въпреки, че няма бюджет, ако изясним достатъчно добре механизмите и начините на построяване на базата и надстройката на тези мерки по стълб 1 и стълб 2, когато дойде бюджета много бързо ще можем да се ориентираме и да ги напаснем, но е необходима спешна среща с представителите на бранша и на директора на дирекцията най-малко, за да не занимаваме цялото министерство на ниво заместник-министър.

Много ви моля да ни организирате и да предоставите техническа възможност да бъде осъществена такава среща.

Благодаря.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Благодаря за предложенията

Искам да обърна внимание, че интервенциите, които ще бъдат част от Стратегическия план следва да се разглежда в рамките на Тематичната работна група и за това на днешното заседание ви предлагаме да обсъдим тези интервенции.

Всякакви други срещи извън този формат изместват фокуса. Така, че тук е мястото. Сега ще проверя и ще се включи господин Чаръкчиев, ако толкова много има желаещи и той да се включи в дискусиата, но към момента в работната група участват всички ангажирани по разработването на интервенциите в Стратегическия план.

Господин Апостолов, вие ли желаете да вземете думата?

СТОИЛКО АПОСТОЛОВ: Да.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Заповядайте!

СТОИЛКО АПОСТОЛОВ: Само накратко искам да кажа, че това което говорим и предлагаме днес не е нещо ново, което сме го измислили миналата седмица. Ние започнахме едни такива подготвителни срещи още през месец септември. Националната селска мрежа ни покани, на въпросната среща в Стара Загора, за която говорим, след това имаше една среща в София, така че там се събрахме почти всички заинтересовани страни и това нещо е обсъдено и говорено. Гледахме от всички ъгли, включително имаше представители на университетите.

Така, че не е нещо ново и не го измисляме в момента. Предполагам, че вие имате също протоколи от тези срещи и основните изводи, до които стигнахме.

Това ме връща на последното заседание на което участвах и се обсъждаше Националната селска мрежа е има ли полза от тази мрежа? Ето има полза. Това нещо вече го говори няколко месеца и излизаме с конкретни предложения.

Благодаря за участието и на Таня Георгиева, и това, което свършихме не потъна никъде, а всъщност е базата върху, която говорим и се опитваме да конструираме следващия програмен период, специално по тази тема. Предполагам, че и по другите теми също е имало такива срещи.

Благодаря.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Благодаря.

Предлагам, все пак да насочим дискусията към конкретно предложената интервенция. Не предлагаме на днешното заседание да разглеждаме интервенцията „Биологично земеделие“ по втори стълб, тъй като към настоящия момент няма предложения за изменения на схемата. За това ви предлагаме на днешното заседание да се разгледа само тази схема, която е към първи стълб.

Моля за дискусия по така предложената интервенция.

Заповядайте, госпожо Георгиева!

ТАНЯ ГЕОРГИЕВА: Благодаря, госпожо Василева!

Докато изчакваме господин Чаръкчиев дали ще може да се включи, бих искала да направя коментар от миналата Тематична работна група, Вие бяхте ангажирана и не можахте да останете докрай, но за всички, които участват в ТРГ-то мисля, че е важно това, което трябва да си кажем днес.

Имах един коментар по отношение на това, че към настоящият момент на европейско ниво се случват доста неща. Конкретно имаме и дадени препоръки декември месец към Стратегическия план, отделно Европейската комисия излезе със списък с еко-схеми, имаме „Некст Дженерейшън“, който отделно е към Планът за възстановяване, схеми и проекти. Отделно имаме преходен период и допълнителни приеми, които касаят „Некст Дженерейшън“. Отделно от това проекто регламента за Стратегическите планове изисква от държавите членки да си направят оценка един вид ранкинг на изведените приоритети. И това, което коментирах миналия път, доколко аналитичната част въз основа, на които са изведени приоритетите се случиха в период, в който не беше

настоящата криза, няхахме допълнителен източник на европейско финансиране „Некст Дженерейшън“.

Въпросът, който колегите казаха, че ще го отнесат към вас, за да можем да получим отговор и тогава казах, че не държа веднага да получим отговор, но е важно за членовете на работната група да са наясно в това отношение. Дали се предвижда преразглеждане на тези приоритети с оглед актуалната ситуация и кризата, която съществува и новия източник на финансиране от „Некст Дженерейшън“? И съответно тази оценка и ранкиране на приоритетите, които ние не сме правили към момента просто имаме изведени приоритети, които малко ходейки паралелно в процеса на писането и обсъждането на интервенциите, се ориентираме кой приоритет с каква интервенция е покрит, но дали предвиждате някаква актуализация и съответно оценка като на миналото заседание коментирах пред членовете на тематичната работна група един добър пример, как Австрия работи в тази посока, и как на двустепенна оценка е ранкирала своите приоритети и т.н., няма да влизам в детайли, за да не се повтарям.

Въпросът е, предвиждате ли ъпдейт на приоритетите? Предвиждате ли ъпдейт, изобщо нова оценка да се направи, защото ние нямаме такава оценка на тези приоритети?

Отделно въз основа на тези две неща дали предвиждате ъпдейт на Интервенционната стратегия, защото за мен предполагам, че много колеги биха се съгласили с това най-логично към настоящият момент би било след като имаме всички интервенции и след като имаме проект на Интервенционна стратегия ние да се върнем към тези неща и да тръгнем вече от една ъпдейтната Интервенционна стратегия, от която да се виждат всички интервенции, към какви цели допринасят, какво се интервенира в Стратегическия план и кое е извън Стратегическия план и да си подредим

този процес на стратегическото програмиране, ако мога така да кажа. Това ми е коментарът и въпросите.

Благодаря.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Нека да отговоря.

Разбира се, че ще направим преразглеждане, но това ще стане, след като имам яснота за бюджета, след като предложим индикативно разпределение на бюджетите между мерките, ще се върнем и ще разгледаме отново и приоритетите и Интервенционната стратегия.

Така, че със сигурност когато имаме вече яснота и по бюджетите ще бъде необходимо да се преразгледа отново Стратегическия план, както стана ясно на едно от заседанията, мисля че господин Антон Аспарухов каза, че това е един кръгов процес и в процеса на разписване ще се връщаме по различните теми.

Към нас се присъедини господин Христо Вълв, който е новият директор на дирекция „Биологично земеделие“ в Министерството на земеделието, храните и горите. Той е тук при нас и се включва в дискусиата.

Надявам се, да се получи конструктивен диалог по темите. Колегите от дирекция „Развитие на селските райони“ също са на линия, така че към настоящият момент няма някой от експертите, който да отсъства.

Заповядайте.

Има ли други коментари?

Господин Петков, заповядайте!

БОЖИДАР ПЕТКОВ: Първо, да поздравим новия директор господин Вълв, радваме се, че ще имаме сериозен партньор в дългосрочен план.

Искам да се хвана за вашите думи, имайки предвид, че е кръгова зависимостта между първи и втори стълб ние настояваме да влезем в този диалог за първи и втори стълб, защото няма как да говорим за надстройка без да има база или за база без да има надстройка. Вие така лишавате от състоятелност на целия разговор и поради тази причина моля да направим дискусиата свързана с двата стълба, а когато му дойде времето да влезем в детайлите, защото сега просто според нас се обезсмисля, ако ги разделим поотделно все едно лявата не знае какво прави дясната.

Според мен, ще имаме затруднение да обобщим и да обединим зависимостите и взаимно надграждащите се мерки в двата стълба.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Благодаря, приемаме предложението. Ако днес в резултат на днешната дискусия излезне и се обединим около предложение, което налага корекция на така разписания фиш по биологично земеделие, колегите са тук и ще вземем предвид всички ваши предложения и коментари.

Заповядайте, наистина темите са свързани, но днес сме представили за първи път разработена еко-схема за биологично земеделие, но колегите от дирекция „Развитие на селските райони“ са на линия, така че слушат дискусията и ще разгледаме всички ваши предложения.

Заповядайте, госпожо Василиева!

БЛАГОВЕСТА ВАСИЛИЕВА: Здравейте, колеги!

Първо, да поздравя новия директор на отдел „Биологично земеделие“, надявам се наистина да бъде ползотворна работата ни съвместно. Проблемите са много и трябва да бъдат решавани своевременно.

През изминалата седмица, след като се запознах и аз и колегите ми с интервенциите направих една справка от извора. Имам следното

питане. След консултация в Брюксел стана ясно, че никоя от държавите членки все още не е готова с интервенциите си и това се очаква да стане до края на годината.

Бих искала да попитам защо ние толкова бързаеме и има ли възможност наистина да обсъдим тези важни за целия бранш въпроси в една следваща среща, както предложиха Веселина Ралчева и колегата Божидар Петков, на която първо да видим бюджетите, защото оттам се тръгва. Също така, ако можете да отговорите кога те ще бъдат готови, може би в някакъв общ план, но нека все пак да ги знаем? И след това ние да започнем да говорим конкретно, какви предложения имаме, какво трябва да се измени и т.н. Нашето становище е представено и вие го знаете.

Благодаря Ви.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Госпожо Стоянова, заповядайте!

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря за тази дискусия.

Трябва да сме откровени с вас и да кажем, че ние очаквахме сериозна дискусия на тема „Биологично земеделие“.

На първо място, това което бих искала да повтора още веднъж е, че ние до момента нямаме писмено предложение, което да е постъпило от страна на биологичните производители. Единственото, с което разполагаме като информация е предложението, което получихме в рамките на Тематичната работна група през месец януари, когато вие представихте вашето искане за това, че искате сертифицирано биологично производство да се подпомага по първи стълб.

На база на това Ваше искане ние разработихме интервенцията, която представихме и обсъждаме днес, като сме изхождали от няколко

основни принципа, за да можем да направим дизайна на интервенцията по този начин.

На първо място, трябва да обърнем внимание, че в момента по отношение на политиката за подпомагане на сектор „Земеделие“ в частта еко-схеми и всичко, което се отнася до опазване на околната среда, климата, водите, почвата и всички тези стратегически документи, които са обвързани в работата ни със Стратегическия план, изхождаме от това, че еко-схемите са задължителни за изпълнение за държавите членки, но са доброволни за фермерите.

Изхождаме от позицията, че еко-схемите трябва да са приложими от страна на фермерите, да са адекватни на техните практики, да не променят икономическият модел на стопанствата им, нито да им създават допълнителни затруднения за да могат да участват в съответните еко-схеми.

По отношение на първи стълб подхода, който предлагаме е подпомагане на хектар за всички биологични производители, конкретно за схемата, за която говорим за схемата за площ, като от биологичните производители не се иска полагането на никакви допълнителни усилия за да получат подкрепа по тази схема. За разлика от схемата, която е предложена и интервенцията еко-схемата за диверсификация на културите, за трайните насаждения и за екстензивната паша, където земеделските стопани, ще трябва да положат допълнителни усилия, които надграждат гаека, то за биологичните производители подкрепата по първи стълб не изисква никакви допълнителни усилия, тоест получавате подкрепа заради това, че сте биологични производители. Плащането е добавка по СЕП, плащане на хектар съгласно чл. 28 от регламента за Стратегическите планове, като плащането по отношение на

компенсацията, като компенсаторна мярка остава за подпомагане по първи стълб.

Двата стълба са взаимно допълващи се, подкрепата по първи стълб получавате заради това, че сте биологични производители. Подкрепата по втори стълб получавате като компенсаторно плащане в зависимост от вида на отглежданите култури. Ставката, която общо ще получат биологичните производители, за това че са биологични, се формира от сумата от двете ставки, тази която е по първи стълб за сертифицирано биологично производство и тази, която е по втори стълб за сертифицирани биологични производители като компенсаторна мярка.

По отношение на бюджета това, което още от самото начало знаем и цифрите, с които работим в момента са еко-схеми по първи стълб в размер на 20 % от пакета за директни плащания, такъв какъвто е в момента общия подход.

В случай, че в рамките на триалога този процент бъде променен такива каквито са предложенията на част от държавите членки и такива, каквито са и вижданията на Европейския парламент за увеличаване на този бюджет на 30 % естествено ние ще преразгледаме всички интервенции в духа на този променен бюджет, тъй като отделянето на пакет за точно определена интервенция има пряко отношение към всички останали интервенции, които се намират в рамките на този блок.

Следва да имат предвид всички членове на Тематичната работна група, че еко-схемите не са насочени единствено и само към биологични производители, а към всички земеделски стопани, които се занимават не само с биологично, но и с конвенционално производство. Бюджетът е 20 % и той трябва да бъде разпределен по начин, по който държавата членка да може да постигне своите екологични цели и амбиции такива, каквито са заложи в рамките на Стратегическия план.

Това са били мотивите ни, за това и подхода, който предлагаме е този, който виждате в настоящата интервенция.

Предлагаме две допълващи се интервенции в първи и във втори стълб, така че биологичните производители да могат да получат едно задоволително плащане за усилията, които полагат като биологични и да могат да се развиват в рамките на своите стопанства съгласно вижданията за тяхното икономическо производство.

По отношение на това как да съберем интервенциите по първи и втори стълб в един общ пакет, госпожа Василева вече каза още в самото начало интервенциите за биологично производство бяха предложени и представени от колегите по втори стълб. Ние в момента допълваме тези интервенции с биологична схема по първи стълб. Тя е отделена специално и единствено само за биологичните производители, като те могат да кандидатстват по тази определена за тях еко-схема, всички останали земеделски стопани ще трябва да положат допълнително усилия спрямо начина на трайно ползване на земеделските си земи, за да получат подпомагане по вече представената еко-схема за диверсификация на културите за трайни насаждения където имаме едно предложение за промяна и за екстензивната паша.

Благодаря за вниманието. Ако имате други въпроси сме готови да ги чуем и обсъдим.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Господин Сарнук, заповядайте!

ИЛИАС САРНУК: Здравейте!

Искам да попитам евентуално дали има предвидени ограничения под някаква форма и по-скоро питам от гледна точка за това, че за тази проект на заповед, която е пусната за евентуално кандидатстване за мярка 10 и мярка 11 за тази година има изискване площите по дейността да удостоверяват, че не са с изтекла

продължителност на периода за плододаване и референцията е към наредба от 1991 година, където има големи разлики в типа насаждения и в сортовете, например да кажем конкретно за орехите, тъй като при мен е орехово стопанство.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Извинявайте, че ви прекъсвам, но въпроса ви не касае дневният ред, така че моля по така представената интервенция за биологично земеделие водим дискусия.

ИЛИАС САРНУК: Разбира се, благодаря, но въпроса беше защото не чух от госпожа Кристина Йорданова да има такова ограничение в тези, които тя изброи и просто исках да попитам дали площите, които биха били допустими за кандидатстване с тях по интервенцията за еко-схемата като биоземеделие дали би имало ограничения да са в периода на плододаване по наредбата от 1991 година?

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря за този въпрос, но наистина дискусията започва да става взаимосвързваща се и започваме наистина да прехвърляме понятия и изисквания от различни интервенции в рамките на Стратегическия план към текущата такава.

Това, за което коментирате вие по отношение на срока за трайните насаждения е свързано с регистъра на трайните насаждения и по отношение на периода на плододаване това отношение има схемата за обвързана подкрепа за плодове, към която обаче орехите не участват като такива.

Така, че този казус ще бъде обсъждан тогава, когато започнем разработването му по отношение на регистъра. Иначе по отношение на овощните видове, които все още не са в период на плододаване предстои да ви представим в рамките на заседание една нова интервенция. Така, че когато имаме пълната картинка заедно с всички критерии по отношение

на изготвянето на регистъра и неговата приложимост към различните интервенции ще можем със сигурност да се върнем отново на тази тема.

ИЛИАС САРНУК: Точно това имах предвид. Благодаря за това, че напомнихте за площите, които не са стъпили в плододаване, защото ние имаме не малък брой млади фермери, които засяха не малки количества орех конкретно в случая, и които се са встъпили в плододаване и тук вече, ако те се гледат по биологичен начин реално, ако ги реферираме към тази наредба те не биха били допустими за кандидатстване по нея.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Нека да коментираме темата тогава, когато стигнем до представяне на тази интервенция и ще се върнем отново на нея в рамките на днешното заседание.

Благодаря.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Господин Апостолов, заповядайте!

СТОИЛКО АПОСТОЛОВ: Здравейте, искам отново да се включа, тъй като темата остава много интересна.

Първо, искам да оборя малко тезата, че останалите три еко-схеми налагат кандидатите да полагат допълнително усилия спрямо стандартната им дейност, например да вземем схемата с разнообразяване на културите или диверсификация с отглеждане да кажем на четвърта култура и това налага полагането на допълнителни усилия. Например, един биологичен производител също може да отглежда три култури, никой не го задължава да гледа четири.

И в тази връзка той ще получава подпомагане и би бил избираем да получава подпомагане по еко-схемата за биопроизводство, но ако реши да отглежда четвърта култура той вече няма да е избираем въпреки, че доброволно може да реши да поеме това усилие, този голям труд да го

положи обаче няма как да бъде компенсиран тъй като сме записали в схемата, че тези площи не са допустими по еко-схемата за биоземеделие и по еко-схемата за диверсификация на културите. Същият пример ще ви дам с другата еко-схема за мулчиране и затревяване на междуредията, господин Сърнук е тук и той може да ви каже, че в биоземеделието няма изискване да се затревяват или мулчират междуредията. Той може да не ги мулчира, а може да ги обработва и да си сертифициран биопроизводител, но ако реши да ги мулчира или да ги затревява той би трябвало да е избираем и да кандидатства и по другата еко-схема, която е за мулчиране и затревяване на междуредията, нали така? Същото се отнася и за пашата на животните, ако си биопроизводител можеш да гледаш интензивно животните в рамките на регламента, да имаш изкуствени пасища, с напояване и т.н., но ако си биопроизводител и твоите пасища са някъде в райони където има само екстензивна паша, и имаш достатъчно земя, за да ги отглеждаш екстензивно и да не надвишаваш бройката от 0,3 животински единици на хектар, обаче няма да бъдеш допустим за подпомагане по т.нар. еко-схема за екстензивно стопанисване на постоянно затревени площи. Тук нещо издиша тази логика, защо така е направено?

От друга страна, пак вземаме картинката със стълб 1 и стълб 2, биопроизводителите, които вече са сертифицирани те ще имат право да кандидатстват по еко-схемата по стълб 1, обаче тези, които са в преход няма да имат това право, тоест ако стълб 2, тоест в бъдещата мярка 11, ще имат право да кандидатстват и биосертифицираните и тези в преход, тоест там където има нужда от по-голямо подпомагане тъй като тези хора все още нямат сертификат и не могат да продават биопродукцията си те остават само с едно подпомагане по бъдещата мярка 11.

И в тази връзка нашата идея беше да ги гледаме заедно тези неща, как ще се изчисляват ставките? Как ще се плаща?

Доколкото разбирам тук ще има едно плащане на хектар за всички, които имат биосертификат без значение дали гледат орехи, рози, лешници, фъстъци и т.н. Това ще бъде еднаква ставка на хектар за всички, които ще го получават.

След това при изчисляването на ставките по стълб 2 по специалната мярка за подпомагане на биоземеделieto това нещо ще се взема ли предвид? Ще се извади ли оставката, която ще получават вече сертифицираните биопроизводители, тоест тя ще бъде намалена със ставката, която ще получават по еко-схемите. Това са неща, които според мен са много логични и тук е мястото да го гледаме, ако сега я затворим така, както е предложена всички тези въпроси остават във въздуха. Не виждам, вие говорите за демаркация и т.н., каква е демаркацията да получават плащане по стълб 1 и по стълб 2 тези, които са биосертифицирани, а тези, които са в преход да не получават такова подпомагане.

Нашето предложение беше тези, които са биосертифицирани да бъдат допустими само по стълб 1, да си получават плащането, което да бъде диференцирана ставка, изчислено от фирма, която министерството ще наеме или университет да направи това изчисление и да бъде предложена като ставка и да се плаща по стълб 1 и те вече отгук нататък да не могат да кандидатства по бъдещата мярка 11 по стълб 2.

Това беше нашата идея и мисля, че тук това са въпроси, на които трябва да се потърси отговор и да се гледа като цяло програмата, а не само в момента да обсъждаме еко-схемите по стълб 1.

Не знам дали ви звучи логично това, което говоря или ние нещо се бъркаме?

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Госпожо Георгиева, заповядайте!

ТАНЯ ГЕОРГИЕВА: Благодаря.

Искам само да се върна към въпросната среща в Стара Загора в началото на месец септември с всички заинтересовани от биологичното земеделие, че когато обсъждахме абсолютно всичко стъпихме на анализа от самото прилагане на биологичното земеделие, като такава мярка, развитието на сектора в различните подотрасли. Стъпихме на цифрите и обсъдихме абсолютно всички трудности и проблеми, които са съпътствали прилагането от страна на фермери, от страна на администрацията и т.н. и всъщност в крайна сметка всички се обединиха около това, което ние сме представили към Вас, но това което беше като основен проблем и може би един от основните и най-силни мотиви са биопроизводителите да приветстват прилагането на сертифицираното биопроизводство като еко-схема в стълб 1 беше тежестта на един дългогодишен пет или шест годишен ангажимент като мярка в стълб 2 от една страна.

От друга страна, по-лимитирания бюджет, който има в стълб 2.

Така, че това беше един от основния мотив да може това да е в стълб 1, действително с разбирането, че сегашната мярка 11 я разделяме на две, прехода си остава в стълб 2, сертифицираните остават в стълб 1, като няма съществена разлика и някаква актуализация на ставките с оглед на това, че методиката е правена и разработвана преди пет, шест, седем години естествено, че се очаква, но не и такъв драстичен дизайн.

Тук абсолютно подкрепям логиката на Стоилко Апостолов и тя не касае само пак казвам биологичното земеделие и зелената архитектура, не можем да говорим един час за праскови, после да минем и да говорим един час за зайци. Ако това е процес на стратегическо планиране моето

извинение, наистина отворих темата още в самото начало и дадох съответните предложения. Естествено ръководителя на работната група решава как да работи тя.

По-назад във времето имаше предложения да има и подгрупи в тази Тематична работна група, последните пет дискусии поне доказват, че това се изисква и членовете го искат, било на тема обвързана подкрепа, било на тема биологично земеделие, било на тема общински мерки или МИГ, така че дискусията от последните над пет заседания показва, че ние във формата, в който сме много трудно върви конструктивен и ефективен диалог.

Разбирам, че е предизвикателство темата с кворума, в който се работи във Вътрешните правила, те не са заковани като десетте божи заповеди, това е нещо, което подлежи на дискусия и не случайно миналият път предложих във всеки дневен ред да има някаква точка дори и петнадесет минутна да е, да могат участващите в ТРГ-то да вземат отношение относно начина на работа и някакви предложения за по-нататъшна работа. Надявам се да го възприемете.

Благодаря.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Заповядайте, госпожо Ралчева!

ВЕСЕЛИНА РАЛЧЕВА: Последно ще се включа и наистина много кратко.

Това, което се каза, че досега няма нищо писмено, наистина ние сме с впечатление, че след тези срещи, които направихме особено тази в Стара Загора са внесени нещата и те са разгледани от министерството тъй като действително там имаше много широко участие на всички и всички заинтересовани страни, не само на земеделските производители, не само на една асоциация. Ако това не е направено разбира се, не пречи отново да внесем някакво становище. Вариантите са два. Единият подход е този,

който е приел министерството. Обща ставка за всички в първи стълб както досега бяха зелените плащания и отделно си остава изцяло биоземеделieto във втори стълб. И при този подход би трябвало в първи стълб да се подпомагат и хората в преход. Разбирам, че те са се съобразили с нашето предложение, вие казвате така. Но не е било за една обща ставка, а да се премести изцяло биологичното земеделие в първи стълб и за това предложихме само биосертифицираното. Тоест хора, които вече са минали периода на преход, които са устойчиви, стабилни и не е нужно действително да следят пет години, 20 % плюс, 10 % минус и т.н., всички изисквания, които могат да доведат до отпадане на ангажимента и до това реални биофермери не само да останат без подпомагане, а направо да стигнат до фалит когато трябва наведнъж да върнат всичко получено до момента, както се случи миналата година заради например липса на добив от един парцел да кажем от всички.

Така, че това беше нашето предложение. Явно ние си говорим различни неща. Хубаво е да оставим тази дискусия за следващ път когато да разгледаме в едно общо заседание фиша биоземеделие към втори стълб и еко-схемите биоземеделие към първи стълб за да намерим някакво решение. Просто ние в момента няма как да предложим в рамките на тази еко-схема, която ни е предложена да кажем „Променете тази думичка или онази думичка“. Ние трябва да решим кой от двата подхода ще приемем и тогава вече да влезем в детайли.

Благодаря.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Заповядайте!

БЛАГОВЕСТА ВАСИЛИЕВА: Госпожа Ралчева, каза много добре това, което и аз исках да кажа, че колегите ни, които са в преход ще бъдат ощетени, но и ние всички сме наясно в бранша, че минавайки от

втори стълб в първи стълб търпим определени загуби и по този начин ще имаме едно преразпределение на средствата всяка година за година.

Това, че няма да поемаме петгодишни ангажименти от една страна е плюс, а от друга страна е минус, защото всеки знае, че всяка година ще се разпределят и всеки отрасъл ще дърпа чергата към себе си и не се знае биологичните производители какъв дял ще получат и между другото наистина вече в Европейската комисия е решено 30 % да бъде в първи стълб от общия бюджет, а не 20 %, но въпреки това тези 30 % как всяка година те ще бъдат разпределяни между отделните подотрасли, това е наистина въпрос на година за година на базата на това колко хора ще кандидатстват, макар че при нас се знае. При нас ще бъде горе долу предвидимо, но за останалите отрасли не се знае.

Така, че много ви моля пак за тези т.нар. бюджети трябва много сериозно да си поговорим на тази тема и наистина да ни отговорите.

Благодаря.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Господин Колев, заповядайте!

НИКОЛАЙ КОЛЕВ: Здравейте, искам напълно да подкрепя господин Апостолов във връзка с изключването на схемата за биологично производство заедно с другите еко-схеми. Напълно съм съгласен схемата за биологично производство и плащанията по тази схема да се получават за поемане на един вид ангажименти, а ангажиментите например конкретно за овощните, говоря за мулчиране на клоните са съвсем друг вид ангажименти, които нямат нищо общо с биологичното и смятам, че подпомагане трябва да се получи и по двете схеми. Това изключване не прави никаква логика, няма логика в това. Това са съвсем различни неща и би трябвало да е възможно подпомагане и по двете.

Благодаря.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Заповядайте!

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Колеги, тъй като се натрупаха доста въпроси да отговорим на това, което до момента беше представено като коментар, за да можем да фокусираме дискусиата и да продължим напред.

По отношение на биологичните производители, които са в преход, това което каза госпожа Йорданова и това, на което трябва да се обърне внимание, че ние не ограничаваме едно биологично стопанство, които има площи, които са биологични и такива, които все още не са биологични да кандидатства единствено и само по тази еко-схема. Тоест площите, които са биологични кандидатстват по схемата за биологични, площите, които са в преход могат да кандидатстват по общата еко-схема и това не е ограничено.

По отношение на останалите въпроси трябва да се върна отново на темата за условността. Темата за условността ние я обсъждахме в рамките на едно заседание и предстои да се върнем отново на нея в някои от следващите заседания, но нека още веднъж всички да си представим конструкта по отношение на плащанията.

В настоящия период имаме схема за единно плащане на площ и зелени директни плащания, които получават земеделските стопани, които изпълняват условията на зелените изисквания.

В следващия програмен период всичко това, което в момента плащаме като зелени директни плащания влиза в базовото плащане. Прилагането на задължителната условност. Това означава.

Всичко, което е надграждане над условността, над гаека, над задължителните изисквания може да бъде обвързано като плащане по еко-схема, за да може да имаме плащания по еко-схеми имаме два елемента – надграждаме условността и със степента на това надграждане и екологичната амбиция, която ние си поставяме формиране

компенсаторна мярка, за да можем да доплатим тези допълнителни усилия на земеделските стопани, за да получат това еко плащане.

В отговор на въпроса на господин Апостолов, какво точно надграждаме в еко-схемата, която сме представили по първи стълб всеки един от елементите, които стоят в тази еко-схема за различните начини на трайно ползване надгражда задължителната условност, които земеделските стопани са длъжни да прилагат така или иначе.

Още веднъж искам да се върна на темата по отношение на това къде да бъдат подпомагани биологичните производители по стълб 1 или по стълб 2 и по отношение на вашата логика, че в стълб 1 първо ангажиментите са едногодишни, което е така и второ, по отношение на разпределението на бюджета. Имайте предвид, че бюджетът за еко-схеми по първи стълб той не е предназначен единствено и само за да покрие целта на държавата членка по отношение на биологичното производство. Този бюджет е предназначен за всички земеделски стопани от сектора в това число животновъди чрез екстензивна паша, в това число земеделските стопани, които отглеждат трайни насаждения и лозя, включително и тези, които с обработваеми земи извършват диверсификация на културите и не са биологични производители. Заделянето на по-голяма ставка като плащане компенсаторно би лишило всички останали земеделски стопани да получат необходимото плащане за завишената амбиция, която ние поставяме пред тях с новата еко-схема.

Така, че въпросът с бюджета наистина е много важен и там трябва да бъде абсолютно балансирано разпределението на средствата за да може екологичните схеми да са от една страна изпълними и атрактивни за земеделските стопани и от друга страна държавата членка да може да изпълни изискванията си по отношение на екологичните амбиции, които си поставя.

Въпросът трябва да се разглежда комплексно, а не самостоятелно, за конкретния сектор и за конкретната цел, защото ние по отношение на еко-схемите имаме още няколко цели, които трябва да покривем с интервенции, за да можем да постигнем крайния резултат.

Благодаря Ви.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Благодаря.

Заповядайте, господин Петков!

БОЖИДАР ПЕТКОВ: Отговорите почти се препокриха с моите въпроси.

Отново искам в заключение по тази тема да кажа това, че наистина на срещата ни в Стара Загора ние направихме изключително много дискусии и останахме с убеждението, че Христо Вълв е доста добре запознат с тази тематика в детайли и ние приветстваме, че той е станал директор и както изразихме съмнения дали тази информация от тези срещи е стигнала до вас, тя вече е до вас и при вас в лицето на господин Христо Вълв и смятаме, че може би след това заседание той също може да ви разясни в детайли за това, което сме говорили и може би ще влезе с един летящ старт в тази тематика, и ще помогне, както на вас, така и на нас най-малко да се разберем по-добре, защото както ви казах останах с впечатление лично аз, че неговите познания са достатъчно добри да може да поеме и да ръководи тази дирекция и най-вече да бъде един много добър балансър и в новите политики, за това още веднъж призоваваме да направим по най-бързия начин една среща в детайли, но това, което вие казахте, че точно на работната група трябва да го изясним смятам, че получихме като отговор и донякъде задоволи нашите въпроси, но не в пълен аспект, защото както говорихме досега ние искаме да имаме една база и една настройка по двата стълба, които да осигурят достатъчно механизми и възможности, естествено и финансов ресурс, за постигане на

целите, както на България така и на Европейския съюз и най-вече да се защитят биопроизводителите в най-голяма степен и да се мотивират те да бъдат трайно и устойчиво в това направление.

Благодаря.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Заповядайте, госпожо Григорова!

ЮЛИЯ ГРИГОРОВА: Много внимателно слушах дискусията досега и си набелязах няколко основни момента, които може би ще допринесат наистина за една допълнителна работна група.

Първо, да не забравяме, че тези еко-схеми трябва да дадат принос към климата, биоразнообразието и околната среда. Тоест не можем да ги гледаме самостоятелно и да твърдим, че има принос от всички схеми, които са приложени, защото ако този принос не е измерим ние няма как да го докажем, поради това е регламентът за таксономията. И както Комисията каза България вече е възприела този подход, всяка програма и Стратегически план на България ще бъде преценен и оценен от гледна точка на приноса му към т.нар. принцип за ненанасяне на значителни вреди, където по шестте екологични цели с много конкретни стойности ще трябва да се докаже как се изпълнява този принос.

По отношение на Стратегическия план, като цяло той в двете му измерения дали ще бъде втори стълб или първи стълб, би трябвало да докаже този принос към не нанасяне на значителни вреди.

От друга страна, това може да диференцира плащанията по отношение на приноса еко-схемите как постигат този принос и дали имат принос към една, две или три от целите на регламента за таксономията. И това ще даде възможност за някаква диверсификация, различие в тези плащания и някакъв аргумент за тези различия.

Все пак да не забравяме, че Стратегията за биоразнообразие и Стратегията от фермата до трапезата поставят като абсолютен приоритет биоземеделието, както и намаляване използването на пестициди и други препарати, които биха могли съвсем измеримо да бъдат калкулирани, пресметнати и показани така, че да отговорим на чек листите на този регламент за таксономията.

Не на последно място приоритетната мярка за „Натура 2000“ отчита значителния принос на биологичното земеделие към опазване на дивите птици, както и на гранични с биологичното земеделие приоритетни местообитания и видове за България, така че ние подкрепяме идеята или да има някаква отделна работна група макар и в по-малък състав.

В допълнение чисто процедурен въпрос, тъй като в началото на всяко ТРГ виждаме, че нямаме кворум, след това не знам как се проследява има или няма кворум, но като цяло съгласно Правилата за работа, които бяхме приели нека да изясним по какъв начин ние всъщност всички, които сме в ТРГ-то се обединяваме около едно или друго решение. Това, че ще дадем становище предварително не означава, че становището е прието или ще бъде прието. Много често становищата на МОСВ се приемат по принцип и не са отразени никъде или директно не се приемат с мотиви, които не са много основателни за нас.

Може би в малките работни групи ще можем малко по в детайли да се разгледат нещата, защото наистина бюджета трябва да се разглежда комплексно. Бюджетът на втори стълб е значително, значително по-малък от бюджета на първи стълб и тук може би наистина има едно основание да се видят и да се направят предварително едни сметки, но обръщам внимание, че не можем да дадем само принос към околната среда или опазване на почвите. Тук е значителен приносът към климата, който

трябва да дадат еко-схемите и все още е спорно какъв процент от общия бюджет ще бъдат еко-схемите?

Благодаря.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: За сведение на членовете имаме кворум от преди половин час, моя е грешката, че не съм го съобщила. Имам 43 участници, така че имаме кворум.

Заповядайте, госпожо Георгиева!

ТАНЯ ГЕОРГИЕВА: Благодаря.

Просто искам да направя едно уточнение тъй като възникна някакво колебание дали от страна на Звеното за управление на селска мрежа резултатите от дискусията в Стара Загора са предадени към УО, просто искам да уверя колегите, че са дадени своевременно. Отделно към УО е даден протокол от срещата, в Годишния доклад са включени всички предложения, които касаят ПРСР от различни заинтересовани страни отделно от това и ние след това сме го отразили в сайта и сме го популяризирали като публикация с резултатите от срещата.

Както казаха колегите господин Христо Вълков беше на срещата и тогава аз с изненада установих, че Антоан Чакъркчиев е новият директор, но от страна на УО беше Лили Чакъркчиева, така че УО е напълно запознат с тази среща и с обсъжданите теми, както и с резултатите и предложенията, систематизирано и описано е по начин, по който знам, че ми вярвате, че е представен така, че да отразява това, което сме си говорили. Винаги през годините съм имала едни съмнения, които за съжаление са се оправдавали за връзката и комуникацията между различните дирекции.

Повече няма да продължа с темата. По-скоро в този контекст са всички предложения, които касаят гледането анблок по отношение на Зелената архитектура стълб 1 и стълб 2.

Благодаря.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Благодаря.

Господин Апостолов, заповядайте!

СТОИЛКО АПОСТОЛОВ: Съжалявам, че пак ще взема думата, но напълно подкрепям това, което каза госпожа Юлия Григорова. Ефектът от прилагането на тези еко-схеми и ефектите по отношение на въздуха, почвите и климата е по-важен от това да са лесни и приложими и да пасват на всички земеделски производители.

Мисля, че за това се казват еко-схеми, а не се казват подаръци за всички. Така, че моето мнение е, че това нещо трябва да бъде много добре прецизирано и да има някаква система за наблюдение на ефекта от прилагането на тези еко-схеми, т.нар. инпакт индикатори, на последното заседание пак говорихме с Антон Аспарухов, мисля че той беше тогава. Тези индикатори някъде трябва да ги има. Ако кажем, че ще даваме на всички за да е лесно, да е лесно приложимо и т.н., трябва да знаем как ще измерим това след седем години какво сме постигнали, ако всички сложат 5 % на четвърта култура например. Какво ще допринесе за намаляване на използването на пестициди? Какво ще доведе до нитратите в подпочвените води и т.н.? Трябва да има нещо, с което да мерим това даване на пари. Аз така го разбирам. Еко-схеми мисля, че е това, а не е просто за всички да има. Ясно е, че не е само за биоземеделие, но трябва да се подпомагат дейности, които имат най-добър ефект и най-добра полза за опазването на почвата, въздуха и водите. Това са трите компонента, които искаме да опазим с тези еко-схеми или може би греша, не знам. Ако е така кажете, няма нужда да продължим дебата. Това беше от мен.

Благодаря, но и трите предложения, които даде госпожа Григорова бяха много смислени и аз напълно ги подкрепям, не знам за останалите колеги.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Благодаря.

Госпожо Йорданова, заповядайте!

КРИСТИНА ЙОРДАНОВА: Благодаря.

Ако мога да се включа, за да дам няколко допълнителни разяснения. Да, идеята не е да се дават подаръци на всички, а идеята е да получим по-висока екологична амбиция.

Вие сте видели всички препоръките на Европейската комисия. Една от препоръките е да засилим сеитбооборота, така че с идеята за дейността за диверсификация на културите ние се опитваме да отговорим на препоръката за засилен и по-продължителен сеитбооборот на културите в страната. Ще видим дали като параметри това ще отговори на очакванията, както на сектора, така и на Европейската комисия за засилена екологична амбиция.

Бюджетът. Работим с бюджет от 20 % от директните плащания, така както е документът общия подход на Съвета от октомври 2020 година. В резултат от триалозите ще видим дали ще се промени този размер на бюджета, ако се промени, веднага имаме готовност да актуализираме стойностите, но към момента стойността е около 160 – 161 милиона евро годишно за всички еко-схеми в директните плащания на година за цялата територия на страната.

Как ще се измерват?

В проекта на регламент за Стратегическите планове има индикатори, които ежегодно ще бъдат отчитани за това какви са площите, които са под определен ангажимент от определена дейност, тоест идеята вече е плащанията да бъдат по-таргетиращи, по-насочени и всъщност да

се изчислява конкретният ефект към околната среда. Бихме били благодарни, ако колегите от МОСВ дадат някаква допълнителна конкретика защо считат, че диверсификацията на културите не би имала принос? Защо считат, че мулчирането и поддържането на междуредията на трайните насаждения не би оказало принос върху околната среда? Защо прилагането на екстензивна паша в постоянно затревените площи на територията на цялата страна не би имало положителен ефект? И ако те считат, че някакви други практики биха били по-полезни за околната среда бихме били благодарни да дадат конкретика какви точно практики. Но следва да имаме предвид, че еко-схемите в директните плащания ние целим един по-висок технологичен ефект посредством по-широко разпространение върху територията на цялата страна. Ако считате, че този подход не е коректен и предлагате нещо друго, готови сме да обсъждаме конкретиката.

Нашето разбиране е, че всъщност еко-схемата трябва да допринесе за околната среда посредством мащаба. Мащабът на площите върху, които се прилагат тези завишени изисквания. Изискванията със сигурност ще бъдат завишени защото те ще надграждат настоящите зелени изисквания, които всъщност става условност, а вече еко-схемите вървят едно ниво над тази условност.

Благодаря.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Благодаря.

Господин Петков, заповядайте!

БОЖИДАР ПЕТКОВ: Исках да допълня това, което каза господин Апостолов, мисля че на едно от предишните заседания бях дал едно предложение с конкретни примери как да се отчитат постигнати резултати, дали с фиксирането на въглерод в почвата и тяхното ниво. По тази причина още веднъж предлагам, че за тези еко-схеми трябва да се

сложат също някакви критерии за измеримост например в началото на поемане на ангажимент да бъдат направени измервания на съдържанието на въглерод в почвата и в едни междинни периоди или в края на периода и например тогава постигайки добри резултати да бъде получена или допълнителна премия или допълнително заплащане или текущо, защото наистина рискуваме да правим някакви мерки без конкретни измерения с цел да подобряваме околната среда и почвите, а в същото време те да не са толкова ефективни, колкото са нашите очаквания.

За това аз също смятам, че трябва да има някакви може и ориентировъчни критерии за установяване на въздействие на мерките върху околната среда, въздуха и атмосферата.

По тази причина тази практика се ползва в Австрия и в Германия, например за затревените междуредия, ако в насажденията се увеличава хумуса и въглеродното съдържание означа, че се държи там на депо и означава, че ефектът е голям, даже се измерва в килограми. Например, ако един добър стопанин положи усилия и задържи един тон въглерод например неговото възнаграждение е еди колко, ако например този, който направи така, че да задържи два тона въглерод естествено, че неговите усилия се възнаграждават по-добре.

Смятаме, че би било добре да има и критерии за оценка на това въздействие на екологичните мерки.

Благодаря.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Благодаря.

ТАНЯ ГЕОРГИЕВА: Само, ако може да попитам, този коментар във връзка със стълб 1 ли е, защото ако е със стълб 1 няма място такова предложение в стълб 1, изхождайки от чисто биохимични и микробиологични почвени процеси, ако е за стълб 1?

Ако е за стълб 2 вече разговора е друг.

БОЖИДАР ПЕТКОВ: За две.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Благодаря.

Индикаторният финансов плащ се разглеждаме на по-късен етап, така че тогава ще обсъждаме индикаторите заедно с бюджета.

Заповядайте, госпожо Григорова!

ЮЛИЯ ГРИГОРОВА: По отношение на това, което госпожа Йорданова представи, искам да обърна внимание на одитния доклад на Европейската сметна палата, която изследва ефекта от прилагането на схеми за сеитбооборот на територията на всички държави членки и в заключение казва, че това са изразходвани средства без да имат ясен принос към целите, които са си поставили. Тук не искам ТРГ-то и колегите, които са членове да ме разберат погрешно. Ние смятаме, че има смисъл от сеитбооборота. Сеитбооборотът обаче в една форма, вземайки предвид заключенията на Европейската сметна палата за подобрения. Този одитен доклад е общодостъпен.

От друга страна, какъв е изводът, който бихме могли да направим да сегашния програмен период и зеления компонент. Масово стопаните избират най-лесните за тях приложими схеми. Това, какво ни говори, че ние трябва да намерим схеми, които трябва да са част от тяхната обичайна практика и с допълнителни действия те ще могат да ги надградят и подобрят, но ще постигнат и значим принос и като цяло тези схеми могат да излязат от различните асоциации и стопаните, които ги прилагат съвместно с ведомствата, които са отговорни да постигат напредък по различните цели – климат, опазване на почвите, опазване на водите и т.н.

Азотфиксиращите култури, които са най-приложими като цяло в целия Европейски съюз, одита на Европейската сметна палата посочва, че

това са едни от най-предпочитаните схеми, защото са много достъпни за стопаните, много лесни са за прилагане, но те не постигат целите.

От друга страна, България има значителен принос към диверсификацията на културите. Може би тук да се помисли и в миналото ТРГ казах, че за нас не е ясна разликата между диверсификацията, която се предлага в първи стълб и във втори стълб агроекологията каква е връзката между тях и как се надграждат.

Може да се помисли и тази диверсификация на културите да включи в себе си едни ландшафтни елементи. И тук вече ще има един значителен принос. А колкото до екстензивното животновъдство абсолютно е ясен какъв е приносът и към климата и към опазването на околната среда, включително биоразнообразието. Когато говорим за едни устойчиви пасищни системи, които се постигат чрез екстензивното животновъдство тук говорим за значителни спестени емисии и може да стигнем до десет тона въглероден диоксид на хектар.

За това за тези схеми моята молба и апел беше да ги премислим много внимателно и добре да ги надградим и тогава никак няма да е сложно да сложим едни ясно измерими индикатори към тях.

Благодаря.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Благодаря.

Предлагам да преминем към представянето на следващата еко-схема за биологично отглеждане на животни.

Госпожо Йорданова, заповядайте!

КРИСТИНА ЙОРДАНОВА: Благодаря Ви.

Втората схема, която предлагаме за биологично земеделие в директните плащания под формата на еко-схема е именно еко-схемата за подпомагане на биологични животни.

Отново ще се спра на условията за допустимост. Земеделските стопани трябва да имат сключен договор с контролиращо лице за биологично производство отново както в първата схема не по-късно от 31 декември на годината предхождаща годината на кандидатстването.

Земеделските стопани, следва да спазват изискванията на регламент № 848 от 2018 година относно биологичното производство. Отново включваме този текст по отношение на цялото стопанство, което ще поема ангажимент трябва да се управлява в съответствие с приложимите за биологичното производство изисквания, като се дава възможност за тази дерогация за небиологичните части от стопанството, ако отглежданите животни са от различни видове, а растенията са от различни лесно разграничими сортове.

За подпомагане по тази интервенция могат да кандидатстват само собственици на животни. Земеделските стопани получават подпомагане за едър рогат добитък, биволи, овце или кози.

Изискване за допустимост, което предлагаме е земеделските стопани да отглеждат най-малко една животинска единица от заявен вид и да стопанисват най-малко 0,5 хектара пасищна площ или площ с фуражни култури.

Предвиждаме да се изплаща подпомагане само за животни, за които земеделският стопанин стопанисва земеделска площ съответстваща на минимум 0,3 хектара пасищна площ или площ с фуражни култури на една животинска единица.

Животните трябва да се преминали периодът на преход към биологично производство и да са сертифицирани като биологични.

И за разлика от предходната схема където плащането беше като надбавка към основното плащане равно за всички култури тук се предвижда плащане на животинска единица, като ставката е за

допълнителни разходи или пропуснати приходи. Тоест тук ставката се предвижда да бъде компенсаторна.

Това са в най-обща линия изискванията за допустимост.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Благодаря.

Заповядайте за коментари.

БЛАГОВЕСТА ВАСИЛИЕВА: Може ли нещо да добавя. Единственото нещо, което виждам като пропуск в самия изказ и подредбата е, че не са комбинирани и/или, тоест пасища и/или фуражни култури, защото има много земеделски стопанства, които са със смесен тип производство и когато трябва да се изчислява ставката за 0,3 животински единици, би трябвало да бъде това на базата комбинирано между пасищата и фуражните култури, а не поотделно.

Благодаря, просто мисля, че това е пропуск.

ТАНЯ ГЕОРГИЕВА: Ако може да направя един коментар, който е идентичен на предходната интервенция?

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Да.

ТАНЯ ГЕОРГИЕВА: Според мен, тук доколкото цитираме, че индикатор резултат е ограничаване на употребата на антибиотици, наистина е целесъобразно в някакъв по-следващ етап, когато коментираме препоръките на Комисията по отношение на отразяването на Стратегията от фермата до трапезата в Стратегическия план действително да се отнесе и със специфична цел 9 за храни, реакции на селското стопанство, здравословно хранене и т.н., но там биологичното земеделие също е изведено като приоритет и според мен трябва да се допълни.

Благодаря.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Господин Илиев, заповядайте!

СРЕБРИН ИЛИЕВ: Благодаря, госпожо Василева.

Бих искал да задам следния въпрос по-скоро като мозъчна атака, кое налага изключване на биопчеларството извън това подпомагане? Защото ние имаме един грешен подход, постоянно да считаме, че биопчеларството или по принцип пчеларството се развива само самостоятелно? Но какво ще кажем, ако в рамките на едно земеделско стопанство имаме и пчелин обект и разбира се площи, които отговарят на всички други характеристики и съвсем нормално също можем да направим такъв критерий на площ? Тоест бих желал да получа отговор, кое налага изключването на пчеларството или земеделски стопани, които имат животновъден обект пчелин от биоподпомагане, ако те разбира се са в интегрирано производство, тоест имат освен животновъден пчелин и друга собственост, включително площи с пасища и овошки да кажем?

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Госпожо Йорданова, заповядайте!

КРИСТИНА ЙОРДАНОВА: По отношение на въпроса какво налага изключването на пчеларството, разпоредбата на чл. 28 от проекта на регламент за Стратегически планове, която дефинира, че плащането по еко-схема в рамките на директните плащания може да бъде направено само на хектар допустима за подпомагане площ и/или по изключение на животинска единица. Не мисля, че пчелните семейства могат да бъдат превърнати в животински единици. Няма друга опция за изплащане на ставка за подпомагане в рамките на чл. 28 в директните плащания и точно за това когато правихме параметрите и когато предложихме параметрите на схемата въпреки нашето голямо желание да се включи и пчеларството с кошерите в тази еко-схема за животни не видяхме допустима опция по законодателството именно по чл. 28 от проекта на регламент за Стратегическите планове, която да ни позволи да включим и плащане на кошер.

По отношение на предходното предложение, че пасищна площ и/или площи с фуражни култури мисля, че навсякъде сме сложили и/или. Ако можете да ми кажете конкретно къде визирате на стр. 4 в проекта на интервенция навсякъде има възможност с пасищна площ и/или площ с фуражни култури.

В целия текст на интервенцията сме дефинирали и сме дали възможност както кумулативно, така и алтернативно да бъдат изпълнени изискванията за пасищни площи.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Заповядайте!

СРЕБРИН ИЛИЕВ: Искам да припомня на госпожа Йорданова, че ние досега приехме една подобна дейност в една от агро схемите за подпомагане на пчеларите без да спазваме чл. 28, но това е друга тема.

Въпросът е, че можеше да се разгледа, това го казвам най-коректно, съгласен съм и аз също се хващам за този член 28 и много съм мислил по него, но като че би можехме нещо да направим, дали в бъдеще ще стане или не, нямам идея, но в крайна сметка госпожо Василева ние не спазваме делегирания регламент за определение какво е пчелен кошер, а използваме в България понятието пчелно семейство, което е неправилно и противоречи на делегирания регламент.

Делегираният регламент поражда пряко и непосредствено действие на територията на България.

Разбира се можеше да се помисли да приравним пчелен кошер на животинска единица, което нямаше никакъв проблем, но въпроса е, че можехме да го обсъдим и да го дискутираме. Сега може би на този етап може би е малко късно, но би могло да се помисли. Да припомня за тази дейност, за която ние писахме и становище по този повод.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Господин Илиев, вземам повод от Вашите думи по отношение на това как се третират пчелните семейства за

различните цели. Това, което искам да кажа е, че в рамките на работните групи към Съвета там където се разглеждаха изрично допустимите дейности по чл. 28 или по първи стълб, темата с пчелите беше изрично коментирана и категоричната позиция на всички държави членки и на Комисията е, че пчелите, пчелните семейства остават за подпомагане в рамките на втори стълб, така че и към настоящия момент по това, което е предложено в рамките на Тематичната работна група биопчеларството не е изключено и то ще се подпомага към втори стълб.

СРЕБРИН ИЛИЕВ: Не става въпрос за биопчеларството. Ние коментирахме една друга дейност за опрашването. Съгласен съм с вас и нямам нищо против. Въпросът беше дали не можеше нещо след като на тези дискусии в Съвета би могло да видим колегите от другите държави дали не ползват някакво подобно решение да приравнят пчелен кошер на животинска единица. По това искам да помислим.

Говорил съм с колегите от Франция, има едно становище на „Евро био лайф“, но не искам да ви занимавам повече по тази материя.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Добре, благодаря.

Има ли други желаещи за изказване?

Заповядайте!

НИКОЛАЙ КОЛЕВ: Искам да помоля за коментар по моето становище за взаимното изключване на схемите нищо не отговорихте по този въпрос, имате ли становище дали е възможно да се участва едновременно и по двете схеми?

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Господин Колев, ние получихме вашето становище, разбира се подобни въпроси имаше и в рамките на сегашната дискусия. Това, което сме направили в рамките на първи стълб сме обособили изрична схема единствено и само за биологични производители и заради това тези схема предназначена за биологични

производители не се кумулира със схемата, която е за всички останали земеделски производители, които включва диверсификация на културите определени дейности в трайните насаждения, както и в екстензивната паша.

Обръщам внимание, че всяко едно комбиниране на схеми в рамките на първи стълб, както и комбиниране на схеми между първи и втори стълб включва различни условия за допустимост на базата, на които се формират съответните плащания.

Така, че нека да гледаме картинката като цяло и в рамките на допустимостите, искането по отношение на биологичните производители е самостоятелна схема предназначена единствено и само за биологични производители и ние сме изпълнили това ваше искане. Както казах малко преди това в изложението си по отношение на площите в стопанството, които все още не са биологични или са такива в преход, или имате площи различни от биологични, които все още не са тръгнали по пътя на биологично производство тях можете да комбинирате със схемата, която е допустима по първи стълб.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Добре, ако няма други изказвания да преминем към следващата еко-схема за засилена диверсификация на културите.

Точка 3

Представяне на проект на актуализирани на интервенции, финансирани от ЕФГЗ:

- Еко схема за засилена диверсификация на културите, поддържане на междуредията на трайните насаждения и екстензивно поддържане на постоянно затревени площи с пасищни животни;
- Схеми за обвързано с производството подпомагане за животни;
- Схеми за обвързана с производството подпомагане за плодове и зеленчуци;
- Схема за протеинови култури
- Общи документи: Документ за дефинициите

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Заповядайте, госпожо Йорданова!

КРИСТИНА ЙОРДАНОВА: Благодаря.

В резултат на дискусиата в рамките на заседанието на Тематичната работна група през месец януари 2021 година се получиха определени предложения и становища, които ние се опитахме да инкорпорираме в проекта на еко-схема на тази обща еко-схема за засилена диверсификация на културите, за поддържане на трайните насаждения и за екстензивна паша.

Изпратен ви е актуализираният вариант, по който се надявам да изразите становища дали по този начин е удовлетворяващо разписването за членовете на Тематичната работна група.

Това, което въведохме е на базата на предложенията в рамките на диверсификацията на културите. Възможността е да се прилагат за обработваемите земи и/или площите заети с медицински и ароматни култури. Тоест всяка една от земеделските култури, която е разположена на обработваема земя или е медицинска и ароматна култура ще се брои за целите на изпълнение на изискването за диверсификация.

Изискването за диверсификация и дефиницията на култура за целите на диверсификацията е пренесено така както го прилагаме в настоящия период. Не е имало проблеми при прилагането. Имало е екологичен ефект и считаме за подходящо да продължим по същия начин да прилагаме дефиницията за култура за целите на диверсификацията.

Обръщам внимание на това, че за целите на диверсификацията ще бъдат проверявани съотношенията на културите, ще се проверяват в периода от 15 май до 15 септември на годината на кандидатстване. Ето къде търсим завишеният екологичен ефект. Тук ще съм благодарна, ако

имате становища дали този увеличен период би представлявал някаква по-голяма трудност или невъзможност да го изпълните, защото с цел на по-голям екологичен ефект удължаваме периода, в който следва да бъде спазено съотношението между културите на полето.

В рамките на трайните насаждения в резултат на предложенията предлагаме нова практика, която да се прилага, а именно раздробяване и оставяне на вегетативна маса от клони и лозови(не се разбира ясно за протокола, поради накъсване на връзката) при резитба. Площта на трайните насаждения трябва да отговаря на изискванията за допустимост за директни плащания.

В практиката за постоянно затревени площи нямаме предложения за прецизиране и текста остава, така както беше предложен в началото.

Благодаря, това е в общи линии.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Благодаря.

Заповядайте, има ли коментари по така предложената актуализирана интервенция в резултат на предходните дискусии?

Госпожо Георгиева, заповядайте!

ТАНЯ ГЕОРГИЕВА: Благодаря.

Един коментар, който може би при разглеждане отново на текста да бъде допълнено доколкото е посочено, че предложената интервенция има принос към специфична цел 6 за биоразнообразието и в аргументите вече към описание на изискванията горе долу аргументите стигат дотам, че не се посочва за биоразнообразието, но и за засилената диверсификация има какво да се посочи, и за трайните насаждения има какво да се посочи като принос към биоразнообразието и за третата схема също, така че тук моята препоръка е по-скоро да се добави, колкото и да е сбито и кратко, обосновката, в която реферират трите предложени

подинтервенции към тази специфична цел за биоразнообразието. Нещо повече, даже в един от отговорите в таблицата, която сте ни изпратили много хубав аргумент има от страна на Управляващия орган като отговор, може директно да се ползва специално за третата схема.

Тук искам да обърна внимание на условията за допустимост. По отношение на земеделските стопанства с обработваема земя над 30 хектара и са изброени точките и подточка „Г“ – тревни или други тревни фуражи, тук ми се струва удачно да включите и микс от тревни, тъй като при много животновъди, които култивират постоянно затревени площи сеят микс от различни култури – три, пет и там има вече много компонентни смеси, но това не е една определена трева или не е една определена фуражна култура, а е микс от такива култури.

Така, че ми се струва напълно логично да може да бъде добавено това.

Да разбираме ли, не е уточнено, но може би е удачно да се уточни, ако едно смесено стопанство разполага с пасища, с ароматни площи с ароматни медицински насаждения и класически площи с зърнени и технически култури може ли едновременно да кандидатства и по трите подинтервенции, тъй като не става ясно от текста?

Благодаря.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Заповядайте, господин Костадинов!

КОСТАДИН КОСТАДИНОВ: Благодаря, че сте взели предвид нашето становище медицинските и ароматни култури да влязат в схемата на засилената диверсификация. Това ще засегне доста производители, които сеят тези култури.

Смятам, че нещата се получиха добре. Нас ни удовлетворяват нещата така както са изписани.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Благодаря, за изказването.

Госпожо Стоянова, заповядайте!

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Бих искала да взема отношение относно предишния ви коментар, когато започнахме да анализираме всички елементи на еко-схемата за да можем да я направим абсолютно разбираема и добре приложима ние сме изхождали преди всичко от практиките, които прилагат земеделските стопани такива, каквито са в момента и такива, каквито са благоприятни за съответния вид култури.

Тук в конкретния случай добавихме ароматните и медицинските култури. Разглеждахме различните категории стопанства и възможностите за диверсификация, които могат да се прилагат към тях, както и това дали в рамките на едно стопанство могат да се прилагат различни практики в зависимост от начина на трайно ползване на земеделските земи.

В отговор на въпроса на госпожа Георгиева, да ако едно стопанство има различни по начин на трайно ползване земеделски земи, като обработваеми земи, трайни насаждения и пасища едновременно, това земеделско стопанство може да кандидатства по тази еко-схема със съответните площи и по съответния начин на трайно ползване.

Целта е да могат да бъдат обхванати всички начини на трайно ползване и такива каквито се прилагат в рамките на тези комбинирани стопанства. Така, че нашата цел, нашата идея надявам се да сме я постигнали с тази еко-схема да можем да отговорим на всички практики, които в момента се прилагат в целия сектор „Земеделие“ по отношение на площните мерки.

Благодаря Ви.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Благодаря.

Има ли други коментари? Не виждам.

В такъв случай преминаваме към представяне на следващата схема, която е схемата за обвързано с производство подпомагане на доходите – плодове до встъпване в плододаване.

Госпожо Стоянова, заповядайте!

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: В предишното заседание на Тематичната работна група когато представяхме схемите за обвързано с производството подпомагане в сектор „Плодове и зеленчуци“ по-скоро в подсектора на плодовете получихме становище и доста коментари в рамките на Тематичната работна група по отношение на възможностите за насочване на финансиране към земеделски стопани, които създават нови трайни насаждения и такива, които поетапно подновяват градините си, като този разговор беше провокиран и във връзка с нашето предложение за създаване на регистър на трайните насаждения и оттам проследяване на възрастта на плододаване на трайните насаждения, които могат да бъдат заявявани в схемите на обвързаното с производството подпомагане.

На база на тази потребност, която идентифицирахме и предложението от страна на бранша за това тези земеделски стопани да бъдат подпомагани ние създадохме една нова интервенция – обвързано с производството подпомагане на доходите за плодови насаждения до встъпването им в плододаване.

Целта на тази интервенция е земеделските стопани, чиито бизнес е отглеждането на трайни насаждения с цел стимулиране на подновяването на градините и създаване на нови по-устойчиви сортове и по-конкурентоспособни сортове тези земеделски стопани да получават една първоначална подкрепа по отношение на тяхната дейност за подновяване на трайните насаждения.

Това, което предвиждаме в тази интервенция е тези земеделски стопани да получават подпомагане за трайните насаждения, които са включени в техните стопанства, какво и за чисто нови градини с трайни насаждения, които да бъдат вписани в регистъра на трайните насаждения, и които да отговарят на всички останали изисквания по отношение на допустимостта на хектарите на истински земеделски стопани и всички онези изисквания, които са приложими за всички площни мерки въобще и по принцип.

Размерът на подпомагането го определяме като една задоволителна добавка към по-високите нужди от подкрепа в този период когато трайните насаждения все още не са в процес на плододаване и когато земеделските стопани генерират единствено и само разходи по отношение на тяхното отглеждане до встъпването им в процеса на плододаване.

Тук говорим за площи допустими за подпомагане в случай, че са не по-малко от 0,5 хектара заедно или поотделно с различните видове култури, които са в рамките на обвързаното с производството подпомагане, като бенефициентите по схемите имат задължението да изпълняват изискванията за предварителната условност такива каквито са валидни за всички останали схеми на площ.

За по-прецизното таргетиране на подкрепата по отношение на културата „Десертно грозде“ ще бъде предложена сортова листа с допустимите по схемата сортове десертно грозде, такива които ще бъдат приложени и като изисквания по схемите за обвързаната подкрепа за плодове. Новосъздадените трайни насаждения следва да са вписани в Регистъра на трайните насаждения като помощта по интервенцията се ограничава до техния т.нар. младенчески период, периода от тяхното засаждане до периода на тяхното плододаване като това ще бъде

съобразено с вида, със сорта на културата, както и метода на отглеждане на съответните видове култури.

Това представлява интервенцията в рамките на нейните условия за допустимост, като нова интервенция за обвързано с производството подпомагане към сектор „Плодове“.

Благодаря Ви.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Благодаря.

Заповядайте, за коментари?

БОЖИДАР ПЕТКОВ: Очаквах, че колегите овощари ще вземат думата преди мен. По този тема също имаше и писмено становище от нашата асоциация и препоръки на едно от предишните ТРГ.

Предлагам по най-бърз начин наистина да се направи промяна в наредбата от 1991 година, първо че тя е от миналия век, второ че е над тридесет години, от тогава технологиите, похватите и методите за отглеждане на овощни култури драстично са се променили.

Ще взема становище по ягодоплодните. Например за малините съществуват два основни типа феромонтантни и неремонтантни сортове, като неремонтантните сортове плододават на двугодишна пръчка и влизат в плододаване втората година. Но имайки предвид и нашето предложение малините да влязат в оранжерийното производство няма практика да се чака две години да стъпят в плододаване, а се прилагат методи, които дават възможност тези малини да влезнат в плододаване още първата година.

Така, че тази условност за встъпване или не встъпване в плододаване да бъде регламентирана с технологията защото дори едни и също сортове овощни култури с предварителна подготовка например засаждане на двугодишен или тригодишен посадъчен материал може да се съкрати периода на встъпване в плододаване от една, до две и до три

години. Дадох ви пример, че сме имали случаи на засаждане на ябълкова градина през пролетта и през есента събрани ябълки не в пълно плододаване, но лично немския посланик беше дошъл и беше набрал една кошница с ябълки от две, три дръвчета.

Тук детайлите и елементите също трябва да ги вкараме в роля, защото както казах и предния път овощарите, които са положили допълнителни усилия да внедрят нови технологии те ще бъдат на общо основание с тези, които не са положили усилия и например, ако на едните дръвчетата влезнат в плододаване на втората или на третата година, а на другите на петата година, ще имат доста сериозно неравнопоставенство.

По тази причина първо искаме в най-кратък срок да актуализираме тази наредба от 1991 година.

Второ, да се вкарат няколко регламентирани практики в тази мярка, кога и как са актуалните срокове за стъпване в плододаване. За ягодоплодните вече стана ясно, че там могат да бъдат в годината на засаждането да се получат 90 % от добив, което е равносилно на пълно стъпване и плододаване. За другите, ако има нужда колегите овощари да вземат отношение.

НИКОЛАЙ КОЛЕВ: Ако може и аз да взема думата.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Заповядайте!

НИКОЛАЙ КОЛЕВ: Напълно подкрепям Божидар Петков за технологията. Наистина при овощарството имаме различни подложки и различен интензитет на засаждане и в зависимост от това по каква технология е засадено едно насаждение то встъпва в плододаване през различни периоди.

Така, че наистина трябва да се съберем в една работна група и това нещо да се изясни дори и за сортове, които встъпват по-рано и други, които встъпват по-късно. За да направим едно подпомагане най-

справедливо това нещо трябва предварително много добре да е изяснено, кой сорт, коя култура и в коя година встъпва в плододаване или между коя и коя година, за да изключим максимално възможността за спекулации и измами.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря за този коментар.

Искам да обърна внимание, че това за което си говорим вече е предвидено в интервенцията и е разписано в самата интервенция където изрично е казано, че помощта по интервенцията се ограничава до младенческия период на насажденията. Периодът от тяхното засаждане, до встъпването им в плододаване и е съобразен с вида и сорта на културата, както и с методите на отглеждане. Всичко това, за което става въпрос тук ние сме го предвидили.

Наредбата, за която говорите сме я прегледали най-обстойно и последното изменение на тази наредба е през 2017 година въпреки, че тя наистина е от 1991 година, но всичко това, за което в момента коментираме е свързано със създаването на бъдещия регистър на трайните насаждения така, че в момента, в който стартираме процеса по създаване на регистъра всички тези неща ще ги вземем предвид, както по отношение на сортова листа така и по отношение на технология на отглеждане, както и в различното видово разнообразие на културите. Това в момента не е обект на подробно разписване в интервенцията. Това е обект на национално законодателство. Така, че работата по този проект ще стартира в момента, в който приключим с разписването на интервенциите, така че в началото на програмния период да разполагаме вече с работещ регистър на трайните насаждения.

Благодаря Ви.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Заповядайте, госпожо Търпанова!

ДИМИТРИЧКА ТЪРПАНОВА: Здравейте, колеги!

Първо, искам да приветствам новата интервенция, защото наистина производителите винаги е било проблем с нашата комуникация с министерството по отношение на площите с нови насаждения и с тази интервенция за подпомагане в младенческия период всъщност ще допринесе от една страна за излизане на светло на тези производства.

Другото, което искам да кажа конкретно по вашите предложния. Приветстваме регистъра на трайните насаждения. В момента много ни куца контрола на движението на посадъчния материал от страна на Агенцията по храните, защото разсадниците първо не могат да се контролират и производителите продължават да слагат сортове, които не са достатъчно добри но са по-евтини като посадъчен материал и за нас първо е задължително да се направи този регистър, за да могат да не се подпомагат градини, които са на възрастта на нашите родители, така да го кажа, има много стари градини, които се гледат основно заради субсидията. Да се осигури контролът на посадъчния материал и изграждането на новите сортове.

За нас тази интервенция е добра. Притеснението, което имаме по отношение на новия програмен период и на новите мерки е каква част от виненото грозде ще попадне в схемата на десертното. Там контрола трябва да е много голям, защото имаме притеснения, че част от масивите с лозя, които са подпомагани по лозаро-винарската програма ще влязат и при нас в трайните насаждения. Тези неща е задължително да се изчистят, защото иначе имаме притеснения, че ще стигнем до източване на средствата от реалните производители на плодове.

Това е засега. Благодаря Ви.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Господин Сарнук, заповядайте!

ИЛИАС САРНУК: Имам едно предложение, не знам до каква степен е адекватно, вие ще прецените. Евентуално всички ние дотук доколкото се ориентирам методи за подпомагане обвързано подпомагане дали след встъпване на плододаване или до встъпване на плододаване ние ги базираме в момента на база на наредбата, която е обновена до някаква степен през 2017 година, но е на база на административно определен срок, който до една или друга степен не е валиден за брой насаждения, които дори и да са с едни и същи сортове при различни условия биха по-късно или по-рано влезнали в плододаване. Реално не е ли най-важното в случая доколкото аз се ориентирам да създадем плод, който реално нито един от тези доколкото разбирам производители не го прави за собствена консумация, тоест всеки произвежда за да може да го продаде. Това са производители, за които има минимално изискване за да могат те да кандидатстват по базовото плащане, което е 0,5 хектара и реално нито един от тези производители не произвежда достатъчно малко, че да е за себе си, а всеки произвежда за да може да излезе на пазара с дадена продукция и ако търсим добив не е ли най-правилният начин да подходим по въпрос за доказване на добив, а не на база дали насаждението е преди встъпване на плододаване или след встъпване на плододаване. Съгласен съм с госпожа Търпанова, че имам много градини, които се гледат стари само за вземане на субсидия, но това има и известна част от тези градини, които се отглеждат по правилен начин дори и след техния административно определен амортизационен срок по наредбата, които все още плододават.

Имаме им много млади насаждения, които са преди този срок по наредбата, но дори и да обнародваме наредбата ние пак бихме заложили даден срок и както господин Петков каза ето ябълки от сега до есента дават плод. Реално ние на дали на ябълки бихме сложили една година.

Идеята е, ако можем да докажем плод без значение какво е насаждението то да бъде допустимо или не за обвързана подкрепа преди или след встъпване на плододаване. Всички знаем, че това не е трудна задача. В крайна сметка доказването на продукцията е или на база на фактури, на договори с преработватели. Ако стопанина е и преработвател той би могъл да докаже наличието на тази стока на склад, в смисъл това е на пазарен принцип едва ли не подхождаме.

Благодаря.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря на господин Сарнук, за тази допълнителна информация.

Ние тази тема я обсъждахме още на предишното заседание на Тематичната работна група когато имахме вече предложение на Дунавските овощари за това дървета, които не са в плододаване, но се намират в рамките на овощните градини да могат да бъдат покривани с добив от останалите плододаващи трайни насаждения.

Още веднъж трябва да направим ясно разграничаване по отношение на това какъв е принципът на обвързаното с производството подпомагане и оттам защо сме ги разграничили в две отделни схеми.

Всички схеми за плодове и зеленчуци знаете в сектора в рамките на обвързаната подкрепа получават подпомагане след доказване и с документи на реализиран добив от определените площи.

Това, което сме определили като норма за реализация са едни средни норми, които едно всяко добре поддържано земеделско стопанство, би могло да реализира на пазара. Нямаме разделение по отношение на сортовете към момента за това какви сортове от определена култура какъв добив имат и с това доколко могат да покрият останалите добиви. Поради тази причина ние сме отделили в отделна схема новите трайни насаждения, новосъздадените градини като целта е да

стимулираме земеделските стопани да инвестират в това да правят стопанствата си по-конкурентоспособни. Тук реферираме непрекъснато към принципа конкурентоспособност тъй като обвързаната подкрепа е в рамките на тази цел за конкурентоспособността.

Това, което е допустимо и възможно да подпомагаме новосъздадени градини, от които да не търсим добив за реализация поне до периода, в който те не са встъпили в плододаване. Естествено тази наредба, към която реферирате тя ще бъде адаптирана, променена, нови сортове, нови технологии, от климатични промени и всичко това се отразява върху развитието на сектора така, че считайте, че там започваме да правим регистъра от бял лист, за да можем да определим за всеки един от сортовете съгласно технологията на отглеждане и съобразно методите, които прилагат и практиките, които прилагате определен период на плододаване.

Целта е този регистър, след като работи известно време, известен период от време ние не сме абсолютно убедени, че още в самото начало ще можем да сме абсолютно адекватни на всичко това, което прилагат земеделските стопани, но той да търпи развитие и да може да се подобрява, така че да отразява реалното състояние на земеделските стопанства.

В никакъв случай не искаме да лишим един земеделски стопанин, който произвежда ябълки например, даже след като амортизационния срок на неговите площи по документи би следвало да е изтекъл той да не може да получи подкрепа за това. Но всичко това ще бъде направено в рамките на обща дискусия с ваше участие и с ваши предложния вие имате повече опит като производители, така че това е една дискусия, която тепърва предстои и отново подчертавам в никакъв случай не искаме да лишим никой от подпомагане.

Всички земеделски стопани, които извършват активна земеделска дейност в рамките на своите стопанства отглеждат конкурентоспособни сортове и се развиват и не участват единствено и само за подпомагане със субсидии ще могат да бъдат компенсирани за техните усилия.

Благодаря Ви.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Благодаря.

Господин Петков, заповядайте!

БОЖИДАР ПЕТКОВ: Само едно уточнение за последното изречение, което казахте, смятам че е необходимо да се обърне сериозно внимание както на периода за встъпване в плододаване, така и на периода на експлоатация на насажденията, защото при супер интензивните насаждения и другите също имат различен период на оптимално плододаване и гледайки коментарите в чата, че имало овощни дървета или овещни градини на 70 години, това не означава, че тази пределна възраст на насажденията също трябва да бъде толерирана защото все пак подпомагането както и вие казахте, е за пазарно ориентирани, конкурентоспособни стопанства.

Това, че някой иска да си задържи градина или насаждения на 20 и 30 години, вече е извън този обхват и отива в графата например запазване на сортове или екстензивно производство, което смятаме, че няма да е стимул да се създават нови насаждения.

Смятам, че правилният подход на министерството е да се подпомагат пазарно ориентирани стопанства, защото на всеки две, три години излизат нови сортове и смятаме, че едно стопанство с насаждения от 30 – 40 години нито са пазарно ориентирани, нито са конкурентоспособни.

По този начин министерството наистина ще подпомага амбициозни, активни и пазарно ориентирани и конкурентоспособни стопанства защото другите постоянно ще са в един такъв аспект, ето нашите добиви са ниски, и ние сме на загуба и не можем да се справяме с условията. Просто те ще бъдат в една друга графа, както видяхме биологичните интервенции са доста големи, който не иска да произвежда интензивни и конкурентоспособни преминава в графата „Биологично“ и работи на спокойствие на друг принцип.

Искам да кажа тази наредба да я коригираме, както в началото на плододаването така и оптималния период, защото както казах има супер интензивни насаждения, а това важи и за водоплодните като по-рано се говореше, че оптималният срок на отглеждане на малини е 15 – 20 години, а сега препоръките в развитите страни са между 5 и 7 години. Това вече се прави и в България. За супер интензивните овощни насаждения също много се съкращават сроковете, които са породени и от размножаване на болести и на неприятели и на вируси, които просто правят едни насаждения над десет години нито конкурентоспособни, нито пазарно ориентирани във връзка с не актуалните сортове.

Благодаря.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Благодаря.

Има ли други изказвания по така предложената интервенция?

Няма.

Предлагам да прекъснем за почивка, така както сме предвидили за половин час и да продължим със схемите за обвързано подпомагане за животните и предлагам да се върнем в 12.50 часа.

(Следва почивка от 12.15 часа до 12.55 часа)

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Продължаваме втората част на днешното заседание на Тематичната работна група и продължаваме със схемите за обвързано с производството подпомагане за животни.

Госпожо Стоянова, заповядайте за кратко представена на актуализираната интервенция.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Здравейте колеги, обвързаното с производството подпомагане за животни вече представихме в рамките на предишно заседание на Тематичната работна група.

На миналото заседание представихме и новата интервенция, която е за подпомагане на автохтонни говеда в рамките на обвързаната подкрепа. Имаше наистина много коментари, много становища, много дискусии и много разговори на тази тема, съвсем обяснимо и резонно схемите за обвързана подкрепа винаги са най-атраktivните и най-целенасочващите финансиране към земеделските стопани, така че за нас този интерес е абсолютно обективиран и обоснован.

Това, което сме направили в рамките на сегашното представяне на схемите за обвързана подкрепа. Актуализирали сме някои от условията за допустимост на база на вашите предложения, които дойдоха в рамките на обсъждането в Тематичните работни групи и от становища, които получихме във връзка със схемите за обвързаното с производството подпомагане.

В рамките на миналата седмица получихме няколко становища допълнителни, след като изпратихме интервенциите, като темите, които в момента стоят като дискуссионни и тези около, които има най-много становища, коментари и различни мнения това е на първо място темата за възрастта на животните и ограниченията, които ние сме сложили в различните схеми за подкрепа е едната тема.

Втората тема е отчитането на ражданията в стопанството през системата на БАБХ като едно от условията, които ще бъдат проверявани в рамките на схемите за обвързана подкрепа.

Получихме още едно становище от Браншовата камара на месодайното животновъдство. Същото становище, което получихме и през месец декември с тяхно виждане, тяхно разбиране и предложение как според тях трябва да изглежда интервенцията за месодайните говеда, на което ще обърнем внимание и отново ще повторим и коментираме това, което вече обсъждахме в рамките на Тематичната работна група.

Движейки се последователно през схемите за обвързана подкрепа в животновъдството започваме с биволите, тъй като едно от становищата, които получихме в рамките на сегашното обсъждане се отнасяше за биволи. Между другото в сектор биволовство получавахме най-различни становища, които са приблизително в една и съща посока, колкото еднакви, толкова и различни, но това което разбрахме от тези становища е първо по отношение на възрастта. В така предложената интервенция по отношение на биволите ние сме заложили възраст, която да бъде от 36 месеца, отчитайки по-късния период, в който тези животни съзряват и горна граница от 18 години.

Получихме становища от Асоциацията на българските биволовъди, които в първоначалното си становище предлагаха период, който да бъде в рамките между 18 и 20 години. Ние взехме границата от 18 година, която е по-висока от това, което предлагат научните организации по отношение на горна възрастова граница за конкурентоспособност.

В сегашното предложение на доц. Цанкова има коментар във връзка с увеличаване на горната възраст на биволите, като те считат, че

трябва да възприемем подход заявените за подпомагане животни да са на възраст между 36 месеца и 20 години.

В становището на биволовците има още един коментар по отношение на отчитането на броя раждания през системата на БАБХ, който ние в момента по тяхно предложение от предишната Тематична работна група сме заложили с коефициент 0,6 в рамките на една година. Сегашното им предложение е с коефициент 0,2 раждания, като мотивите, които те излагат в тяхното становище за нас са доста притеснителни.

В същото време искам да напомня още в началото на нашия разговор, че обвързаното с производството подпомагане и не само то, а въобще подпомагането с европейски средства е свързано със спазването на европейско и приложимо национално законодателство към съответните сектори, така че даже и да не включим някои от условията, които се регламентират в националното и европейско законодателство, като изрични текстове в самите интервенции това не означава, че тези условия няма да бъдат проверявани, и че земеделските стопани няма да носят административни санкции и финансови санкции там където предвижда закона за неизпълнение на свои ангажменти.

Не можем да приемем като мотив това, че ако се маркират новородените животни в стопанството ще се достигне максималният капацитет на животновъдния обект, тъй като това условие, би следвало да е съобразено още в момента на регистрация на животновъдното стопанство и разрастването и ремонта на стадата би трябвало да са отчетени при самото създаване на животновъдното стопанство, така че този аргумент не можем да приемем като релевантен към ситуацията.

По отношение на реализацията на тези животни за нас е необяснима идентификацията на животните с какво променя тяхната реализация. В същото време искам да направя една вметка по отношение

на проверките и контролите в бъдещия програмен период свързани с животните и площите като цяло. Това, което трябва да знаете е, че в бъдеще във връзка с провеждане на одитните мисии и контрола, който ще осъществява комисията с държавите членки по отношение на спазване на изискванията преминава изцяло в електронна среда и проверки такива, каквито са правени до момента от страна на Комисията и от страна на контролните органи, които имат отношение към темата няма да бъдат във вида, в който ние сме свикнали да ги виждаме, тоест всички контроли и проверки ще се случват по административен път автоматично през информационните бази данни. Така, че това, че вие в стадата си не идентифицирате животни не може да остане незабелязано и във всички случаи ще подлежи на санкция съгласно секторното законодателство и съответно ще реферира и по отношение на бъдещите плащания свързани със схемите за обвързана подкрепа.

Тази вметка важи за всички схеми за обвързана подкрепа съотносими към животни и няма отношение единствено и само към биволите. Коментирам я на база на становището, което получихме от Асоциацията на биволовците.

Второто становище, което получихме е от Националния съюз на говедовците, което е на същата тема. По отношение на коментара за необходимостта от това да бъдат отразявани ражданията на животните в системата, колеги не съм сигурна дали ме чувате и виждате, тъй като при нас екрана се изключи. Ако не ме чувате що помоля да дадете сигнал за това, но мисля, че всичко би трябвало да е наред.

В становището на говедовдния съюз съществува същата нагласа за това, че не би следвало да се отчитат ражданията на животните и с това да реферират към схемите за обвързаното с производството подпомагане.

Можем да се съгласим с техния коментар, че с директните плащания не можем да решим всички проблеми, както в животновъдството, така и в растениевъдството, но във всички случаи спазването на националното и европейското законодателство е задължително условие, на което трябва да отговарят земеделските стопани, за да могат да получават подпомагане в рамките на обвързаната подкрепа.

Второто предложение, което правят Съюза на говедовъдите е тъй като в останалите интервенции се направи реверанс на заинтересованите страни възрастта на кравите за мляко включени в развъдни програми да стане 12 години.

Тоест ние разбираме, че в дух на солидарност с останалите заради това, че там възрастта е била променена поради една или друга причина, която ние вече сме възприели те сега правят предложение за увеличаване на възрастта на допустимите за подпомагане животни от 10 на 12 години.

В общи линии това е становището на Съюза на говедовъдите. Останалите коментари са направени в рамките на различни заседания на Тематичните работни групи за това в момента не ги изчитам подробно, тъй като те вече са били представени и коментирани като тяхна позиция.

Последното становище, което получихме е от Браншовата камара на месодайното животновъдство, които предлагат две различни интервенции от тези, които вече са предложени. Това предложение е датирано на 23 декември 2020 година. Ние вече го разглеждахме в рамките на една Тематична работна група, дадохме бележки по тяхното предложение какво можем да приемем и какво не сме склонни да приемем от предложението им, но в крайна сметка те отново изразяват тяхната позиция към нас с тези две нови интервенции като цяло.

Втората тема, която остава извън възрастта и раждането на животните е фуражното мляко. Около фуражното мляко имаше много сериозни дискусии, както в настоящия така и в интервенциите за бъдещия програмен период. Предложенията варират в различни посоки, като единствено обединени още от сегашния програмен период и категорични в становищата са биволовците в това, че биволското мляко не би следвало да се използва като фуражно мляко и ние го бяхме изключили още в представянето на първата интервенция за биволите.

По отношение на другите два сектора за млечни крави и за овце майки и кози майки там получихме различни становища в двете посоки. Становища за използването на това мляко, като мляко за фураж и такива против използването му като мляко за фураж. Нашите анализи по отношение на животновъдите, които доказват реализация единствено и само през фуражно мляко показва, че това са малък брой животновъди в сектор „Овцевъдство“ и „Козевъдство“ и по-голям брой животновъди в млечните крави, но като цяло представляват един незначителен процент спрямо общия брой доказано за реализация мляко.

Същевременно получихме и становища от Българската агенция по безопасност на храните във връзка с контрола на фуражното мляко и приложимото секторно законодателство при осъществяването на този контрол с предложение за включване на един доста строг режим на контрол, двупосочен контрол, както на тези животновъди, които реализират фуражно мляко, така и на тези, които купуват мляко за изхранване на животни, като тяхното предложение включва двустранни проверки от двете страни за това дали обекта, в който се купува това мляко като фуражно има достатъчен брой регистрирани млади животни, които да могат да консумират това мляко под формата на фураж.

Този засилен контрол естествено от страна на Агенцията по безопасност на храните ще продължава и към настоящия и към бъдещия период независимо от това дали ние ще допуснем фуражното мляко като реализация или не, но според нас представлява една много сериозна административна тежест по отношение на контрол и проверки в рамките на обхвата на схемите за обвързана подкрепа, и като вземем предвид това, че засяга много малък брой животновъди, които доказват продукцията си по този начин считаме за необходимо, че фуражното мляко на този етап би следвало да бъде изключено като възможност за доказване на реализация на продукцията.

В общи линии това са няколко отворени теми върху, които дискутирахме в рамките на няколко заседания на Тематичната работна група и около, които получихме становища със съответните актуализирани и отразени промени, такива каквито ви бяха изпратени преди настоящото заседание.

ЯНКА ПОПОВА: Извинявайте, но само да повторим, не чух следва да се включи или да се изключи като метод за доказване на реализация, не ви чух, съжалявам?

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Отразено е в интервенцията нашето предложение по отношение на фуражното мляко.

Благодаря и очаквам вашите въпроси по така представените теми, имате думата.

ВЛАДИСЛАВ МИХАЙЛОВ: Може ли думата?

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Заповядайте, господин Михайлов!

ВЛАДИСЛАВ МИХАЙЛОВ: Здравейте, но аз не чух коментар по темата, за която говорихме предният път за обвързано подпомагане, а именно специално за млекодайното животновъдство да се обвърже не само количествено и хигиенно, а и с качествени показатели. За целта ние

още в септември месец подадохме към дирекция „Животновъдство“ и дирекция „Агрополитики“ и към господин Янко Иванов – заместник-министър, наше становище със стандарт за сурово, краве, овче, биволско мляко, което да бъде прието първо, като браншови стандарт, след което евентуално да поработим на тема държавен стандарт.

Идеята е подпомагането, което е обвързано за млекодайни животни да е обвързано не с каквото и да е мляко, а говорим с мляко, което отговаря не само на хигиенните изисквания на европейски регламент № 853 и останалите, но да бъде и обвързано с качеството, а именно минимално съдържание на белтък и мазнина. Качественото мляко води до производство на качествени млечни продукти, които консумираме в цялата държава.

По тази тема има ли нещо разисквано и нещо взето предвид от страна на Министерството на земеделието, храните и горите?

Благодаря.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря, господин Михайлов.

Заповядайте, госпожо Попова!

ЯНКА ПОПОВА: Малко се изненадах от това, че господин Михайлов взема думата преди нас животновъдите. Мисля, че директните плащания не могат да урегулират и този процес, но може и на него да му дойде времето, но не и в този програмен период, тоест да урегулираме процеса преработвателите какво изкупуват и там да вменим този ангажимент на животновъдите. Преработвателите имат механизми, с които да стимулират това с по-висока цена, така че не мисля, че това е обект на директни плащания в момента и обвързана подкрепа при животните.

Ще използвам възможността, че взех думата, за да кажа нещо във връзка с представянето, което направихте. Ще започна с фуражното

мляко. Ние от Националната овцевъдна и козевъдна асоциация точно защото процента, с който се доказва реализация при нас е твърде малък и не е чак такъв проблем в дух на синхрон и подкрепа на колегите, които имат проблем не сме с категорично мнение дали фуражното мляко да е изключено или включено. Виждам, че в нашата част го предлагате да е изключено. По-скоро ще се съобразим с общото мнение по темата, точно защото проблема при нас не е такъв. Той като проблем възникна преди няколко години и то основно от биволовъдите, защото ако при нас около 2 %, дори и по-малко доказват фуражно мляко, при биволовъдите доколкото си спомням преди две години процента беше 25 %, някъде там.

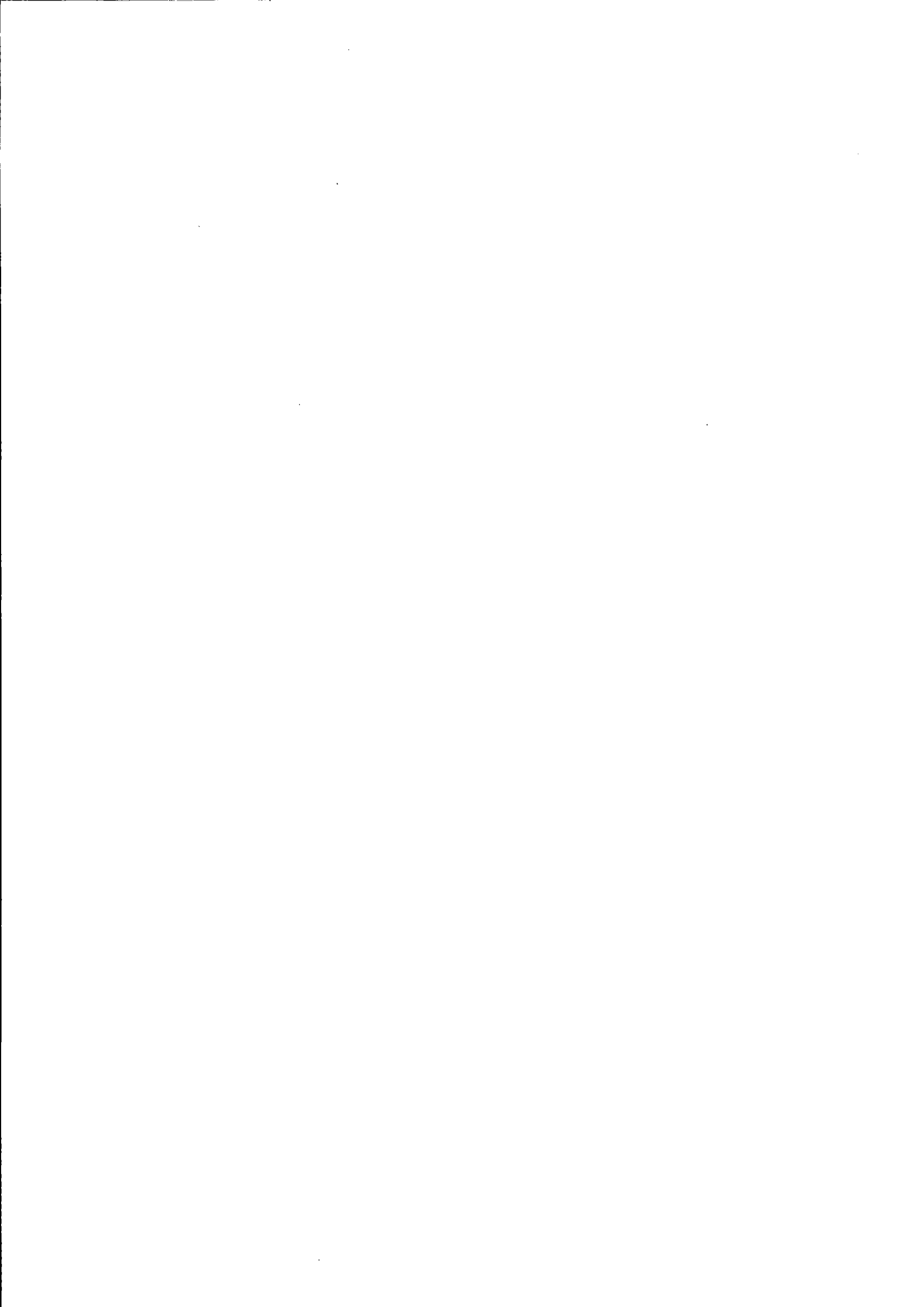
Така, че с фуражното мляко ще следваме общото решение на бранша. Във връзка с предложенията, които правите в частта „Дребно преживно“ виждаме, че сте отразили голяма част от нашите бележки. Да, така трябва да е защото преди да увеличаваме каквото и да било имаме да свършим доста работа, много работа, след което да качим реализации, количества и т.н., но не можем да скачаме от едно стъпало на второ, пето и десето. Трябва да свършим много работа, а именно по отношение на механизацията, след което да вървим поетапно с повишаване на изискванията.

Благодаря.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Заповядайте, госпожо Степанчева!

МАРИЯ СТЕПАНЧЕВА: Благодаря Ви.

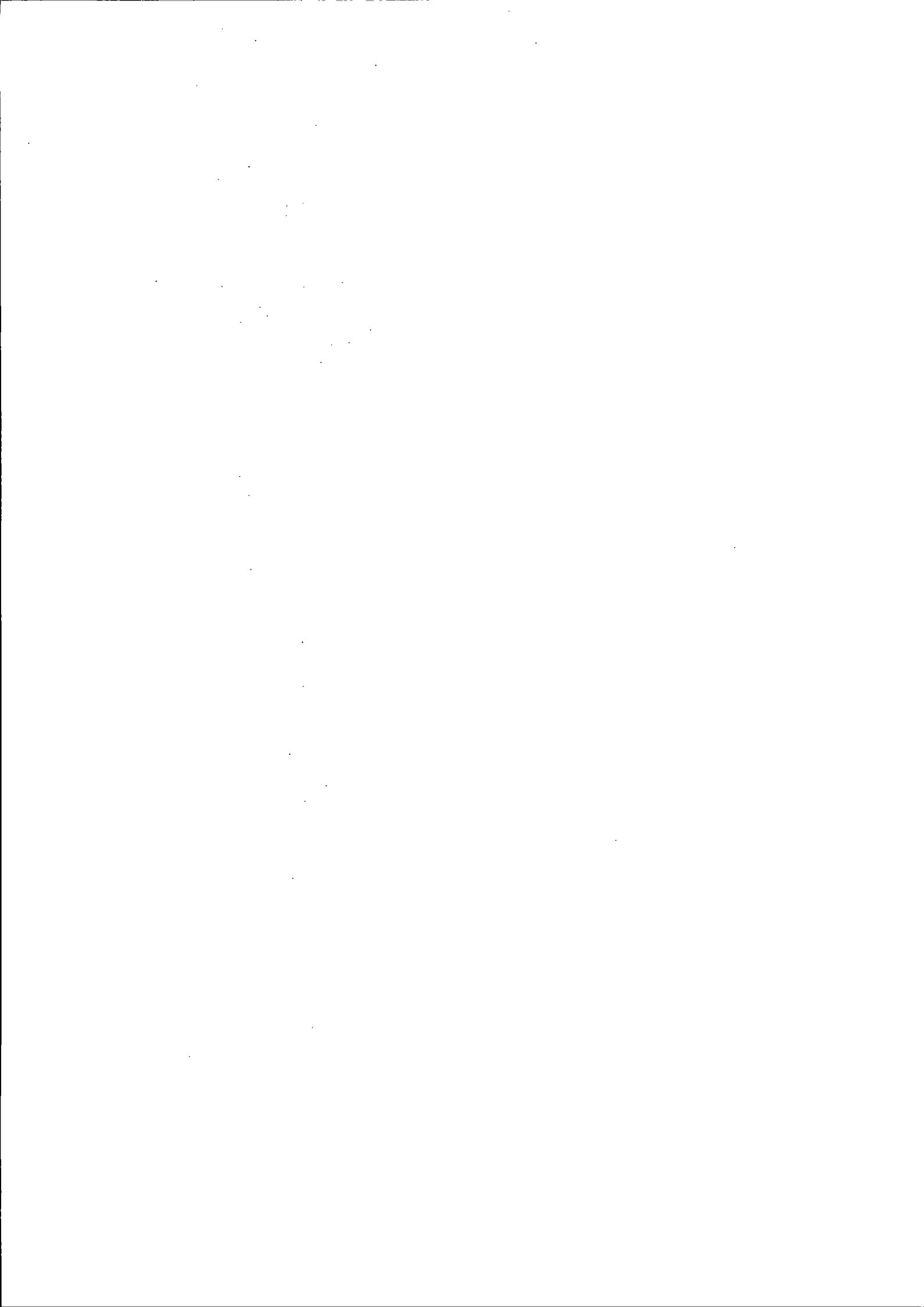
Искам да взема отношение за това, което ние представихме в писмото изобщо по схемите. Не съм съгласна с това, което министерството каза, че няма да се изпълни капацитета. Това не е така. Когато се одобрява животновъдният обект той се одобрява с определен капацитет и ако животните са в повече те излизат с предписания колко

животни трябва да бъдат отстранени. Ние в института и навсякъде можете да проверите, и научните работници да ви кажат, винаги се препоръчва да се оставят толкова приплоди, колкото се предвижда да стане ремонта, защото това е една много скъпа дейност да храниш. Това са младите животни, които носят само разходи и нямат никакви приходи.

Така, че не съм съгласна и трябва да се направи за да бъде разумно и ще ви кажа защо. Ето сега например, вземам моята ферма, да кажем че са 500 животни, при 0,6 аз трябва да маркирам тази година 300 животни. Моят капацитет за цялата ферма е осемстотин животни. Но тази година маркирам 300, тези животни половината са мъжки и другата половина са женски. Да вземем дори половината, догодина още 300, следващата година още 300, колко стават? Стават 1000 животни.

Тези 1000 животни ми носят разходи, колко мляко трябва да изядат тези животни и какъв ремонт ще правя аз? Цялото стадо ли трябва да си подменя за тези три години? Първите животни ще влезнат след три години. Това не мога да го приема. Или трябва да бъде нещо разумно, или вземете опита на другите страни, как го правят, защото имаме проблем. Как ще ги изпиша дори и да желая да ги продам тези животни? Аз ще ги маркирам, това е най-лесно, но аз ви питам, ще ги оставим гладни да умират и екарисажа да ги взема. Аз не мога да си позволя на тези 300 животни днес по четири, пет литра мляко, аз не мога да си позволя на тези животни да давам толкова мляко за да ги гледам и то не е само мляко и фуражи и други разходи, които те ми носят. След това искат места, трябва да имам толкова клетки, защото особено при биволите отелването започва от март до август и в тези месеци се омалачват всички животни, а в другите има отделни омалачвания. След като законодателството е такова, че аз мога да продавам животни с пътен лист до даден животновъден обект. На година не знам дали има да продавам три или

четири малачета на частни стопани, които проявяват интерес да дойдат и да ги вземат. Няма на кой да ги дадем. Вие когато нещо ни задължавате да го правим трябва да ни кажете и как ще ги изписваме тези животни. Единствено до 12 месеца можем да изписваме животни за собствена консумация. Вие ще ни принудите просто да лъжем, ще ги маркираме и започваме да ги колим и ги изписваме за собствена консумация.

За това моето предложение е, попитайте как се прави в другите страни?

Много добре знаете, че няма пазар в България и няма как да стане. На този етап просто е невъзможно. Не е проблем, отелванията ги има защото може да се провери. Има реализация на мляко и то не малка. Няма откъде да дойде, ако няма отелвания. В това е проблемът.

Също така не съм съгласна с възрастта на биволите.

Първо, биволите са също порода застрашена от изчезване. На миналата Тематична работна група се постави този проблем и там се предложи, че това са ценни животни, при които трябва да се запази ценния генетичен материал и няма да се гони възраст и максимално да се използват. Биволът е още по-трудно животно в сравнение с кравите, които са автохтонни породи, защото бивола влиза във възпроизводство на тригодишна възраст. Носи 11, десет месеца и половина, а като сложим и сервис периода и като сложим това, че той се запложда и сезонно се получават на три години две или на две години едно малаче. Няма как да стане. Отелените август месец се заплождат на пролет. Кажете ми вие колко е сервис периода и как да стане? Няма как да стане.

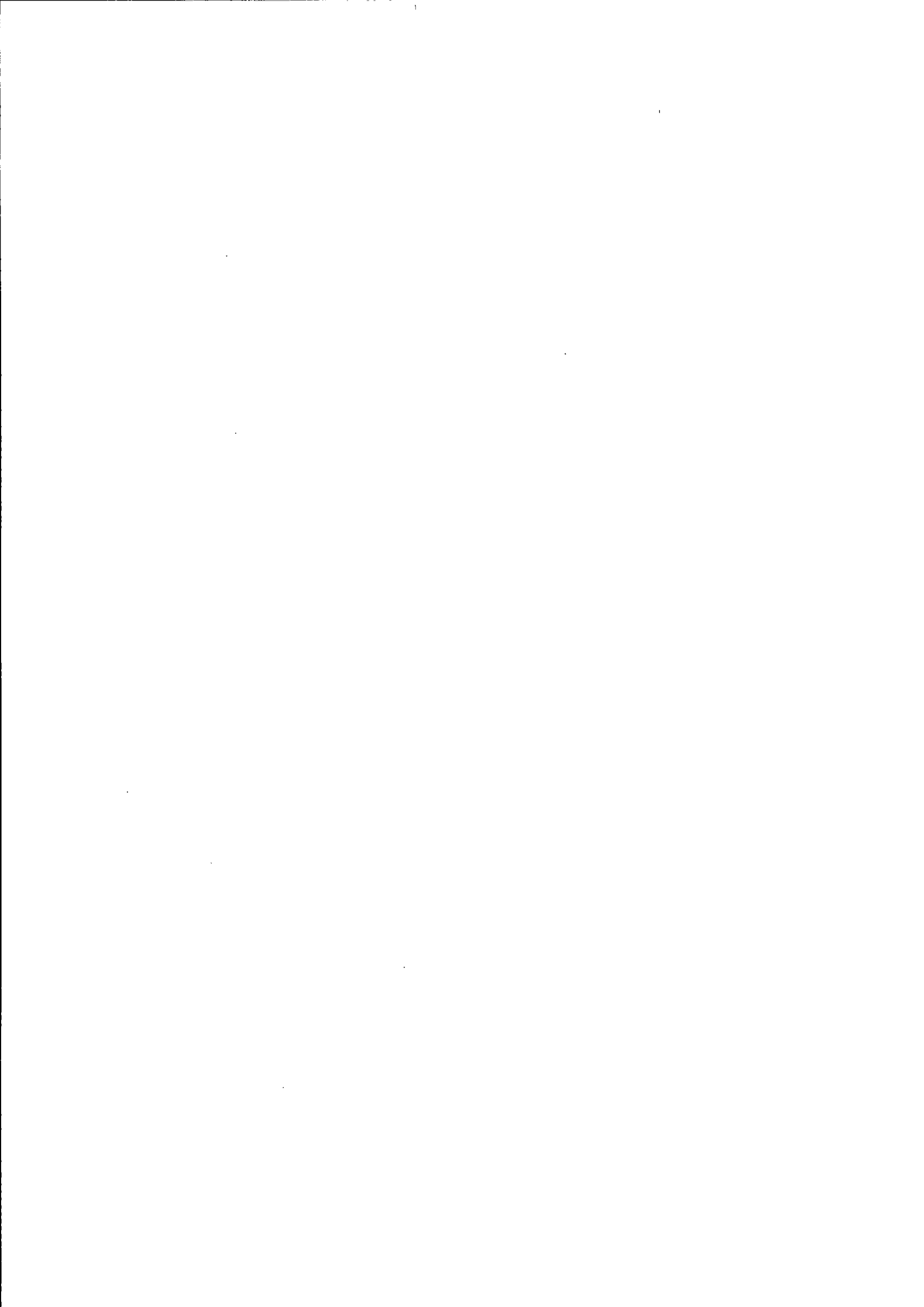
За това ние го предложихме 0,2 и за това предложихме възрастта, тъй като от 1 до 3 години тази възраст докато стане и оттам нататък използването на биволите до 20 години е точно 17 години. Седемнадесет години това са някъде около седем лактации. Сега може да

се погледне има електронни книги и да видите в родословните книги, че има биволици с 11, 12 лактации и нагоре, а когато....(няма ясна чуваемост за протокола, поради накъсване на връзката), аз нямам намерение да храня такива животни и си занимават, но имам животни наистина на по-голяма възраст, но трябва да ви кажа, че на доене по-малко от пет литра не дават и аз не мога да си позволя. Вие ще ми кажете: „Ние не ви караме да го ликвидирате“, но когато то няма да получава субсидия кажете ми с 10 литра мляко как може да се издържа и много добре знаем какви са цените на млеката.

Това е предложението или няма да има ограничение, или трябва да бъде 20 години, като 17 години е стопанското използване. Казах го това, не са много лактации, предвид, че на три години две отелвания сложете го и се получават или на две една, около седем лактации.

Искам да поставя въпроса и за фуражното мляко. Този въпрос аз го бях повдигнала за първи път. Аз съм взела крави и когато излезе разпоредбата, че в стопанството не могат да бъдат отглеждани два вида животни, а трябва да бъдат в отделен животновъден обект ние ги регистрирахме на моя син така или иначе, се наложи да стане и той животновъд. Регистрирахме ги на нещо и още от тогава има договор между мен и него много преди да има субсидии за обвързана подкрепа, който договор е представен в БАБХ. В този договор много добре са записани условията. Цялото мляко се продава на мен за изхранване на животните. Това е по-ниско качествено мляко и е много правилно да купувам такова мляко вместо да давам и да изхранвам с биволско мляко, тъй като аз вече горя икономическия ефект.

Така, че нека да се разгледа този въпрос, ако трябва за такива ферми, ако смятате, че с по-нискокачествените млека има някакви измами, но какво ще стане с тази ферма? Казах ви, виждате че на мен ми

се случва с по 500 – 600 литра мляко да храня за сезона, кажете мога ли да си позволя това скъпо мляко? То не е чак кой знае колко скъпо, но е биволско мляко да го давам за изхранване. Тези животни не вървят с млекозаместители и с изкуствени млека. Растат до някаква възраст и след това умират и сме ги носили във ветеринарния институт и казват, че жлъчката е изключително увеличена заради това, че млякото е различно и не осигурява тези хранителни вещества.

Така, че моето предложение е ниско качествено мляко кравето да си остане за изхранване на животните, в това има логика, търси се икономическият ефект.

По въпроса на господин Михайлов, да господин Михайлов много е хубаво да се искат качества, но каква цена предлагате вие на фермерите? Вие се подигравате с това. Не случайно ние поставихме въпроса за тези проби, които се вземат. Няма да споменавам мандра. Давах на тази мандра мляко по показатели и какво да ви кажа, същия апарат, с който ние контролираме биволите и даже този апарат е сверен за биволско мляко пред шофьора пускаме какви са показателите на млякото и от мандрата пристига бележка със съвсем различни показатели и защо се прави това? За да може да се смъкне цената. Докато го има това нещо в България никога няма да могат да съществуват тези партньорски отношения. Аз съм вземала пробата и съм отивала в мандрата, като я пускам пред свидетел пробата – шофьора и се качвам на колата и отивам на мандрата и знаете ли те знаят много добре, че в пробата ще излезе това, което е реалното обаче казват: „Не можете да влезете в лабораторията ще изчакате отвън да ви кажем резултата“.

И какъв е резултатът, нагласения техен резултат. Така, че стига вече да торможите животновъдите от всички страни. Всички изисквания са само за нас и да се чудите, да искате ги за да се чудите как да отрежете

пак фермерите. Това може да стане когато има някаква уредба как да се вземат пробите, но не може да се разчита, аз да си дам млякото на вас и каквито показатели ми изпратите така да ми го плащате, просто не сме съгласни да става по този начин.

Благодаря, ако има нещо друго отново ще се включа.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Госпожо Стоянова, заповядайте!

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря за изказването на господин Михайлов и на госпожа Степанчева, съвсем естествено е, че това са две страни в един процес от една страна производителите на мляко, а от другата страна преработвателите.

По отношение на качествените характеристики на млякото, ако отворим всички интервенции, които реферират към млечни животни ще видите, че навсякъде ние сме записали животновъдните стопанства да бъдат в система на контрол по отношение на качеството на млякото.

Обръщам внимание, че схемите за обвързано с производството подпомагане са схеми, които са за подпомагане на глава животно и това, че ние ги обвързваме с реализация за мляко е национално решение. Обвързването с качествени характеристики на самата суровина, такава каквато се произвежда от земеделските стопани не би могло да се случи в рамките на интервенциите за обвързана подкрепа тъй като ние не плащаме на литър качествено мляко, което да отговаря на определени показатели, тоест обвързаната подкрепа, не би следвало да се използва като механизъм за пазарна регулация или по някакъв начин за договаряне между двете страни на производители и на преработватели по отношение на качеството на суровото мляко.

Пазарът е отворен и това, което ние трябва да следим е съответствие на ветеринарно-медицинските изисквания, тоест животновъдните стопанства да са в системата за контрол на млякото.

И отгук продължавам по отношение на предложенията на госпожа Степанчева за ниско качествено мляко да се използва за изхранване на животни. Няма категория „ниско качествено“ и „високо качествено мляко“. Регламент № 853 изрично указва какви трябва да бъдат качествените характеристики по отношение на млякото за това тук ми се иска да се включи госпожа Пенка Манева, тъй като тя е специалист по отношение на фуражите и би могла съвсем адекватно да отговори за това с какво мляко може да се изхранва за животните.

Заповядайте, госпожо Манева!

ПЕНКА МАНЕВА: Благодаря, госпожо Стоянова, благодаря на колегите, които се изказаха в тази връзка по отношение използването на млякото като фураж за изхранване на млади животни.

Както и вие споменахте в началото в рамките на нашия контрол ние установихме доста несъответствия за това, че включително биволско мляко се изхранва например на крави, на телета, а овче мляко се изхранва на телета. Разбирам това, което казва госпожа Степанчева може би го разбирам под формата на това, че трябва да определим определено мляко от определен вид животни на какви животни би могло да се изхранва, тъй като имаме приложение № 3 към Наредба № 3 и там бихме могли да го добавим.

По отношение на това, че в момента към настоящия момент за доказване реализацията на млякото като фураж се изисква единствено и само документ, който удостоверява предаването или фактурата на такова мляко от едното стопанство на другото, установяваме при нашия контрол, че реално в това стопанство, в което е добито мляко или, в което млякото

е насочено за изхранване на определени млади животни, в същото стопанство няма нито едно раждане, което да е регистрирано в информационната система на Българската агенция по безопасност на храните. Това именно е и причината, поради която ние многократно уведомяваме, че е необходимо да се регулират по-конкретно правилата тъй като изискванията към млякото, което ще се използва за изхранване на животните като фураж са същите като млякото, което се предоставя за човешка консумация.

Това е, което бих искала да кажа и се надявам, че настоящата работна група ще вземе най-правилното решение, така че когато се дава подпомагане това подпомагане наистина да отива при стопаните, които спазват правилата и съответно ние като регулаторен механизъм да създадем еднакви правила за всички, а ние като контролен орган БАБХ да можем да контролираме тяхното спазване.

Благодаря Ви, готова съм да се включа при всяка една необходимост.

Благодаря.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Заповядайте, господин Михайлов!

ВЛАДИСЛАВ МИХАЙЛОВ: Само да отговоря на двете реплики, които бяха от Яна Попова и Мария Степанчева.

Първо, като преработвател в никакъв случай млекопреработвателя и млекопроизводителя в никакъв случай не можем да се гледаме като два лагера и като нещо отделно, ние сме заедно, ние сме в бранша, ние сме в една лодка.

Цялото изказано обвързване, което ми се струва логично на предната работна среща и на тази работна среща говоря за него, е не да се направи като допустимост, тоест на фермер, който произвежда

качествено мляко по показатели и за физико-химия, а не само за микробиология, да взема който не произвежда на това качество да не взема, а по-скоро да се помисли за допълнително стимулиране на тези, които работят, произвеждат и продават качествено мляко, с което ние преработвателите да произвеждаме по-качествени продукти.

Ако е възможно да се помисли за два етажна или за три етажно подпомагане например с 20 % или с 30 % тези, които произвеждат по-добро мляко да вземат малко повече и да се стимулира да произвеждат качествено мляко. Не е респективно от моя страна това, което искам, в смисъл да не се предоставя подпомагане на хора, които не произвеждат с качествени показатели по-добре заложен като браншови или като национален стандарт, а тези които го правят просто да вземат малко повече.

Изцяло гледам на това нещо като процес, в който във времето поетапно да се стимулират добрите млекопреработватели, както при нас има преработватели, които имат лоши практики, за които каза и госпожа Степанчева, но да речем, че всички преработватели са такива, по същия начин не толкова добри като практики и като начин на работа лица има и при фермерите. Дайте да видим и да започнем тези фермери, които са добри и произвеждат качествено мляко да ги стимулираме малко повече за да могат те заслужено да получат малко по-добра помощ. Говорим и Янка Попова, каза че това нещо ще се саморегулира на пазара с цената, това е така, но обвързаното подпомагане също представлява финанси, представлява пари, то е един вид ценообразуване само, че от страна на държавата под формата на субсидиране. Защо да няма две или три степени, два или три етажа за подпомагане малко повече на тези фермери, които наистина преработват по-качествено мляко, с което ние

произвеждаме по-качествени продукти и можем да го продаваме по-лесно не само в България, но и извън България. Това е идеята на цялото нещо.

Благодаря.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Заповядайте, госпожо Степанчева!

МАРИЯ СТЕПАНЧЕВА: Благодаря.

Може би аз се изразих неправилно по-ниско качествено, като имам предвид това, че кравето мляко е с по-ниски показатели и то по стандарт е така в сравнение с биволското мляко, а не че качеството му е по-лошо, може би трябваше да кажа по-евтино мляко и търсим икономическия ефект от цялата работа.

Моето производство става много по-рентабилно и ще има както се казва реализация на печалба, тъй като аз още преди малко казах, че отглеждането на младите животни е едно много тежко перо за всяка ферма, носи само разходи без да носи никакви приходи.

Тук съм съгласна с госпожа Манева, може би трябва да се определи, например с краве мляко да се изхранва на овче, на телета, на малачета, на телета, на малачета, на агнета. Наистина съм съгласна и точно за това аз съм реагирала. Не може биволско мляко да се изхранва на прасета. Няма да кажа името на фермера, звъни ми един фермер и ми казва: „Госпожо Степанчева, искам да ми кажеш как да го направя за едни колко животни да отчете за изхранване?“. И казвам: „Защо, ти на кого си даваш млякото?. Млякото го давам на една мандра. Добре, защо не го дадеш и другото на мандрата? Аз няма такова производство и за това за тези животни искам да го изпиша за изхранване“.

Наистина има ли логика да си даваш на мандрата млякото например, дори и на 1 лев, да го дадеш за изхранване на 40 – 50 стотинки. Няма никаква логика и това показва, че има фалшификация. Но

защо да не може, ето сега имаме ферма с 63 крави, която идеално ни обслужва за изхранване, какво ще правим? Само за тази цел, нямаме право така сме го направили и продава моят син, нито един литър мляко на мандра, а само за изхранване. Какво правим ако това нещо се премахне? Означава, че с печалбата, която ще се реализира не трябва да гледаме млади животни.

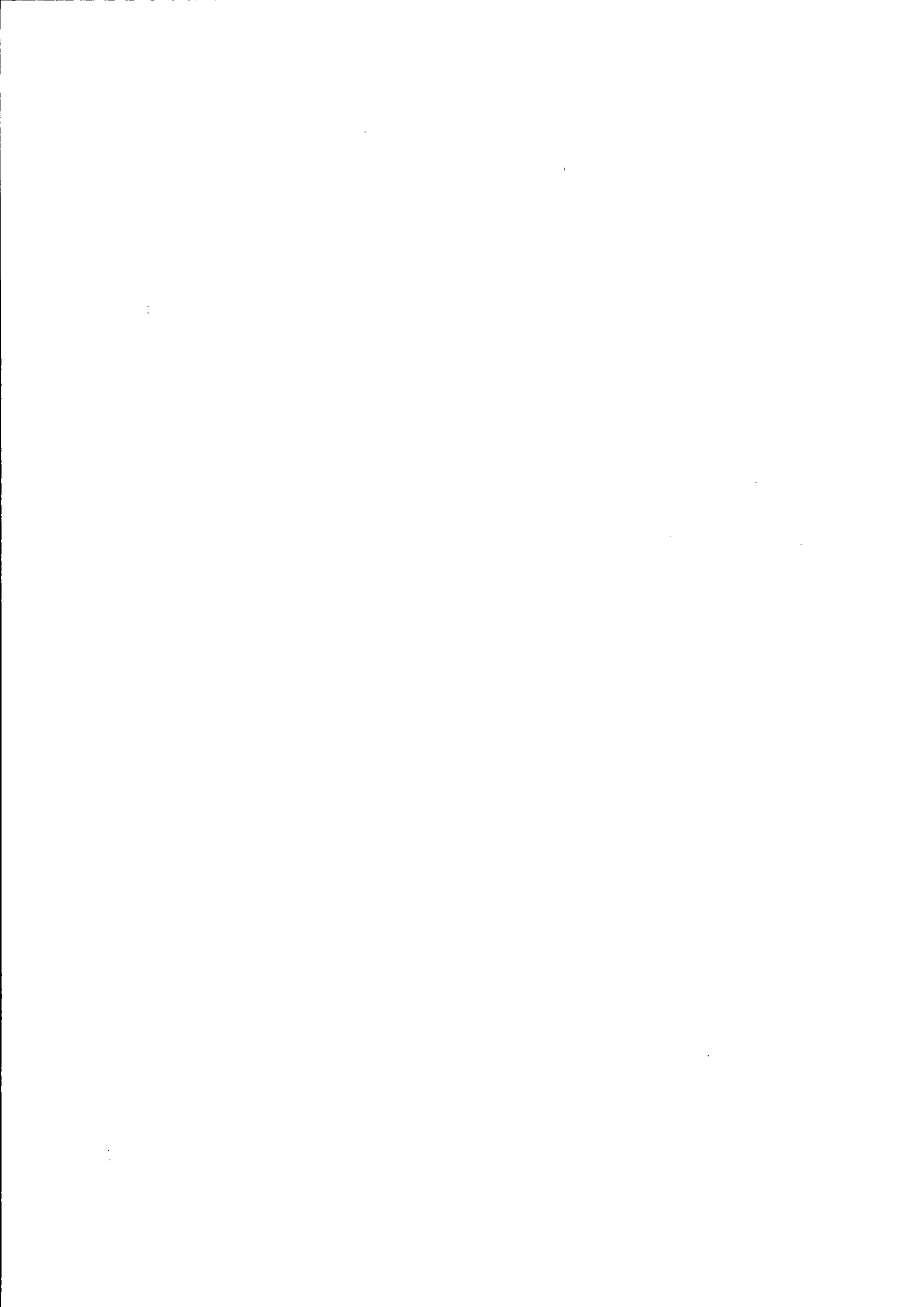
Така, че нека да се помисли, а не с лека ръка, и като се правят проверки много добре се вижда, кой прави тези фалшификации, вижда се и няма да им се признава. Ако трябва ще има договори. Нека да има предварително договор, така както ние имаме, предварително представен в БАБХ между производителя и този, който ще купува за изхранване и да се види дали ще има такъв договор и за какви видове животни.

Много малко ще представят такива договори.

Благодаря.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Заповядайте, госпожо Стоянова!

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Колеги, за да можем да водим структурирано дискусията предлагам първо още веднъж да отговоря на въпроса на господин Михайлов, дали можем да мислим в посока за диференцирани ставки в зависимост от качеството на млякото. Разбрах неговото предложение още в първото му изказване и отново ще повторя, че в рамките на директните плащания ние подпомагаме животните на глава животно в зависимост от тяхното направление за месо или за мляко. Доказването на реализацията на продукцията е от гледна точка на това дали тези стопанства действително са конкурентоспособни и дали могат да произвеждат мляко, което да съответства на ветеринарно-медицинските изисквания, за да могат да бъдат подпомагани като производители на такова мляко.

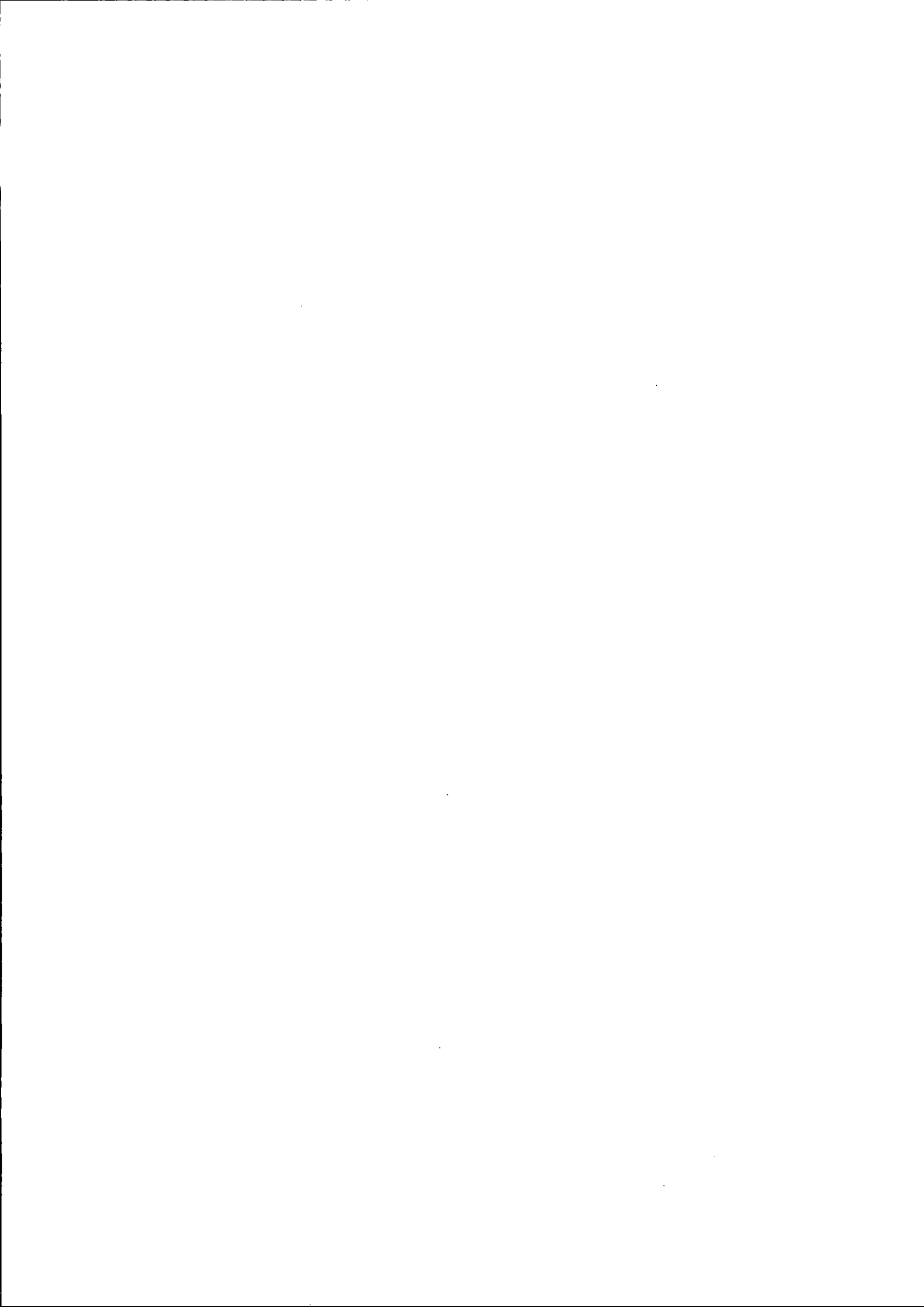
Сега действащия регламент по отношение на правилата за обвързана подкрепа, както и регламента за Стратегическия план в частта си, в която регламентира възможностите за подпомагане с обвързана подкрепа към животновъдството реферира единствено и само като подпомагане на глава животно и всяко допълнително обвързване с качествени показатели измества темата по отношение на основната цел, за която се изплащат тези средства.

Тук е мястото да кажа още веднъж, че в момента на масата на преговорите стои 10 плюс 2 % и 13 плюс 2 % предложение за обвързана подкрепа като причината за тази разлика в процента на обвързаната подкрепа е позицията на останалата част от земеделците, които считат, че допълнителното наливане на средства по обвързаната подкрепа нарушава конкурентоспособността.

Така, че колкото повече изисквания слагаме по отношение на продукти, които се произвеждат в резултат на отглеждането на определена категория животни толкова повече рискуваме с това тези интервенции да бъдат съотнесени към нарушаване на конкурентоспособността.

В тази връзка обаче това, което не трябва да забравяме е, че ние подпомагаме сектор „Млечно говедовъдство“ с две схеми. По схема за животни, които са под селекционен контрол и животни, които не са под селекционен контрол, като именно тази диференциация в подпомагането, която ставката за животни под селекционен контрол е почти двойна донася и по-голяма добавена стойност на литър произведено мляко от тези стопанства така, че това разделение вече е направено дотолкова доколкото ни позволява регламента като цяло.

По отношение на коментара на госпожа Степанчева за фермите, които са със затворен цикъл на производство каквато е нейната, с която тя

даде примера, бихме могли да направим справка по отношение на животните, които се заявяват за подпомагане в ИСАК колко такива ферми има със затворен цикъл на производство, при които това е една обичайна практика, една обичайна технология на отглеждане, като разбира се отчетем и необходимото количество мляко, което е свързано с изхранването на млади животни и малко по-напред в изказването си госпожа Степанчева подчерта, че те предпочитат да не идентифицират младите животни, тоест реално те не съществуват в правния мир, както и в информационната система на БАБХ и това е във връзка с коментара на госпожа Пенка Манева, която при административен контрол не открива животни, които могат да бъдат изхранени с такова мляко.

Ние ще направим анализ по отношение на това колко са броят ферми с такъв затворен цикъл на производство, като в крайна сметка трябва да е ясно, че за да може да бъде формиран един определен показател, който иска определени контроли трябва да има достатъчно на брой заинтересовани лица, които да могат да се възползват от наличието на това условие с цел да може да бъде премерена административната тежест за неговата проверка.

Понеже госпожа Степанчева е представител на сектор „Биволовство“, ние всъщност чуваме мнението на колегите, които се занимават с овцевъдство и козевъдство, по отношение на това фуражното мляко да отпадне като такова.

За нас е от значение да чуем мнението и на останалите, които са в сектор „Говедовъдство“ по отношение на реализацията на фуражното мляко.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Благодаря.

Госпожо Василиева ,заповядайте!

БЛАГОВЕСТА ВАСИЛИЕВА: Здравейте, колеги!

Бих искала да взема отношение във връзка с възрастта и дял отелвания, който трябва да има на база една година.

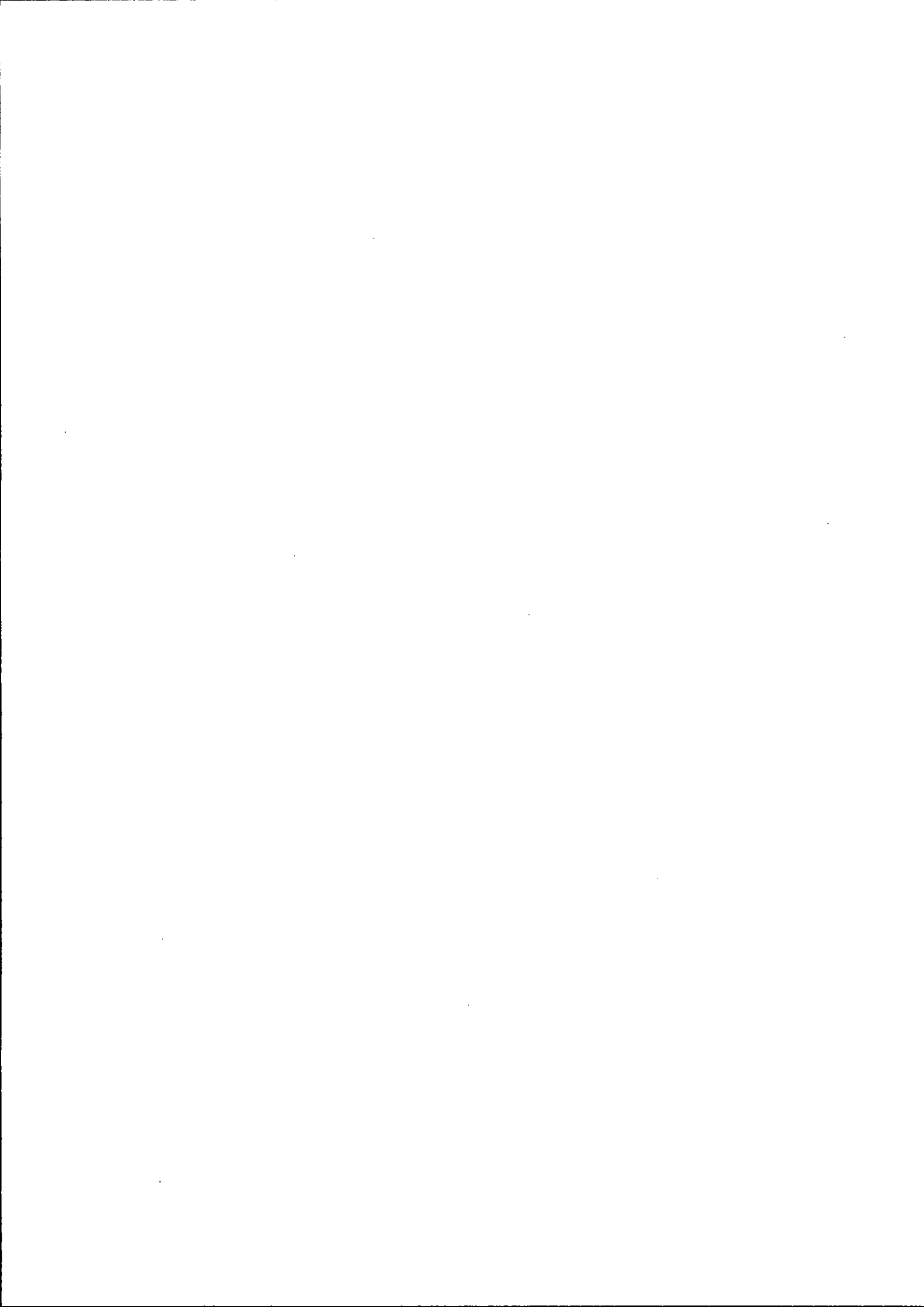
Първо цел 2 от регламента за Стратегическите планове, както казахме и преди това за овощните насаждения, е засилване на пазарната ориентация и повишаване на конкурентоспособността. Обаче, за разлика от колегите, които приветстваха идеята, че е хубаво да се подновяват овощните градини, което наистина е добре, подновяването на стадото от крави не е толкова евтина и лесна задача.

Първо, ако едно насаждение и изобщо едно растение струва например пет, шест лева на едро цена, говоря за овошка една крава струва от селекционна порода месодайно направление струва около 2500 евро минимум и нагоре, до 3000, 3200, 3300 евро.

Как мислите, дали ще бъде възможно и за стандарта на българския земеделски производител на българския животновъд той да си позволи да подменя такива крави на тази цена?

Като искаме да вървим към месодайно направление ние наистина трябва да вървим в тази посока и да купуваме високо репродуктивни и качествени животни в тази посока. Бик от тази порода например месодайно направление струва от порядъка на 5000 – 6000 евро на три годишна възраст, от три до пет годишна възраст, когато той започва да бъде в най-качествения си период.

От тази гледна точка направих си труда да се обадя на председателя на Асоциацията на Обрак във Франция, чиито животни ние внасяме вече няколко поредни години да направят една статистика и Даниела Микуел ще изпрати това официално становище от тяхната асоциация за да видим как хората в западния свят, които са открили топлата вода много преди нас, как те подпомагат своето животновъдство и на колко години живее една тяхна крава. Само за сравнение да кажа, че

през 2018 година на изложението на Термон Феран имаше крави от месодайни породи, които бяха на около 18- 19 годишна видима възраст. След като тези животни ги изнасят на изложения във Франция това са най-елитните и най-качествените животни, които те имат в месодайно направление. Как тогава ние ще защитим изобщо пред Брюксел нашите 15 или 13 години живот на една месодайна крава? Това е абсурдно.

В момента не само редките породи животни, които ние отглеждаме, които живеят над 20 и 30 години почти, но и останалите кръстоски, които се водят месодайно направление без да имат някаква порода, най-хубавите телета започват от единадесетата година нагоре да ги дават – седмата, осмата до 20 години една крава спокойно може да ражда качествени телета.

Защо в България, след като имаме 3 % спад спрямо 2018 година на месодайното говедовъдство, говедата от 510 хиляди поголовие в цяла България говоря и за млечно и за месно направление, за такова малко поголовие ние искаме да сложим година горна граница на живот на тези животни? Да ги бракуваме ли, какво да ги правим?

Това е абсолютно нереалистично.

Друго, което мога да кажа по отношение на това колко живее една крава малко научна информация за колегите, които са ветеринарни лекари ще ме подкрепят, ако са на линия, за производството на един литър мляко са необходими да преминат през сърцето на кравата 450 литра кръв. При 40 литра млеконадой на ден средно говоря, за една млечна крава, са необходими на ден да й минат през сърцето 18 хиляди литра кръв. На годишна база това се пада 6 милиона 570 хиляди литра кръв. Можете ли да се представите, колко бързо би се износила една такава млечна крава, която дава дори и 40 литра среден млеконадой в

сравнение с една месодайна крава, която изобщо няма тези натоварвания – първо.

Второ, за изхранването на една млечна крава са необходими за един литър мляко 0,3 килограма, тоест 300 грама концентриран фураж. На всички от този бранш, които са с образование докторско и зооинженерство ще им е ясно, че концентрираният фураж допълнително изхранва и намалява възрастта на животните. В месодайното направление кравите не се хранят или почти не се хранят с много малки изключения, тези които не знам колко са в България и изобщо от всички тези 510 хиляди животни са в режим на интензивно отглеждане, но според мен много е малка частта на тези животни, всички останали са на екстензивен тип отглеждане, тоест живота на тези животни не се намалява допълнително с изхранването им с концентриран фураж.

Така, че изключително е рестриктивно и неточно намаляването на възрастта на животните на 13 или на колкото и да е години. Една месодайна крава спокойно и наистина, както и колежката в предното ТРГ говори може да живее до 20 години и тя да дава телета, защото единственото нещо на тази крава е на година да роди едно теле, а да не говорим, че понякога и не раждат. Снощи например, една крава и това е другият въпрос с отелванията, как ще броим абортите? Как ще броим отелваният, които в момента на раждане, като снощи при минус 10 градуса температура в единадесет часа вечерта едната крава абортира. Какво правим? Защо се случва това?

Има много фактори, които са „за“ и „против“ но трябва обективно да се погледне на нещата. Това е, което исках да кажа.

ДИМИТЪР ЗОРОВ: Госпожо Василева, може ли да вземем думата и ние от млечното говедовъдство?

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Да, заповядайте господин Зоров!

ДИМИТЪР ЗОРОВ: Госпожо Василева, колеги, искам да изкажа и ние няколко пъти ви изпращахме становище и категорично сме против с 70 % приплоди и смятам, че и колегите преди това го казаха и Степанчева и т.н., защото животните в рамките на една година няма как да се завъртят и да родят, хайде вие сега сте го коригирали от 100 % на 70 %, но средно около 460 до 480 дни след като е направено проучването една крава се дои, говорим за млечно животновъдство и гледат този период да се удължи, поради същата икономическа ефективност, за която говореше Мария Степанчева.

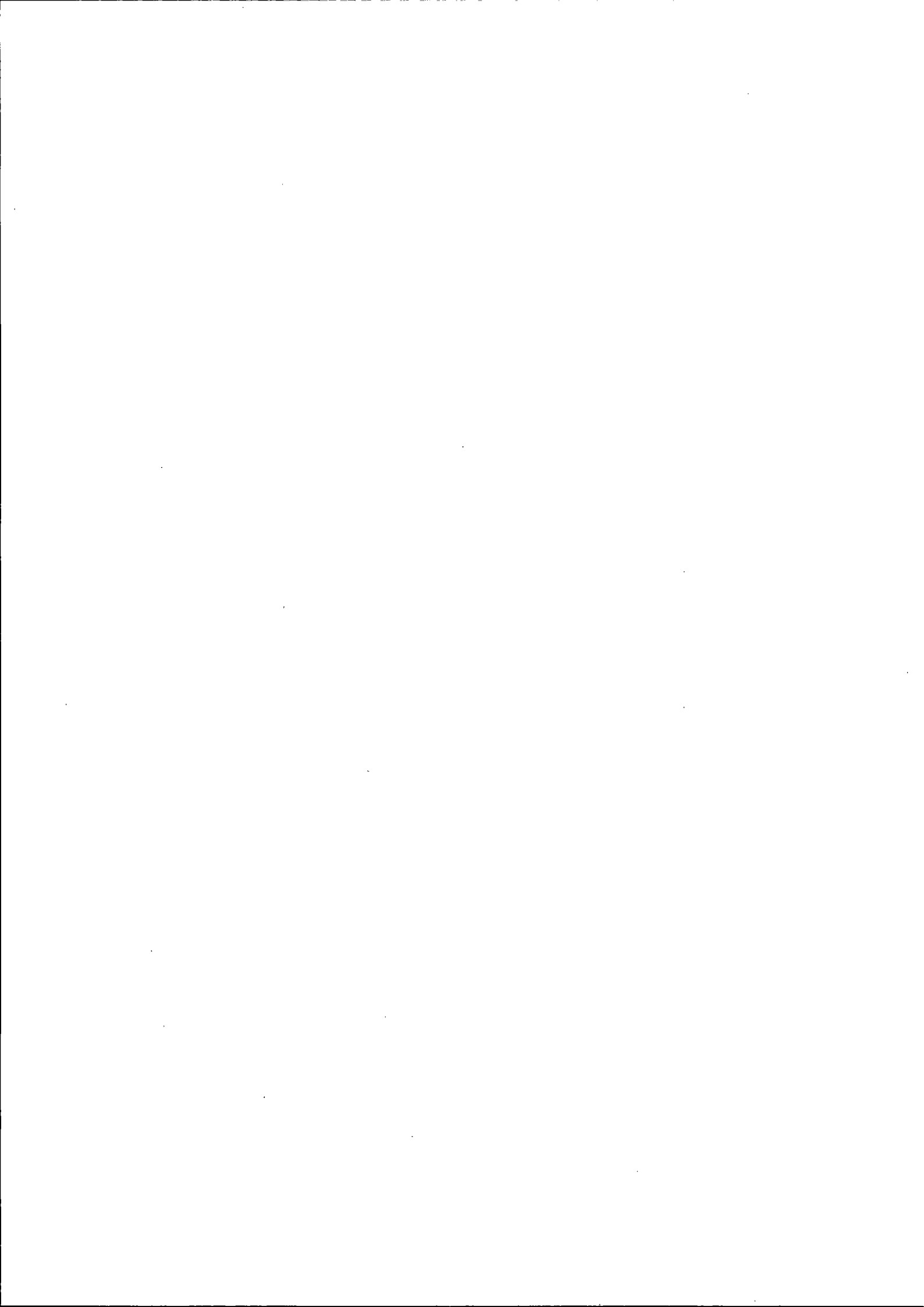
На следващо място, зададох предният път на госпожа Стоянова, която много чинно и книжовно ми отговори, но не ми отговори реалистично, за което и колежката преди малко постави въпроса за абортите. Абортът раждане ли е? Ние знаем какво пише в книгите госпожо Стоянова, знаем какво е написано в наредбата и в регламентите. Но при положение, че няма как да бъде отразено, абортите особено при ваксинация са доста и особено, ако ваксинациите са в неподходящото време когато винаги се прави, а това е през лятото, заради ваксините от БАБХ и т.н.

Следващото нещо, вие не ни казахте „да“ по регламент до 20-тия ден може да се идентифицира телето, но ако поради никаква реализация, скъпо изхранване, никакво субсидиране на телета, скъпо отглеждане всичко това ви го казаха преждеговорещите. Как това теле вие ще ни задължите за никакви пари, защото субсидията в момента е никаква, подигравателна е особено за над 50-то животно на фона на растящите цени на фуражите, ако не знаете си отворете справочника и погледнете колко е борсовата цена на шровете – 100 % нагоре за три

месеца, царевиците са по 400 лева, пшеница по 420 лева и т.н. и вие с тези субсидии ние за какво да ги използваме. Фактически за селекционни животни, тоест да купуваме качествен разплоден материал, който стига до 60 – 70 лева на сексирана течност и дори 80, не става от една доза, ако не знаете да ви образуваме. Не става от една доза, от три...(няма чуваемост за протокола, поради прекъсване на връзката)...

Как смятате това нещо да стане и с приплодите? Телето на петия и десетия ден го дава на един циганин, просто му го подарява, за да се отърве и за да не му носи допълнително разходи. Ние разбираме, какво трябва да се направи и до 20-тия ден може и да не е идентифицирано. Това означава, че ние не нарушаваме регламента и законодателството. Но и не можем фактически да го запишем като приплод или тоест как ще достигнем тези 70 % още повече, ако го запишем как на другаря циганин или ром, или както искате, да му го дадем като той няма регистриран животновъден обект, това ви го каза и Степанчева преди малко. Има ли реално мислеци в това нещо?

Разбирам какъв ви е проблемът. Проблемът ви е, че няма заклани животни, че няма фактически как да си докажете млякото за изхранване. Ние знаем, но това са схемите, които вие сте ги измислили и сте създали. Не може да имате заклани животни и да задължите хората да гледат без да имат те икономическа и финансова изгода от това. Не можеш да гледаш и да подаваш теле на загуба. Ако можете правете го. Защото тук вие ни подпомагате първо само за животни над 22 месеца. Всички останали, които гледаме и Степанчева ви каза, че е много скъпо и трудно, дори женските приплоди са герои хората, които го правят, защото не знаят след две години и половина, след три и половина, когато ще трябва да започнат да дават мляко, дали въобще те ще са живи – хората, не говорим за животните.

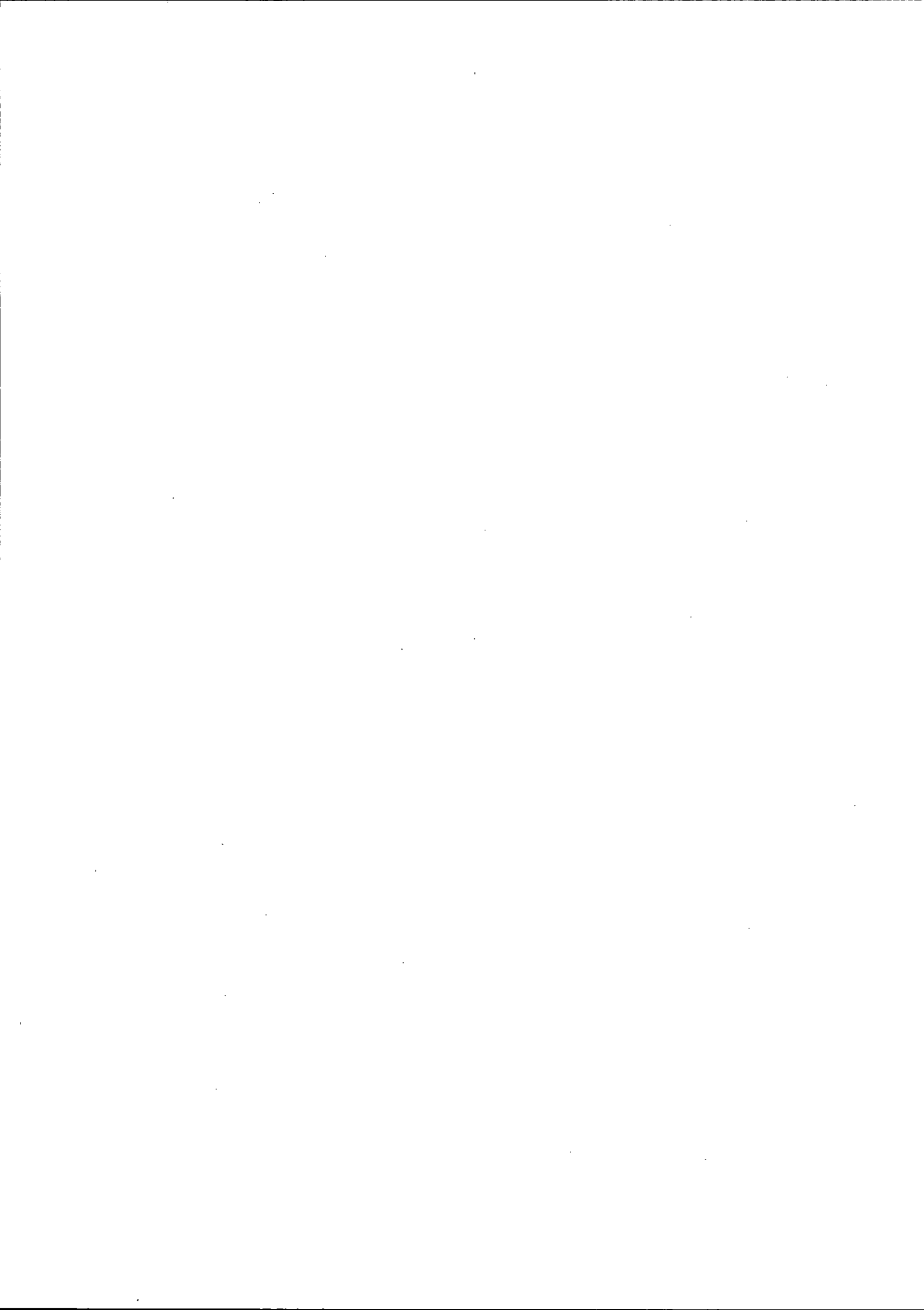
Трябва да се замислите в този процес, да влагате и мозъка. Защото ние си тъпчем едно и също нещо, нито Силвия Василева ще създаде прираста, нито закланите животни, няма да стане доктор Стоянова, няма да се получи. С трици маймуни не могат да се ловят.

Или трябва да направите субсидии за заклано кланично теле, както правихте за няколко фактически месеца и видяхте, че резултатът е малък. Има седем, осем идиота в страната или десет без кавички, които отглеждат мъжките телета, продават ги и накрая реализират и загуба, но просто защото са идиоти и им е жал и един от тези идиоти съм аз, но това не е бизнес. Хората ви говорят, дори и Степанчева, която е селекционерка говори за бизнес вече, защото подпомагането в България е много ниско на фона на вложените средства и вие това трябва да го разберете. С ограниченията до 50-тото животно, с модулартните ставки, с фактически *de minimis*, който е за три години просто само да го запишем като някакъв политически принос. На 1950 животно преди малко отидох да си подам заявлението 3100 лева добре ли е? Мога да ви ги дам по един лев на едно животно на ден. Замислете се и направете схеми има сигурно и хора разумни. Направете икономическа обосновка и вижте тези хора заслужавали си да правят това нещо и да го гледат, защото в края на краищата те трябва да отидат на някаква печалба. И заради това ние категорично сме, няколко пъти си говорим по този повод, и вие казвате: „Да, ние пробваме сондираме дали да сложим прираста и колко да бъде той“, ние няколко пъти ви казваме, че не сме съгласни и вие сваляте прага. Няма да се поучи филмът, който очаквате разберете.

Няма да дойде прираста и закланите и реализираните през кланица мъжки телета. Вие виждате, че колежката от месодайното ви говори за дълъг живот, където при тях приплодите е единственият им принос, а при млечното говедовъдство мъжкият приплод не е бизнес, а е

загуба. Няма как да има 70 % женски приплоди за една година, защото ако имате 70 % раждания за една година или 80 % ще е добре, а абортите? Ние пак се връщаме, няма как да се отбележат и колегите ви го казаха. Недейте да ми цитирате законодателството, а кажете реално как вие в новото ви предложение къде е отразено, че абортът може да се отразява и по този начин да се смята за приплод? Ако ми го кажете ОК, кажете ми как да изпишем мъжкото животно, след като го идентифицираме то става вечно наше, ако не го дадем на рома или на който и да е и да се кортолисат хората и да не е техен ангажимент и разход, преди двадесетия ден как ще го изпише? Ако го заприходи в неговата система после как ще го изпише като той няма животновъден обект? Вменявате ни ангажименти и задължения вместо да ги облекчавате и да увеличавате заплащането и субсидирането за да останат някои да се занимават защото тези 510 хиляди говеда нали ви е ясно, че ги няма? Това са някакви цифри, които си въртите. И като отидете и ги няма особено в малките ферми.

Така, че недейте да излизате с някакви цифри, които ги няма и ако това ви успокоява годишната справка на Аграрния доклад, че имате повече мляко спрямо 2019 година трябва да знаете, че се дължи само на едни идиоти, които са по-големите ферми, които са взели достатъчно кредити и ви го повтарям за двадесети път и дано да го запомните, са взели достатъчно кредити и няма как да излезнат от блатото и от „лайната“ и са задължение и са принудени да произвеждат, защото иначе банката ще им вземе всичко и заради това всички се чудят, другите как да ви го изпишат като фуражно мляко, как овче мляко дават на зайци, на прасета и т.н, но вие създадохте тази схема така. Защото нашето предложение към госпожа Кръстева, която сега е по майчинство, преди три години казахме ясни и точни критерии. И сега пак сме ви го

предложили и го повтаряме – разходно оправдателен документ за произведена продукция реализирана да е само този, който фактически фигурира в регистрите на НАП, ако е фактура трябва да е заприходена там, ако е касов бон също трябва да е фискализиран. И тогава преди изплащането на субсидията, както се прави с акциза горивата. Защо го правите за горивата, а тук не можете? Аз съм предал, ето тези и тези за реализация фактури, пускате целият фактически обединен регистър на НАП, проверяват го за два дни и го връщат и казват: „Това го има, това го има, а тези фактури ги няма“ и тези които нямат приключват. Ето това трябва да направите, а не да ни обяснявате как приплодите, как това ще изхвърлим и как онова все допълнителни задължения и хората търсят да създадат продукция, която я нямат както ви каза Степанчева. Кажете ни, научи ме колежке, как да(няма чуваемост за протокола, поради прекъсване на връзката)...създам продукция и уж някъде съм я реализирал.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Господин Зоров, ако сте приключил, защото прекъсвате, чувате ли ни?

ДИМИТЪР ЗОРОВ: Чувам ви.

Казвам, да престанем да създаваме условия и тежести на хората, които работят, а да направим препятствие, както ви го каза Степанчева и на тези, които се опитват, както румънския министър каза, че са ловци на субсидии, а не производители.

Благодаря.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря за това изложение, което ние сме чували многократно в различните Тематични работни групи, имаме и вашето становище. Нямам ангажимента и намерението да се включвам в тази дискусия подробно по всички точки, така както вие акцентирахте по нея, но това което искам да кажа е само едно и то следва

да се вземе предвид, когато става въпрос за всички обвързани с производството плащания, а не само в животновъдството и в сектор „Растениевъдство“.

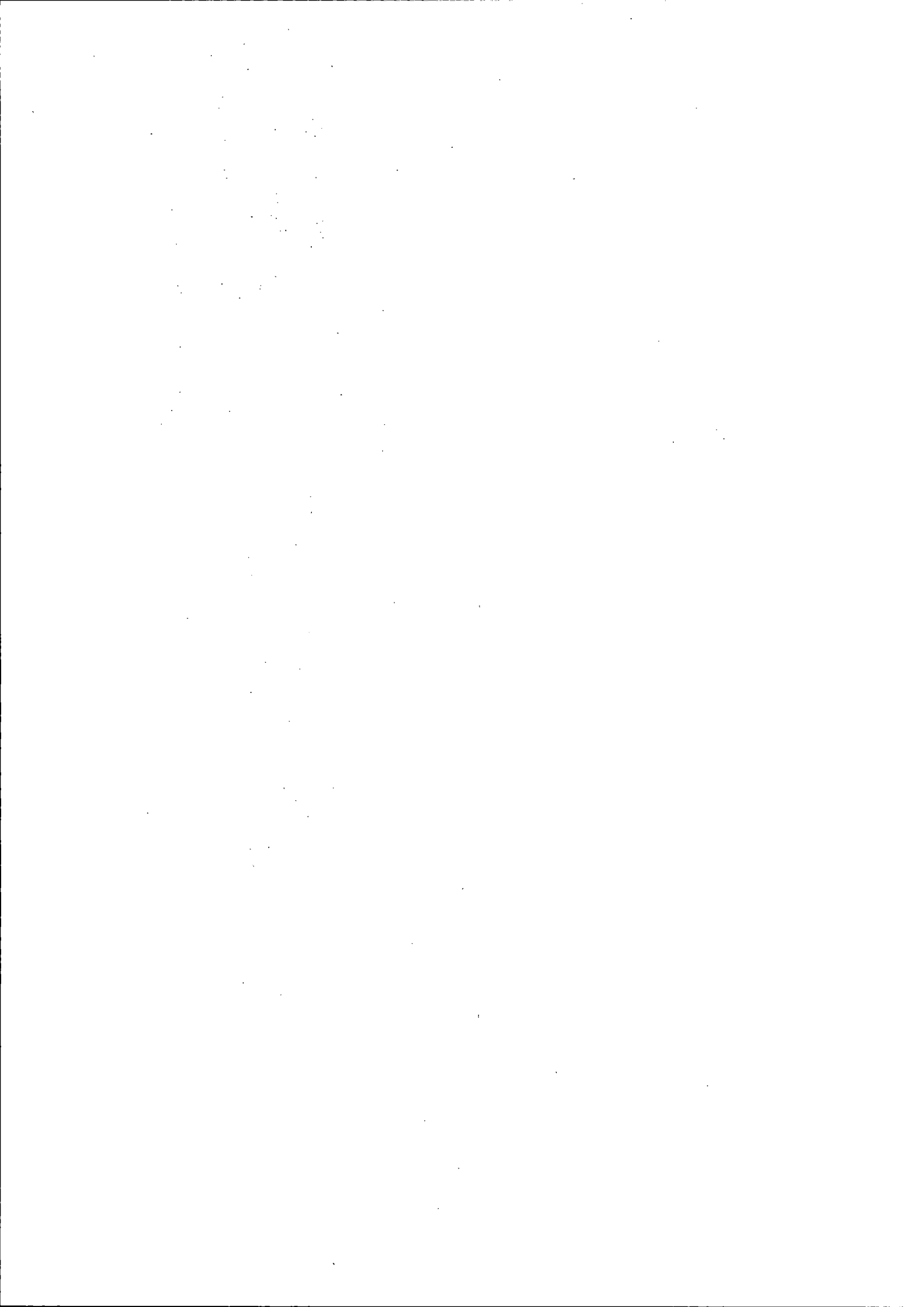
Разбира се, ние можем да махнем абсолютно всички ограничения. Можем да допуснем за подпомагане абсолютно всичко, което се нарича животно и което има ушна марка в стопанствата ви. Само, че нали всички знаем, че разполагаме с ограничен бюджет. Нали всички сме наясно, че в момента този ограничен бюджет е още повече ограничен, защото разполагаме в момента не с 13 плюс 2 %, а с 10 плюс 2 % обвързана подкрепа.

Така, че колкото повече отваряме ножицата, колкото повече допустими за подпомагане животни и площи включваме вътре, толкова повече размера на подпомагането на единица ще пада и с това всички сме наясно и това не е въпрос на интерпретация или на грешно тълкуване на цифрите.

Имаме един ограничен бюджет, имаме много нуждаещи се сектори и искаме да направим балансирано разпределение. След като това обстоятелство се оказва изключително утежняващо за вас, това да се идентифицирате животните и да спазвате националното законодателство в областта на ветеринарно медицинската дейност, ние бихме могли да оставим контрола в ръцете на БАБХ по отношение на идентифицираните животни и това наше предложение е за това да търсим брой раждания в стопанството, да го преразгледаме.

Вашето становище беше да преразгледаме това наше решение, ние го преразгледахме и на база на преразглеждането предложихме тази схема с такъв определен коефициент по отношение на ражданията.

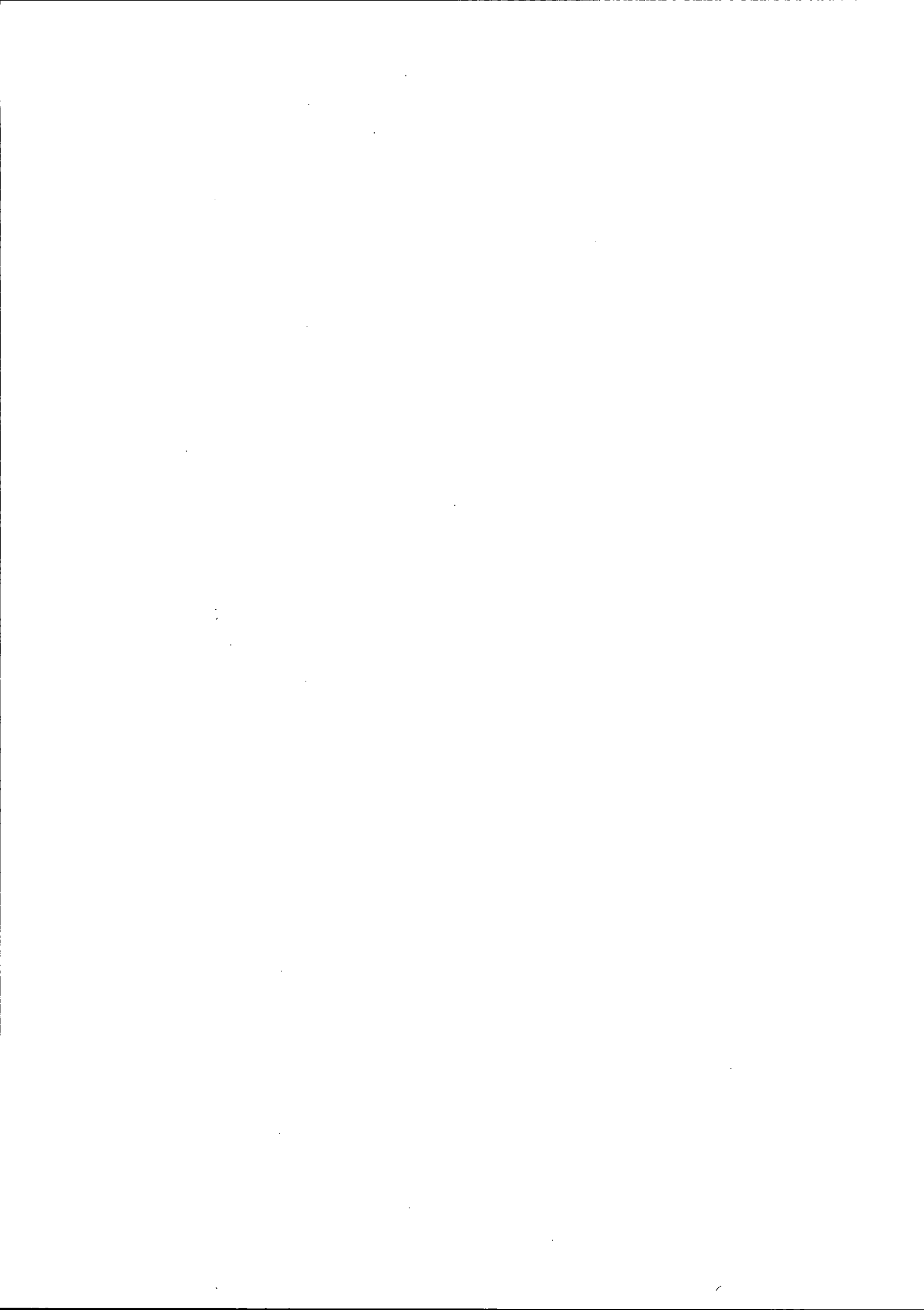
В доста по-минало време когато ние търсихме варианти за доказване на обвързана подкрепа ваше предложение на бранша беше ние

да реферираме към определени количества произведена добита продукция, която да бъде реализирана съгласно млечния пазар. Ние възприехме тази ваша идея сектора да излезе на светло, така че мисля, че в тази посока просто надграждаме това, което вече сме направили и продължаваме да се движим напред така, че секторът да може не само да е на светло, не само да плащаме на глава животно, а да плащаме и на стопанства, които наистина се развиват така, както вие казахте, и които се опитват по някакъв начин да си формират икономическите параметри на стопанството, за да могат да повишат своята конкурентоспособност.

Това, което разбрахме от сектора дотук е, че вие не искате да си идентифицирате животните, и че за Вас е важно реализацията на приплодите, които не са свързани с основния предмет на дейност, от който си получавате обвързаната подкрепа да не бъде на светло в информационните бази данни, така че това ваше предложение ще отбележим в протокола като Ваше изрично искане и ще продължим да мислим в посока по отношение на това дали да искаме приплоди, тоест дали да търсим раждания в стопанствата ви като считаме, че това е едно от условията вашите млечни животни да дават мляко или това изискване да го изключим от обхвата на обвързаната подкрепа, да го оставим в обхвата на контрола на БАБХ с всички санкции, които носи за това кръстосаното съответствие.

Колегите, които са имали проверка по кръстосано съответствие знаят какви санкции се налагат, тогава когато бъдат установени такива пропуски, но в крайна сметка това е на ниво стопанство и на индивидуално ниво и всеки решава сам как да спазва законодателството в тази посока.

Така, че аз още веднъж ви благодаря за вашето изказване, имаме и вашето становище. Разбрахме какви са Вашите виждания. Ако има още коментари по тази тема сме готови да ги чуем.

ДИМИТЪР ЗОРОВ: Извинявайте, госпожо Стоянова, мисля че се познаваме и манипулацията в моето изказване няма да ви се отдаде. Аз никъде не съм казал, вие не ме интерпретирайте, както ви е изгодно на Вас, че ние говорим за сив сектор и т.н. и искаме да си идентифицираме животните. Не, ние си ги идентифицираме, но по вашето законодателство и нашето европейското казват, че е до двадесетия ден. Искам когато създавате нещо да мислите и да се поставите на обратната страна и да кажете: „Този човек като го запише в регистъра, как може да го продаде, като няма желаещ регистрирана кланица, която да вземе теле на 15-тия ден, какво да го прави?“.

Да го изпише както казва Степанчева и е нормално по законодателство за собствена консумация, но не е истината. Вие трябва да направите и да решите и като правите и казвате „А“ да кажете и „Б“, как като го задължавате този човек да го направи, а не да ми говорите, че ние искаме да не си идентифицираме животните, глупости на търкалета. Вие кажете как мъжкото теле когато е неизгодно, защото аз ви казах, направете го изгодно и субсидирайте, за да стане бизнес, а не да вкарвате боклуците с хормоните от другите страни и да ядат бълкарите такива, не ми отваряйте устата, защото ако си направите и пак това министерство да се занимава с контрола върху касовите продадени телета, фактически през магазините тоест телешко месо и закланите през кланицата, аз предния път ви поставих този въпрос – защо си мълчите? Защо не докладвахте и да кажете каква е проверката, това е работа за два часа. НАП през регистъра и вие през вашия БАБХ, през кланиците и ще видите, че пет, шест пъти е повече и ще трябва да ни кажете откъде и как

се създава това свежо месо, като не е от нашите кланици? Ние ви задаваме задачи, а вие ни манипулирате изказванията, че ние искаме да си идентифицираме животните, не ние искаме, но искаме да има реална реализация на тези животни и до 20-тия ден когато ти си го реализираш и регламента ти разрешава да можем да го запишем и да го дадем на този човек, ама той като няма животновъден обект, той го взема за клане например, ние как да го изпишем, че са го изяли работниците във фермата, можем не е проблем, но вие ни създайте да работим спокойно по правила, а не да ни говорите и да ни интерпретирате думите. Ние не сме против доказването на продукцията и сме „за“ това. Аз ви казах там да се надгради и да останат хората, само с документи, които са истински, това за което ви говори Степанчева, а не създадени документи с протоколи, които вие допускате където никъде ги няма в информационните регистри на НАП, тоест написали сме си го на коляното или сме си взели фактура от Илиянци, която никъде не е входирана.

Така, че вие ни отговорете на тези точно поставени въпроси, а не ни интерпретирайте. Да, ние сме за доказване на продукцията и да е още по-светло само тези, които са реални документите им за доказване, а не да ни казвате, че ние едва ли не, не искаме и ние се борим с това, а сме го искали. Недейте, ние не сме в първи клас, че вие вчера сте дошли от БАБХ не ни обяснявайте, малко по-дълга е историята от Вашето идване, години наред и нашите становище са писмени за ваше съжаление и ги има и са входирани при вас и може да ги прочетете, и те са последователни. Така, че госпожо Стоянова може да се извините за глупостите, които казахте.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Благодаря, господин Зоров.

Други предложения?

ГОСПОДИН ИВАНОВ: Имам един въпрос, може ли?

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Да, заповядайте!

ГОСПОДИН ИВАНОВ: Ще продължа ние така или иначе над петнадесет пъти казахте, че имаме становище от говедовъдния съюз входирано при вас, заради това не мисля, да го прочитам и подобно на Зоров само ще добавя, че тук винаги когато сме се събирали и в София и видеоконферентно сме говорили, че трябва да опираме и да пипнем другата страна, а именно фермерите и науката, нали така?

В тази връзка има прекрасен анализ, който не го е прочел трябва да го прочете на проф. Кръстанов и доц. Ангелова, в който както и ние казваме, ще бъдат наказани именно високопродуктивните стада с това 0,7.

Фермерите в своя анкета искат да се вдигнат годините. Най-малко като реверанс, както го написахме при другите въдства, а не е ли малко смешно, да не ме разбират погрешно, радвам се за колегите козевъди, но една коза 108 месеца и една крала 120 месеца. Ако изискването за плодовитост стигам до това най-важно условие е заради това за да може ставката занапред да бъде по-висока или поне да бъде същата не е ли резонно като погледнете две години назад и видите, че кравите под селекционен контрол и тяхното субсидиране са дали положителен резултат, повишаване на млечността и т.н., мога да говоря до сутринта това да ви мотивира, а не само да запазите, но дори да увеличите субсидията резонно и бюджета по тази интервенция. Защото оттук се вижда, че това работи и се повишава нашата конкурентоспособност каквато е и целта на интервенцията. Ние не смятаме обаче, че изискването за плодовитост е изискване на Европейския съюз и за това смятаме и за стотен път казваме, че трябва да отпадне.

И стигам да въпроса, бих искал някой да ми обясни, но без сложни думи и примери и не като на господин от говедовъдния съюз, а

като на Динко животновъда и примера е следният. Имаш 100 крави, но доказваш 56 раждания, това означава ли, че ще получиш субсидия за 80 крави, аналогично като доказване на млякото или ще бъде критерий за допускане в системата като чл. 137 например?

Ако е аналогично като с доказването на млякото всички следващи въпроси са безпредметни.

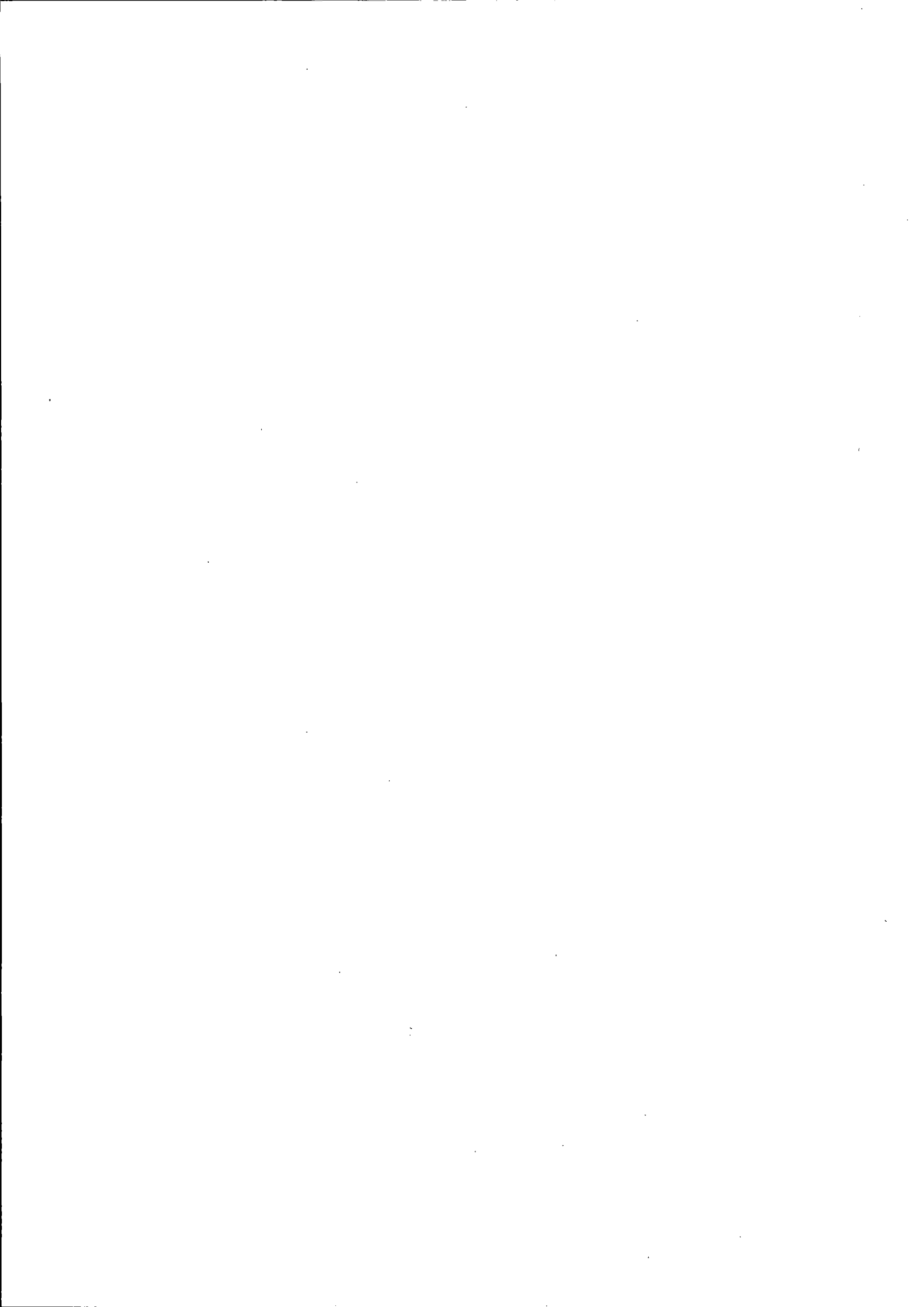
Така, че отговорете ми с ясен пример моля ви.

Благодаря.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Много благодаря на господин Иванов, наистина това е конструктивно предложение и по този начин най-добре може да се онагледи картинката като цяло.

В отговор на Вашия въпрос, ако имате 100 крави и докажете, че имате 60 животни, които са идентифицирани и вписани в системата на БАБХ без ... (няма чуваемост за протокола, поради накъсване на връзката)... какво се е случило с тях след това вие сте допустим за подпомагане по схемата.

Подпомагане ще получите за толкова животни, за колкото докажете реализация на мляко. Това е простият отговор на вашия простиък въпрос. Ако вие докажете, че имате по-малко приплоди в системата, тогава съобразно броя на приплодите и методиката, която ще бъде приложена за начина, по който ще се изчисляват тези животни ще получите за толкова животни, за колкото успеете да докажете реализация на мляко съобразно процента, на който съответстват вашите приплоди. Това е една тема, която тепърва ще бъде използвана като разработване на методика за изчисление, защото колкото повече критерии слагаме като изисквания, толкова повече критерии и взаимовръзки се появяват в схемите, като тук трябва да отбележим, че освен тези критерии, за които си говори в момента стои въпроса за системата включването на

стопанството в система на контрол на млякото, както и периода на задържане, както и много други изисквания, както и чл. 137, който споменахте в случая.

Надявам се, правилно да сте разбрал примера, по който поискахте.

ДИМИТЪР ЗОРОВ: Не ми отговорихте извинявайте госпожо Стоянова, преди малко за абортите – смятат ли се, признават ли се за приплоди или не, защото това е важна подробност?

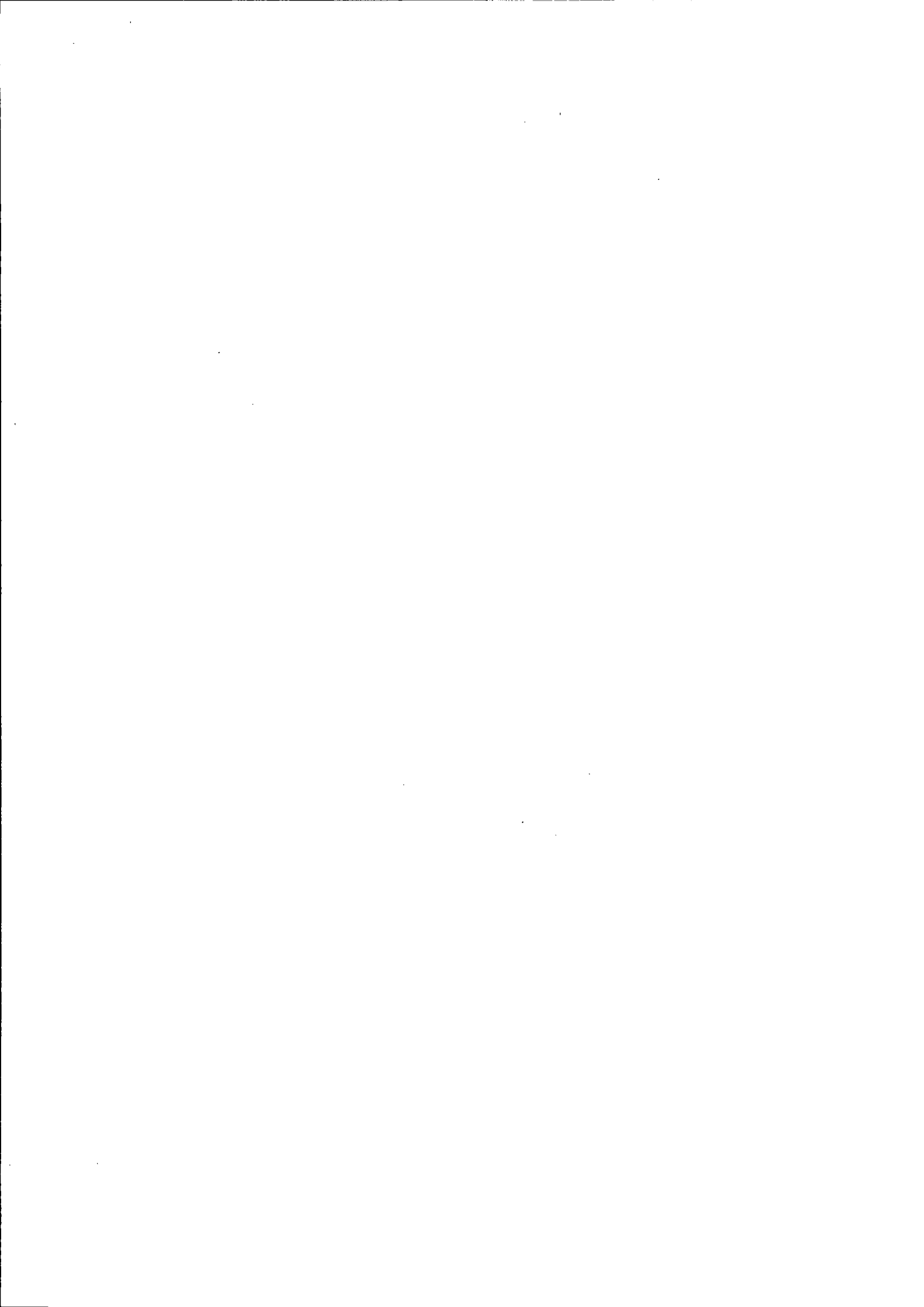
АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Господин Зоров, ще ви отговоря за абортите, но първо да уточня, че аз не съм лекар по образование, аз съм финансист, за да ви заблуждава това, че имам компетенции в сектори, в които нямам наистина.

По отношение на абортите, това което е възможно да се запише в системата на БАБХ са раждания на животните и знаете много добре, че към всяко животно могат да бъдат записани брой раждания, системата брой възраст и т.н.

По отношение на абортите. Разбира се, ако това е червената линия, тънката червена нишка, която е най-големият проблем за животновъдите това също би могло да се отбележи в системата на БАБХ, тъй като както отговорих и на господин Иванов преди малко ние не искаме да търсим от Вас информация и последваща реализация за животните, които са родени в стопанството. Ние искаме да получим гаранция, за това че в стопанството ви има родени животни и следователно в стопанството ви може да се добива мляко.

Така, че ако проблемът е за абортите, те биха могли да бъдат отразени в системата на БАБХ.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Заповядайте, госпожо Степанчева!

МАРИЯ СТЕПАНЧЕВА: Изслушахме мнението на всички. Преди малко взех отношение и моето предложение е, нека сега на този етап този показател да бъде премахнат, като имаме желанието вие да обмените опит с другите страни как го правят, който иска да реализира, както каза Зоров младо животно, което е на 20 и 25 дни, как може да го изпише, тъй като ние съгласно нашето законодателство ние имаме много ограничени действия и на този етап на нас не ни позволява. Аз ви казах, че това е много скъпо мероприятие, което ние не можем българските фермери с това субсидиране да си го позволим.

За това е най-добре този показател да изчезне и да дискутираме по-нататък как може да продължи работата. Ние нямаме нищо против. Ние нямаме проблем с идентификацията, имаме проблем с по-нататъшното отглеждане тъй като бройката става много голяма, разходите стават много големи и стопанството отива на загуба. Както и да го изписваме това животно върху него начисляваме 20 % ДДС. Това ни води до изключителна голяма загуба. Ако има кланици, където можем да даваме на 20 – 25 дни телета няма никакъв проблем, уредете го, кажете как става и няма изобщо да говорим и ще ни съдействате да ги реализираме, но да ги гледаме просто е невъзможно.

Благодаря.

ПЕНКА МАНЕВА: Уважаема госпожо заместник-министър, мога ли да взема думата?

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Да, заповядайте!

ПЕНКА МАНЕВА: Благодаря ви, госпожо заместник-министър!

Благодаря ви колеги, благодаря на госпожа Степанчева и на господин Зоров за направеното изказване. Ние мислим в една посока.

Съгласна съм с това, че няма къде да реализирате младите животни, които са се родили, но съгласете се, че едно животно не може в

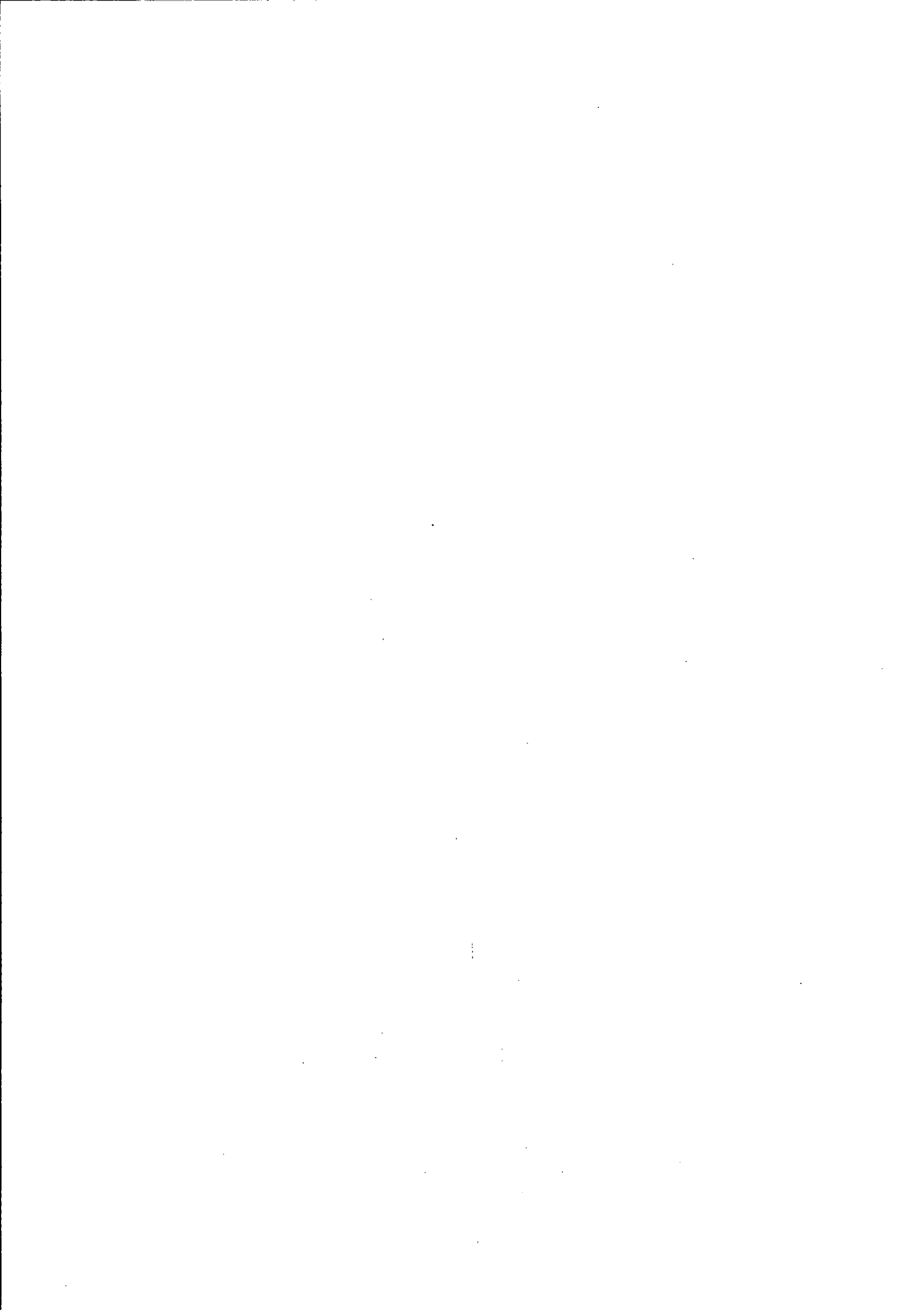
рамките на три години да няма раждане и да дава мляко. Това при всяка една проверка, която на нас ни се прави като на компетентен орган, ни питат как това се случва?

Това животно в продължение на три години дава мляко без да е имало раждане. Така, че съм съгласна с изказванията и вървим в една посока, че трябва да намерим механизъм, с който реално да се отчитат резултатите и добива на това мляко – откъде идва това мляко? Аз говоря в сектора на фуражите реализация на мляко за изхранване на животните. Помислете и върху това, което в началото казах, реализация на биволско мляко за изхранване на крави. Реализация на овче мляко за изхранване на крави. Това са неща, които реално в практиката се случват или когато отидем на насрещна проверка на стопанството, на което е дадено това мляко е реализирано и в него също няма нито едно родено по система животно, Вие казвате, че те се реализират на 12, 15 дневна възраст, на някой съселанин или на някой човек, който ги е поискал, но в крайна сметка за да го изхраним това мляко в стопанството, в което ние сме го реализирали там също трябва да има отчетени раждания.

Така, че виждам, че дискусиата е изключително конструктивна. Виждам, че всички имаме волята и желанието да решим въпроса и се надявам, че в рамките на дискусиата ще намерим най-доброто решение, така че да не се подпомагат стопани, които реално не могат да извършват тази дейност на базата на декларираното от тях и в информационната система на БАБХ и съгласно документите.

По отношение предложението за договори, които да бъдат предоставени в БАБХ уверявам ви, че такива договори между стопаните има сключени, но при наличието на такива сключени договори излизат другите проблеми, за които преди малко говорихме.

Благодаря много.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Благодаря.

Има ли други предложения или изказвания?

ГОСПОДИН ИВАНОВ: Може ли да обобща?

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Да, заповядайте.

ГОСПОДИН ИВАНОВ: Както казах и преди малко за протокола така или иначе, дори и с този пример, който е даден говедовъдният съюз сме изцяло „против“ доказването на плодовитост. Не смятаме, че това е изискване на Европейския съюз и за това смятаме, че трябва да отпадне. Казах го и го повтарям.

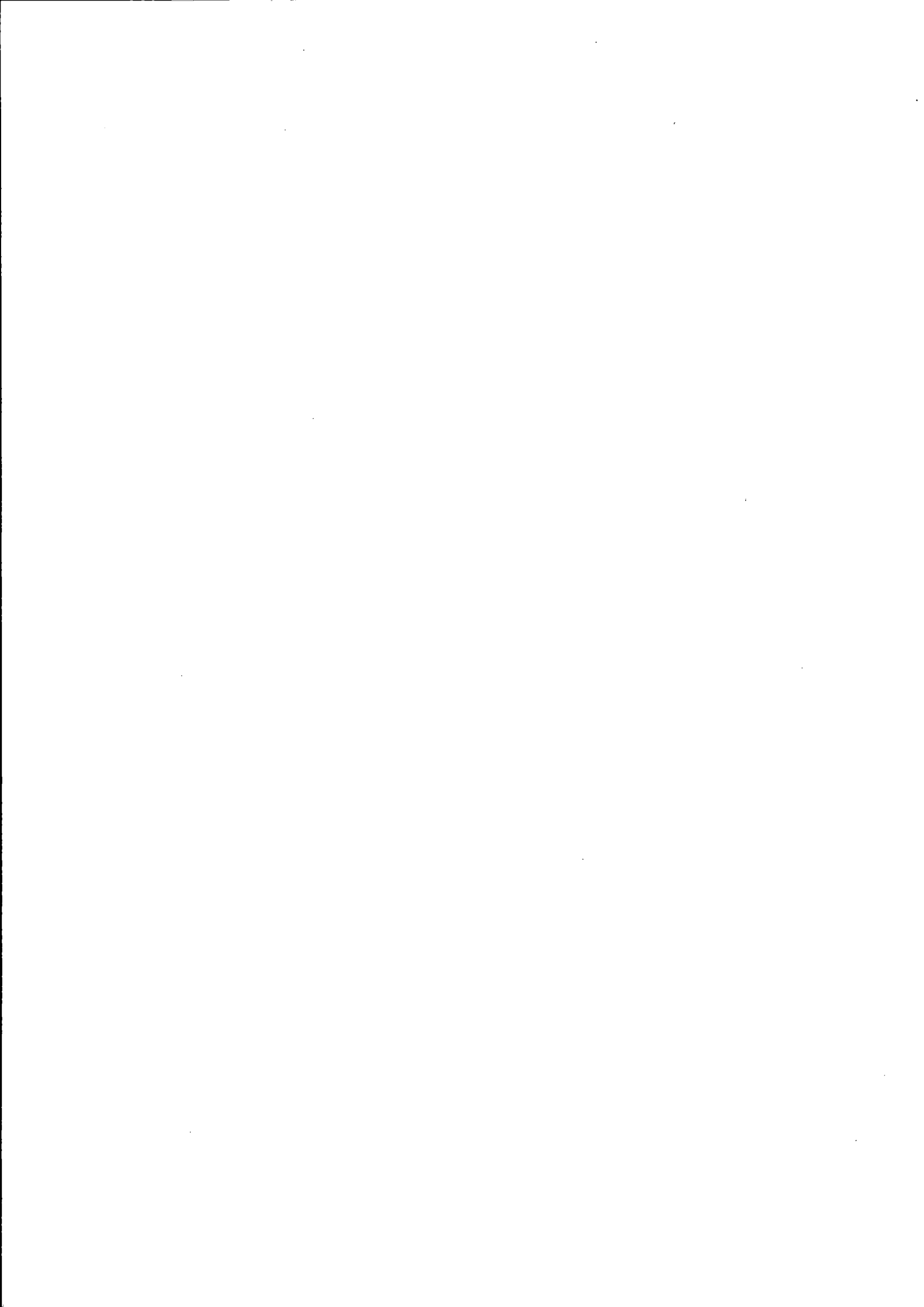
Във връзка с фуражното мляко ние подкрепяме отпадането на фуражното мляко като смятаме примера с Мария Степанчева за работеща формула обаче и смятаме, че тази формула и само тя с необходимите фискални документи разбира се, трябва да остане.

Благодаря.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Заповядайте!

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря още веднъж за всички предложения в рамките на дискусиата. Естествено такава тема, която засяга голям брой животновъдни и много сектори в страната наистина предизвиква една бурна дискусия, което е нещо нормално и ние го приемаме като нещо абсолютно резонно в случая.

Ние ще продължим да анализираме случаите, в които имаме затворен цикъл на производство за стопанства, които отглеждат едновременно биволи и крави, и използват кравето мляко за изхранване на биволи, за да можем да обсъдим възможността такова допускане дали е възможно първо и второ за колко ферми става въпрос, защото ако наистина е една единствена ферма, съгласете се, че едно изключение за една единствена ферма трудно ще можем да приложим като изключение, но ще направим анализ за това колко биволовъдни стопанства са със

затворен цикъл на производство, тоест отглеждат едновременно крави и биволи и използват кравите за изхранване на биволите.

Благодаря Ви.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Заповядайте, госпожо Попова!

ЯНКА ПОПОВА: Слушам ви и си мисля, защо трябва да фиксираме само върху биволи, защото има и смесени дребно преживни стопанства с едри, тоест кравето мляко може да е донор, както при кръвните групи на всяка категория стопанство, защото това е най-евтиното мляко и ако гониш икономическият резултат точно с него можеш да изхранваш. Но имам едно предложение към колегите, какво мислят, използвайки кръводаряването като пример имаме един донор, който може да е кравето мляко и после какво мислят колегите, ако има реализация на фураж - мляко между отделните категории млека? Тоест фураж – мляко между овце, фураж – мляко между биволи, и кравето мляко като всеобщо за изхранване на животни от всички категории и направления стопанства? Това отново ще отвори ножицата за доказване с фураж – мляко и естествено този допълнителен контрол, който БАБХ казва не може купувач на мляко за фураж да няма регистрирани приплоди, с които да доказва защо е купил този фураж – мляко.

Колеги, какво мислите?

ДИМИТЪР ЗОРОВ: Бих искал да взема думата, чух предложението на Янка Попова, понеже имам и овце и крави и мога да кажа, че това не е икономически целесъобразно . защо? Млекозаместителят, който е специфичен за агнетата струва по-евтино от най-евтиното краве мляко, което може да се намери на пазара. Тоест около 45 стотинки, а струва възстановено млекозаместител за агнета, който е с много по-добри качества от кравето мляко, защото аз съм пробвал и после, че сме уж на официална среща се „просират“ агнетата.

Мисля, че до нищо няма да доведе освен до отваряне на жиците и узаконяване на злоупотребите. Може би при биволите не съм запознат Степанчева да е права, че например млекозаместителят, аз не знам дали има и млекозаместител за малачета, защото за агнета има.

МАРИЯ СТЕПАНЧЕВА: Няма.

Млекозаместител за малачета няма и не вървят с млекозаместители не става работата.

ДИМИТЪР ЗОРОВ: Така, че за другите въдства Янче не е икономически целесъобразно, не говорим дали е допустимо, защото млекозаместителя един литър възстановен млекозаместител е сигурно с 40 % по-евтин от най-евтиното краве мляко, но то не може и да е последният боклук, защото знаеш ако има бактерии и с високо бактериално число на агнето се предава и т.н.

Смятам, че с фуражното мляко, ако трябва да се подкрепи предложението на министерството, ако трябва да се направи някакъв компромис може би е за биволовъдите, може би. Това е нашето становище.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Добре, благодаря.

Други предложения има ли? Няма.

Преминаваме към следващата смеха в сектор „Плодове и зеленчуци“.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Благодаря за конструктивния диалог по схемите свързани с обвързаната подкрепа за животни.

Разбира се, ние ще продължим да работим и в бъдеще по подобряване на интервенциите и по уточняване на отделните критерии за допустимост, такива каквито сме ги разписали и по отношение на контроли и финансови планове и индикаторни планове, така че с това затваряме единствено и само дискусиата за критерии за допустимост,

такива каквито са ни известни в момента. Предстои да обсъждаме ставките по отделните схеми. Предстои ни да коментираме и самите индикаторни планове за да можем да финализираме като цяло Стратегическия план.

В рамките на днешните теми, които остават за дискутиране в този блок свързан с обвързаното с производството подпомагане в сектор „Плодове и зеленчуци“.

Получихме няколко становища, които са свързани с различни елементи и критерии за допустимост. На всички становища, които сме получили в рамките на съгласувателната таблица, която сте получили за днешното заседание на Тематичната работна група са отразени различните наши становища и това, което предлагаме като актуализирани варианти на схемите за плодове и зеленчуци.

Най-много становища получихме по темата свързана с напояването, естествено една доста коментирана тема. Това изискване ние го поставихме към схемите, в които се отглеждат домати, краставици, корнишони и патладжан в схемата за пипера. Виждането ни е, че тези култури не биха могли да бъдат отглеждани без наличието на напояване.

Анализирахме всичко това, което имаме като информация към момента за това колко поливни площи са регистрирани като такива през хидромелиорции. Имаме точно разпределение по области на площите, които се поливат по този начин. Абсолютно сме наясно, че голяма част от земеделските стопани използват и алтернативни източници за напояване, като собственици водоизточници и естествени водоизточници, за да могат да отглеждат своите култури.

Това, което притеснява бранша като цяло е узаконяването на тези водоизточници, поне такива становища получихме до момента, но това което трябва да отбележим е, че в момента това е една идея, която е

фиксирана в схемите за обвързана подкрепа, която тепърва ще се развива в рамките на следващите две години до момента, в който стане възможно самата схема да заработи и да започне отчитане на документи и проверки по въпросната схема.

В общи линии в сектор „Плодове и зеленчуци“ няма постъпили предложения, които да са в посока промяна на критерии за допустимост.

Има становища, които доуточняват определени елементи, с които ние сме се съобразили, взели сме ги предвид дотолкова доколкото са в синхрон с регламента и биха могли да бъдат приложени в рамките на Стратегическия план.

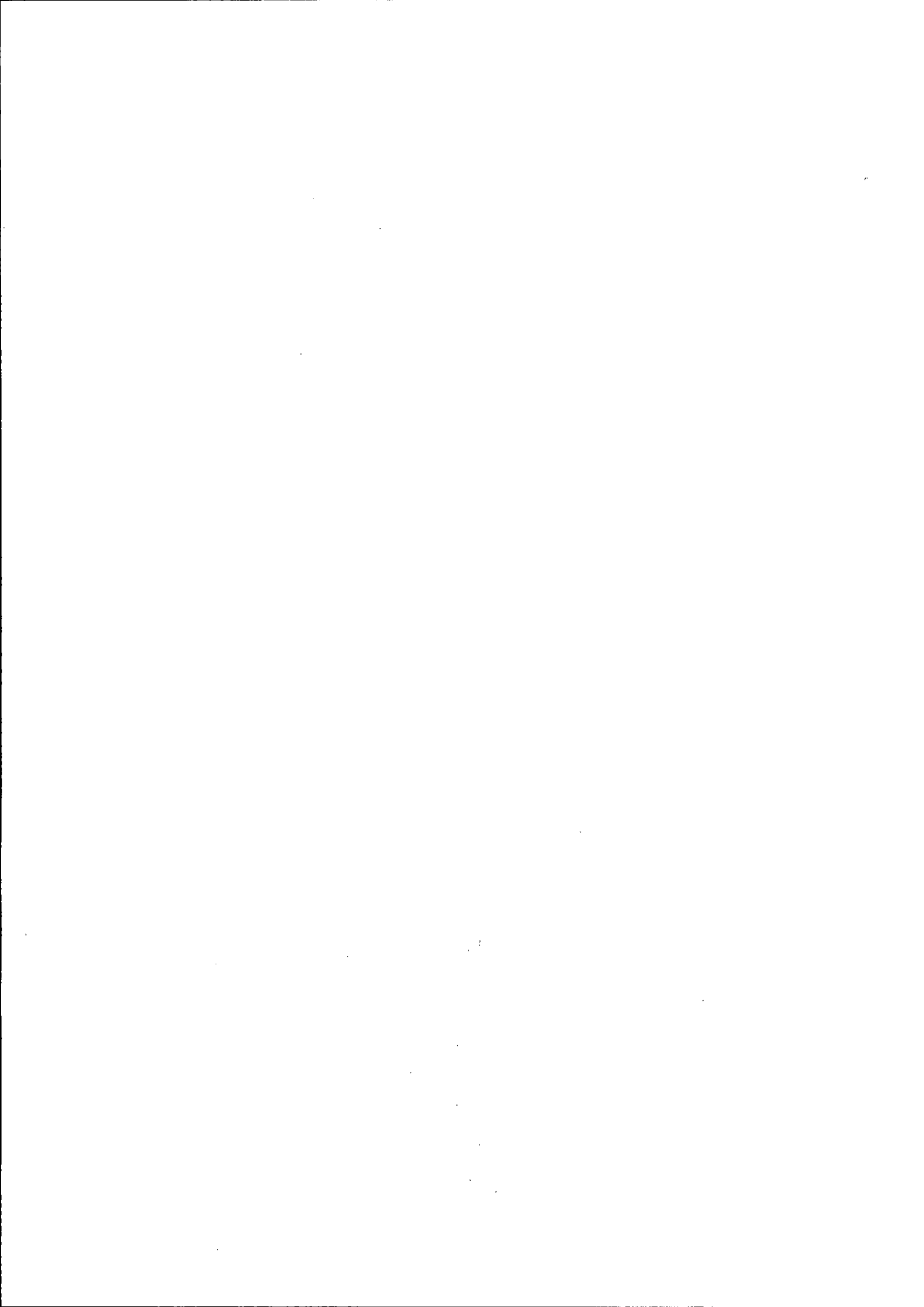
Така, че ако има нещо, което все още е останало недискутирано или тема, на която не сме отговорили, или не сме били достатъчно ясни в становищата, които вие сте изпратили и ние сме отговорили на тях сме готови да ви чуем.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Заповядайте за изказвания и предложения.

ДИМИРИЧКА ТЪРПАНОВА: Не можахме да разберем от изложеното последно ще остане ли задължително поливането и това, че опцията след две години, когато дойде ред да се прилага схемата ще има ли достатъчно напоителни системи? Ние в Североизточна България нямаме нито един декар, нито едно трасе на „Напоителни системи“ за да могат производителите да произвеждат зеленчуци.

Предполагам, че Мариана Милтенова ще се включи, но остава ли предложението да има задължително напояване за определени зеленчукови видове или не, не можах да разбера от изказването?

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Това предложение ние сме го отразили и в таблицата в становището. В момента в интервенцията по отношение

на домати, краставици, корнишони, патладжан и схемата за пипер, е запазено изискването тези култури да се отглеждат върху поливни площи.

Допълнителните критерии, по които ще се извършват проверки за това дали се извършва напояване и по какъв начин се извършва напояване и всички допълнителни проверки за това ще бъдат разписвани в рамките на секторното законодателство. Така, че в момента единственото, което сме фиксирани е да се прави напояване само за тези две схеми и само за културите, които влизат в обхвата на тези две схеми.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Господин Сарнук, заповядайте!

ИЛИАС САРНУК: Здравейте, искам да попитам по допустимите бенефициенти, ако може по мярката.

Има ли предвидени методики за добавяне на допълнителни култури към списъка?

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Може ли да поясните към кой списък и за какви култури говорите?

ИЛИАС САРНУК: За допустими бенефициенти за плодове от следните видове култури: ягоди, малини, ябълки, круши, кайсии, зарзали, череша, вишни, праскови, нектарини, сливи и десертно грозде.

Евентуално черупкови плодове тук липсват, както и в момента. Има ли някаква идея какво би могло да се направи, за да се обмисля евентуално включване на допълнителни култури към този списък, защото имаме не малко членове с черупкови плодове, които към днешна дата са изключени от това подпомагане?

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: В момента списъкът с културите така, както е представен покрива обхвата на културите, които са допустими за подпомагане с обвързана подкрепа.

Трябва да се върнем една стъпка назад за да кажем начина, по който правим разпределението на културите тези, които участват в

обвързаната подкрепа, като най-отдолу трябва да поставим като подложка SWOT анализа, който прави пълен анализ на сектора, включително е анализиран и сектор „Черупкови“ и културите, които са от особено икономическо значение, които са свързани със създаване на определени продукти, които са конкурентоспособни и икономически важни и са част от общата визия за подпомагане на сектор „Плодове и зеленчуци“.

Темата с черупковите я отваряме за пореден път в рамките на няколко заседания. Това, което биха могли да получат като подпомагане производителите на черупкови плодове е извън схемата за обвързано с производството подпомагане. Те могат да участват в еко-схемата в частта, в която прилагат еко практики, които са свързани с трайните насаждения.

Така, че списъкът по отношение на сектор „Плодове и зеленчуци“ е този, който ви е представен в рамките на интервенцията.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Други въпроси?

ИЛИАС САРНУК: Може ли още един въпрос?

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Да.

ИЛИАС САРНУК: Това означава ли, че тези видове, които са потенциално много лесно бихме могли да развиваме в нашата страна са изключени от Списъка на приоритетите, просто защото в много малка част като цяло от площите в световен мащаб бихме могли да отглеждаме черупкови ние, попадаме в този диапазон.

Не искам нищо да се включва, а просто като начин в бъдеще евентуално какво трябва да се случи евентуално, ако бихме могли да отворим отново тази тема за включването към тази мярка, защото това е култура, която подлежи на автоматизация и агро климатичните условия, знаем, че орехът тук е от векове едва ли не.

Благодаря.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Вземам повод от вашите думи по отношение на това, че тези култури се отглеждат лесно. Да, сигурно се отглеждат лесно, но когато трябва да включим определени култури в обвързаната подкрепа трябва да не забравяме, че това са уязвими сектори, които имат нужда от допълнителна подкрепа, която да може да компенсира тяхното по-трудно отглеждане. Специфичните изисквания, на които трябва да отговарят тези култури по отношение на агротехнически мероприятия, по отношение на съхранени на по-трайни и по-малотрайни и по отношение на пазарите такива каквито имат, така че това е един комплекс от мерки и това, на което искам да обърна внимание е, че не само черупковите не са включени в обвързаната подкрепа за плодове, а и много други плодове, които също се произвеждат в България, но въпреки това не попадат в обхвата на обвързаната подкрепа по една или друга причина, както от гледна точка на конкурентоспособност, така и от това, че имат по-добри пазари, имат по-малко площи и имат различни видове реализация и т.н.

Тази схема е направена, формирана е за определени култури плодове, които са икономически важни, както в търговско, така и в промишлено отношение, в които са създадени традиции и имат определено ниво на заетост и имат подкрепа допълнителна от това да се повиши тяхната конкурентоспособност, така че да могат да бъдат достатъчно конкурентоспособни на пазарите.

По отношение на сектор „Черупкови“ ние в никакъв случай още веднъж повтарям не ги изключваме от подкрепата. Могат да участват във всички схеми, които са за базово плащане плюс еко-схемите чрез прилагане на еко практики, които така или иначе се случват в рамките на техните стопанства, но списъка за обвързана подкрепа за плодове е този, който е определен и посочен в самата интервенция.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Други предложения или въпроси?

МАРИАНА МИЛТЕНОВА: Може ли да взема думата?

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Заповядайте, госпожо Милтенова, но много тихо ви чуваме!

МАРИАНА МИЛТЕНОВА: Говоря чрез телефона, тъй като тук изключи интернета и няма как да говоря по друг начин.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Много тихо ви чуваме, опитайте по-близо до микрофона.

МАРИАНА МИЛТЕНОВА: Понеже спря тока при мен и не мога да се свържа с компютъра през телефона разговарям.

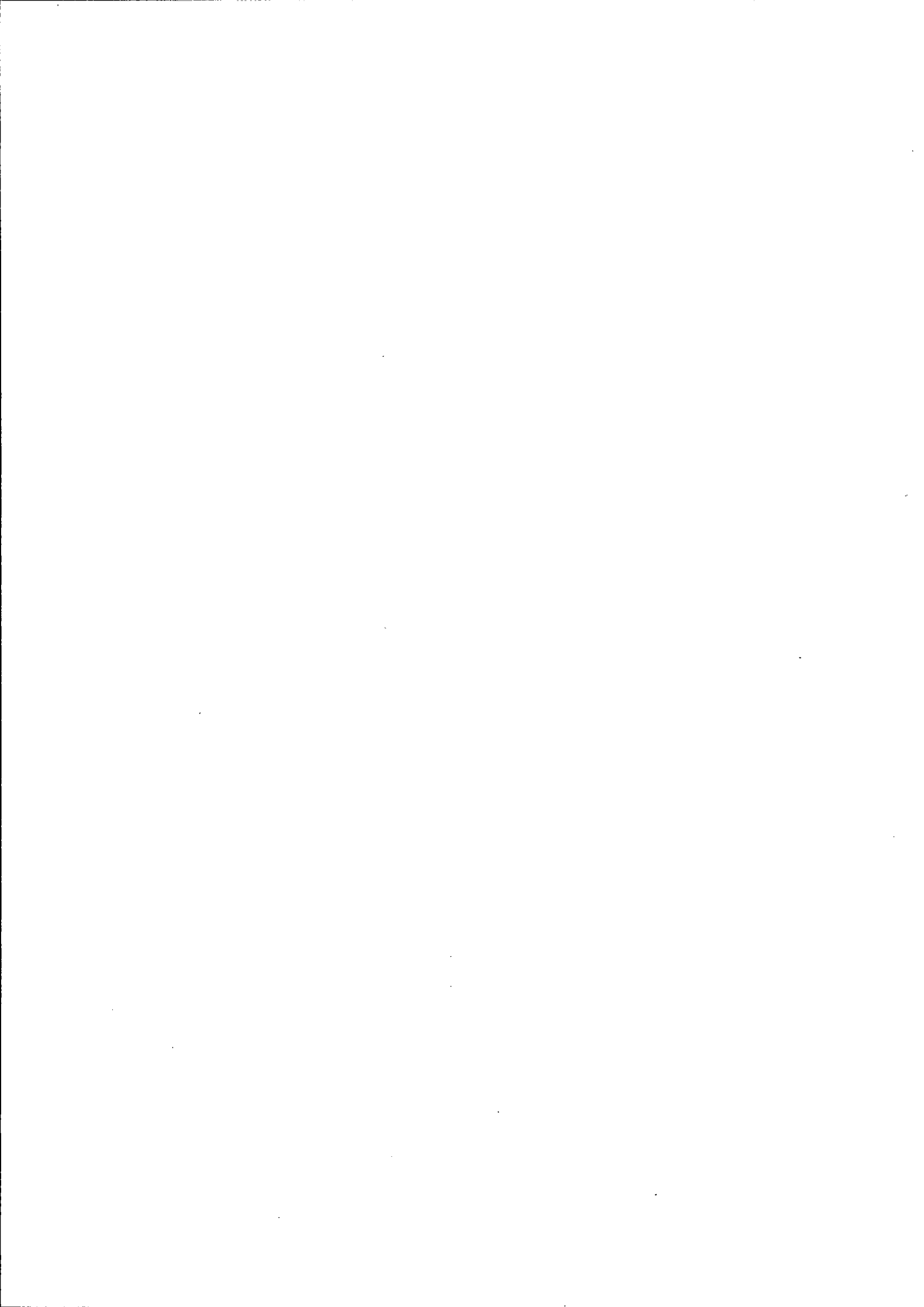
Исках да попитам ясна ми е позицията Ви, тоест не ми е ясно защо е такава, но искам да попитам има ли нормативен документ или европейско изискване да се поставя такова условие за ограничаване на обвързаната подкрепа при зеленчуците при липса на напояване?

Има ли документ, на който се е стъпило, за да се направи това предложение или това е решение и интерпретация на Министерството на земеделието на България?

Чувате ли ме?

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Да, чуваме ви госпожо Милтенова.

Благодаря за това ваше запитване и това, което трябва да кажем е, че освен европейска рамка, която дава много общата рамка и визия за това като как трябва да се структурират различните схеми и мерки имаме национална такава рамка и имаме колеги, които са агрономи специалисти в тази област. И това, с което всички сме убедени е, че производството на зеленчуци от тези категории, които ние сме посочили, които са ограничени като такива не би могло да се случи без напояване.

Не мисля, че някой от нас може да изрази против това мнение. Тоест производството на тези култури несъмнено е свързано с напояване по един или друг начин, за да ги произведете вие ги напоявате.

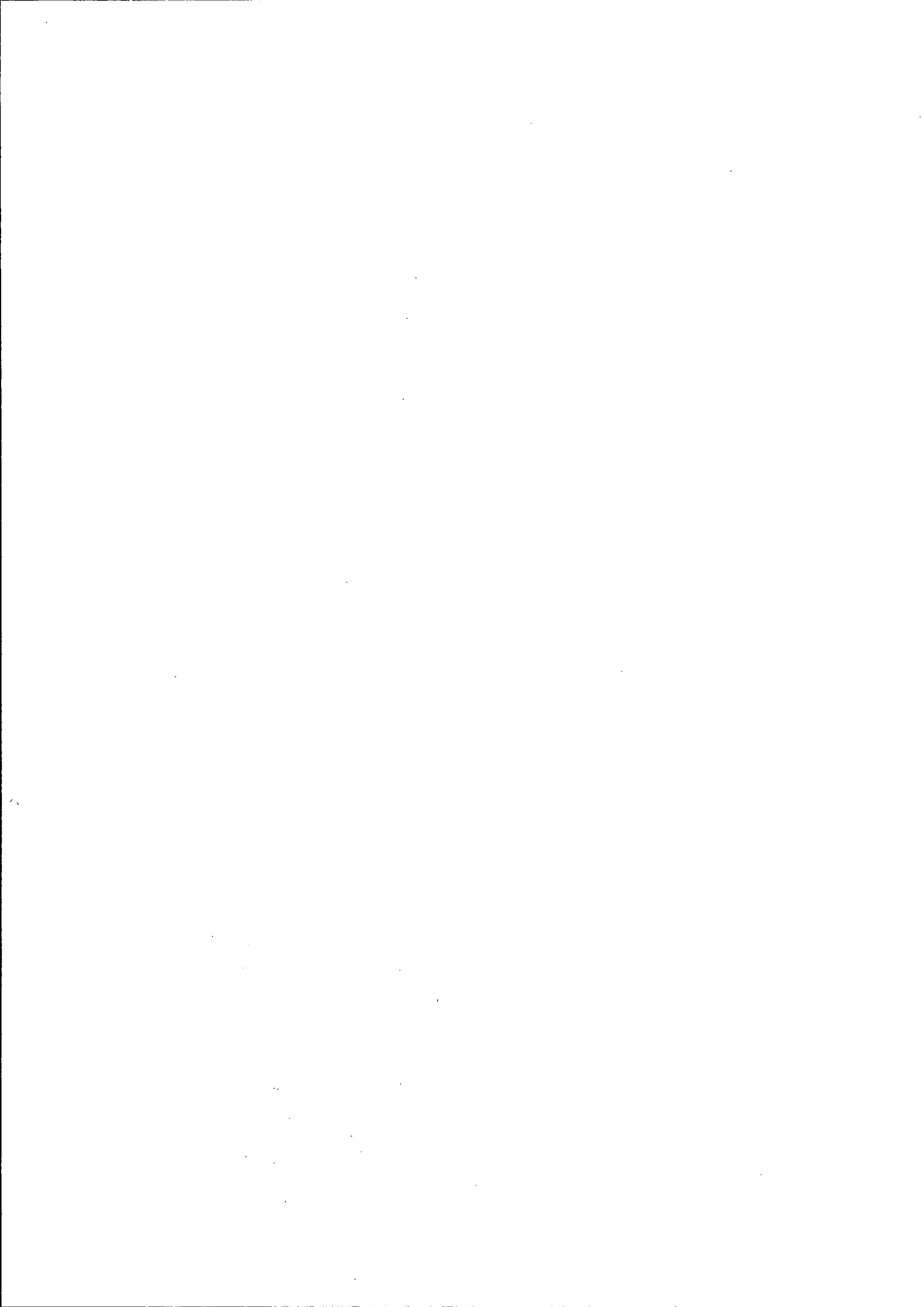
През цялото време когато се опитваме да формираме критерии по отношение на сектор „Плодове и зеленчуци“ ние се опитваме по всякакъв начин да ограничим, да се заявяват за подпомагане площи, които не се обработват, не се обработват по подходящ начин или не се добива от тях продукцията, а се използват единствено и само за целите на субсидирането.

Всички тези критерии, които слагаме са с една единствена цел да могат да диференцират действителните производители на плодове и зеленчуци, които да могат да получат и съответния адекватен размер на подпомагането за усилията, които полагат за културите, които отглеждат.

Така, че нямаме нормативен документ, който задължително да ни казва по схемата за обвързана подкрепа задължително трябва да има напояване. Напротив, има агротехнически практики, които казват, че без напояване тези зеленчуци няма как да бъдат отглеждани. Това е логиката, която сме вложили в тази схема.

МАРИАНА МИЛТЕНОВА: Не, то има как да бъдат отглеждани, защото може и да не се напояват въпросът е, че няма да имат достатъчно добри добиви, това е факт. И ако това предложение е само за ограничаване на т.нар. чертожници до известна степен има обяснение.

Проблемът обаче тук е, вие го знаете много добре, че производителите на плодове и зеленчуци в България чрез системата за единно плащане на площ получават много малко подпомагане. В резултат, на което обвързаната подкрепа частично им полага малко да могат да дишат и да оцеляват и да работят. И с това ограничение им се струва, защото наистина въпроса тук е, като се постави такова условие за

напояването има хора, които използват алтернативни източници. По какъв начин това напояване ще се контролира и ще се гледа има ли напояване или няма, капково ли е, дъждуване ли е, какво е, по какъв начин и какви водоизточници използват?

Според мен, това ще бъде една възможност, която ако е за ограничаване на т.нар. чертожници и хора, които реално не отглеждат за пазара плодове и зеленчуци добре, но да не се използва за реалните производители на плодове и зеленчуци, които си осигуряват алтернативно напояване по различни алтернативни източници и да бъдат отрязани от това подпомагане.

Разбирате ли, че тук създаваме предпоставка за един субективизъм и трябва много точно да се мисли когато започне да се прилага тази мярка или този критерий така да се каже да не се окаже, че наистина да пострадат отново пак реалните производители, а чертожниците да си намерят начин да се промушат в системата или да си намерят други начини за подпомагане и финансиране.

Това са въпросите ми, които за мен не са ясни и според мен се отваря една вратичка отново да пострадат реалните производители на плодове и зеленчуци.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Госпожо Милтенова, аз разбирам Вашите притеснения, наистина това ни е била целта да можем да ограничим т.нар. чертожници, които действително не полагат толкова усилия колкото истинските земеделски производители за да произведат тези култури.

Във всички случаи в момента ние не дефинираме нито какви да бъдат източниците, ние казваме просто да има напояване.

В процеса на разработване на националното законодателство и при формиране на контролите и начините на проверка вие ще сте активни

участници в този процес и ние ще се съобразим с всички методи за напояване, които прилагате в стопанствата си, така че нито един реален производител, който извършва напояване без значение по какъв метод и чрез кои системи да не бъде изключен от рамките на подпомагането. Нямаме намерение да ограничаваме земеделските стопани чрез условията за допустимост да не могат да отговорят на тези изисквания и така да ги изключим от подпомагането. Напротив, имаме намерение да насочим подпомагането към тези, които са действителни производители, и които чрез напояване повишават своята конкурентоспособност.

МАРИАНА МИЛТЕНОВА: Благодаря.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Има ли други предложения?

Заповядайте, господин Сарнук!

ИЛИАС САРНУК: Само един последен въпрос, относно ставката, която е предвидена тя би ли била по-скоро фиксирана ставка или като процент от разхода по технологична карта на всяка една от описаните култури?

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: По отношение на ставките, това което предвижда регламента и възможностите, които ние имаме, в рамките на една схема да има една определена средна ставка. Не казвам фиксирана, защото ставката може да варира нагоре и надолу в зависимост от броя на допустимите за подпомагане площи или животни, които ще бъдат заявени по съответните схеми.

Ставките в обвързаната подкрепа и въобще в подпомагането с директни плащания нямат за цел да компенсират разходи. Те имат за цел да компенсират добавка към дохода, която е необходима на земеделския стопанин да запази своята устойчивост или да повиши своята конкурентоспособност.

Така, че това, което отсега е ясно, че в рамките на една схема ще има една средна ставка, която ще бъде определена като добавка към дохода на земеделските стопани и не случайно различните култури са разделени в различни групи в зависимост от това какви евентуално приходи биха били генерирани в рамките на стопанството, като се изключи субсидирането. Защото ние сме наясно, че субсидирането заема едно значително перо в приходната част на всички земеделски стопани. Тоест търсим една доходност, която биха имали земеделските стопани от производството на определените култури и допълваме тази доходност до необходимото ниво тези стопанства да бъдат запазени в сектора като устойчиви и да повишат своята конкурентоспособност.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Благодаря.

Не виждам да има други желаещи за изказване, за това предлагам да преминем към следващата схема за протеиновите култури.

ИЛИАС САРНУК: Извинявайте, но последно, ако може.

Въпросът ми беше от гледна точка на това, защото например се получава на практика така, че имаме една основна дестинация на голяма част от количеството реколта череша, която имаме в страната, която също дестинация би била и за голяма част от лешниците, които евентуално биха се произвели в страната.

И в случая, когато имаме един земеделски производител, който на дадени площи, на които би виряло по-добре едно или друго, да кажем в момента сравняваме череша и лешници да кажем, ние подпомагаме повече череша ние не му предоставяме тази възможност той да е конкурентоспособен на база на вече утвърден пазар, който едва ли не той ще расте, защото в световен мащаб лешника е култура, която има само потенциал за растеж, доколкото е известно на всички, тъй като реколтите в нашите съседни страни са доста алтернативни и с низходяща тенденция

и много се разчита на площи в нашата страна за да се произвеждат сериозни количества лешници, които в случая не се подпомагат по тази мярка. И реално фермерът защо би избрал лешници вместо череши при положение, че едното се субсидира значително повече отколкото другото въпреки, че пазарът и за двете е един и същ.

Благодаря.

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: Ние в никакъв случай не искаме да ограничаваме земеделските стопани в тяхното пазарно развитие, както и в културите, които искат да отглеждат. След като тяхното пазарно стопанство по икономически показатели е преценило, че е по-добре да отглежда лешници никой не може да ги спре в това им начинание. След като са достатъчно конкурентоспособни и имат пазари, тоест те имат достатъчен потенциал за развитие, така че за подпомагането, което бихме осигурили по базовото плащане, преразпределителното плащане, младите земеделски стопани и еко схемите ние можем да допълним дохода на земеделския стопанин, който отглежда лешници.

По отношение на черешите земеделските стопани, които искат да отглеждат череши и се занимават с това производство заради вида на отглежданата култура и заради още редица икономически показатели и исторически подход в тази връзка посочени в SWOT анализа и изведени като потребности в самите потребности са изведени и секторите и отделните култури, които имат нужда от допълнително и целенасочено конкурентоспособно подпомагане, те могат да се развиват и в двата сектора, като това е въпрос на избор на земеделеца.

И в двата случая даваме ниво на подпомагане. Различно ниво на подпомагане спрямо различната конкурентоспособност, така че фермерът може да диверсифицира стопанството си по начина, по който неговата икономическа логика и планиране му позволяват това.

ИЛИАС САРНУК: Благодаря Ви.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Добре, можем да преминем вече към протеиновите култури.

Заповядайте!

АДЕЛИНА СТОЯНОВА: По схемата за протеинови култури, така както беше представена в първата интервенция на първото заседание на Тематичната работна група, на която обсъждахме обвързаната подкрепа няма постъпили предложения, така че е запазена във вида, в който беше предложена тогава още на това първо заседание.

За протеиновите култури е ясно още от самото начало, както през настоящия програмен период, така и в бъдещия, предвиждаме задължителни 2 % от обвързаната подкрепа да бъде насочена към схемите за протеинови култури, така че там нямаме никакви съществени промени.

Схемата работи добре, прилага се добре и адекватно. Има интерес към схемата.

Продължаваме и прилагането през следващия програмен период.

Ако имате въпроси по отношение схемата за протеиновите култури сме готови да ги чуем?

Няма въпроси.

Можем да преминем към последния документ, който е в компетенциите в директните плащания, който е един хоризонтален документ приложим за всички интервенции. Това е документът за дефинициите. Той беше представен на едно от първите заседания на Тематичната работна група.

Получихме определени коментари, които са свързани с дефинициите, които отразихме в рамките на работния документ. Този документ е част от Стратегическия план. В регламента има определени

дефиниции, които се прилагат на ниво всички държави членки и допълнителни дефиниции, които се определят в рамките на Стратегическите планове от държавите членки спрямо техните специфики, така че този документ с дефинициите представлява именно това, дефинициите такива каквито бихме ги прилагали като сме отразили националните специфики по тази тема.

Преди да ви попитам дали имате коментари във връзка с дефинициите искам да кажа, че получихме едно становище след срока, но това не означава, че ние не сме го разгледали и не можем да го коментираме. Становището е свързано по-скоро с прилагането на дефинициите пречупено през слоя постоянно затревени площи и начина на трайно ползване на земеделските земи. Това становище е на Националната асоциация на младите фермери в България, в което те представят различни варианти и хипотези по отношение на контрола в различните слоеве постоянно затревени площи, обработваеми земи и трайни насаждения.

Това становище го споменавам като постъпило в рамките на Тематичната работна група, но това което бих искала да кажа, че тази тема е въпрос на национално законодателство и тя не намира отражение по отношение на дефинициите, които ние сме представили в рамките на обсъждане на Тематичната работна група, за това и няма да го коментираме в абсолютния му детайл, както и още три, четири предложения, които също са дошли от Асоциацията на младите фермери в България. Една част от тях се отнасят за условността, която беше разглеждана и е предмет на друго заседание, както и предложение, което е свързано с младите земеделски стопани, което има отношение към схемата за млади земеделски стопани, която не се разглежда в рамките на тази Тематична работна група.

Ако имате други предложения и коментари по отношение на дефинициите, които вече сме ви представили сме готови да ви чуем.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Заповядайте.

Ако нямате въпроси или предложения, предлагам да преминем към точка 4 от дневния ред.

Точка 4

Представяне на проект на актуализирани интервенции, финансирани от ЕЗФРСР:

- **Сътрудничество за къси вериги на доставки и местни пазари;**
- **Професионално обучение и придобиване на умения;**
- **Подготовка и изпълнение на подхода Лидер/Водено от общностите местно развитие.**

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Представяне на проект на актуализирани интервенции, финансирани по втори стълб.

Първата интервенция, която предлагаме е Сътрудничество за къси вериги на доставки и местни пазари.

Заповядайте, господин Кръстев за кратко представяне на ревизирия фиш!

МИЛЕН КРЪСТЕВ: Благодаря Ви.

Интервенцията „Сътрудничество за къси вериги на доставки и местни пазари“ беше представена на предходно заседание в рамките, на което основна тема на дискусия бяха интензитета на помощта, както и дефиницията за местен пазар.

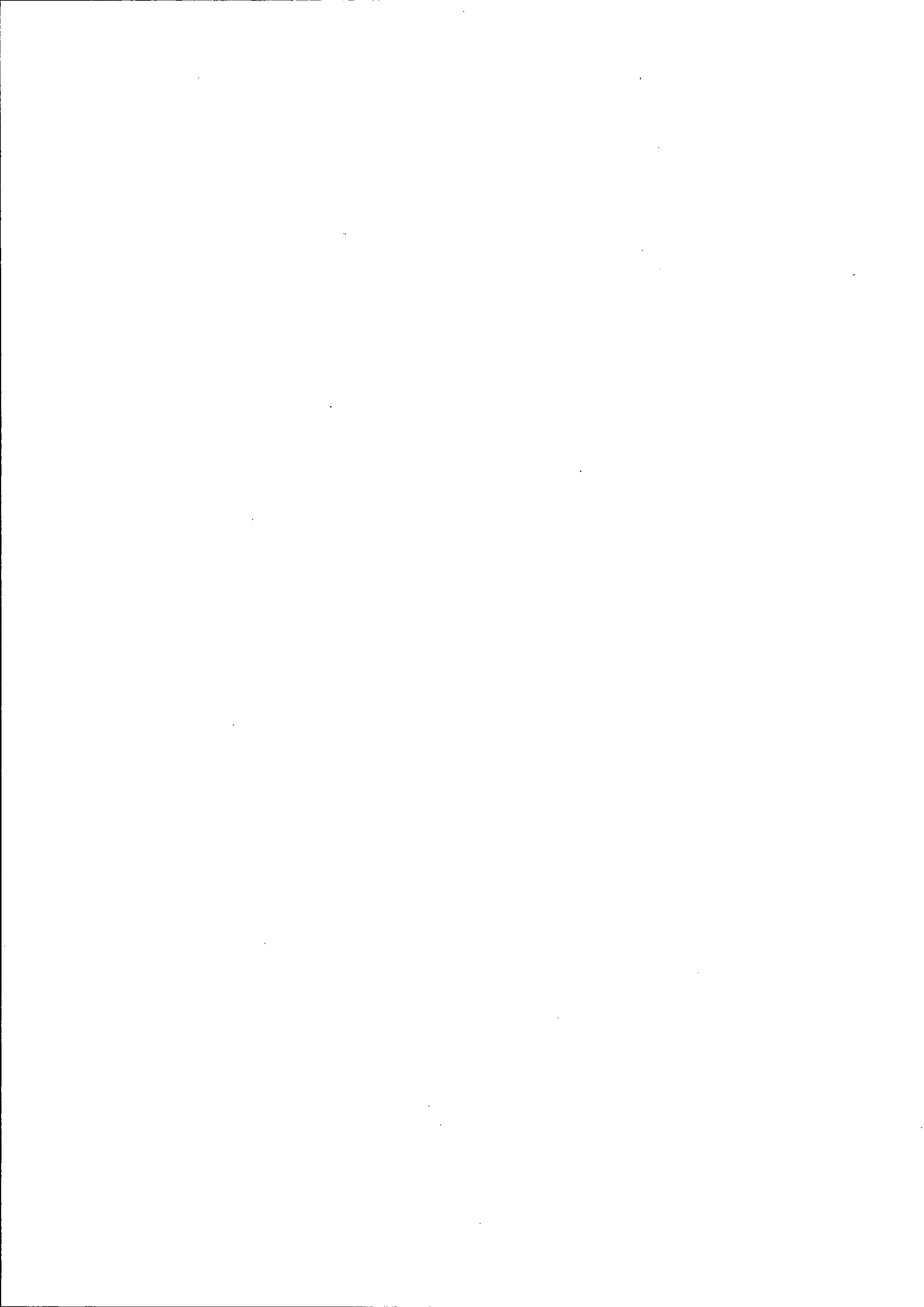
В тази връзка актуализираният вариант на интервенция, който ви изпращаме след извършен анализ е със завишен интензитет на финансовата помощ, който възлиза на 75 на сто от размера на одобрените разходи и това е нашето предложение за интервенция.

Що се касае до дефиницията за местен пазар, ние проведохме едно проучване и анализ по отношение на прилагания подход в други страни членки. Необходимостта за дефиниране на местен пазар произтича от регламент № 807, в който са предвидени две възможни хипотези.

Първата хипотеза е, определението да е базирано на радиус в километри от стопанството на произход на продукта, в който радиус трябва да се извършва както обработка на продукта, така и продажбата му на крайния потребител.

Разбира се, регламента предвижда и алтернативен подход, който обаче не може да бъде базиран на административни граници. Казвам това във връзка с предложението на предходно заседание местния пазар да бъде обособен в рамките на община или съседна на нея. Като пример искам да ви кажа, че от Испания, Португалия и Франция предлагат дефиниция за местен пазар, който е в рамките на 20 до 50(няма ясна чуваемост за протокола, поради накъсване на връзката) километра. Ние сме в идеалната среда между 70 и 75 километра, така че нашето предложение е тази дефиниция да се запази в рамките на бъдещата интервенция, а Словакия е страната, която предлага 100 километра радиус в рамките на техните местни пазари. Нито една страна на база на нашето проучване не се е възползвала от друг алтернативен начин, каквато хипотеза допуска регламента.

В рамките на настоящото обсъждане постъпи един коментар по отношение на приоритет, който ще бъде предвиден в интервенцията въпреки, че нямаме практика да обсъждаме приоритет и критерий за подбор, които предстои да бъдат прилагани в бъдеще. Постъпило е едно предложение за включване на сектор „Мед и пчелни продукти“ като приоритетен за подпомагане сектор в рамките на интервенцията от Сдружение за биологично пчеларство. Текстовете в интервенцията са

базирани изцяло на стратегията и идентифицираните потребности въз основа, на които са представени и предложени приоритети в интервенцията.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Благодаря.

Заповядайте за коментари!

СИМЕОН КАРАКОЛЕВ: Имам един въпрос.

Господин Кръстев, казахте, че в Словакия радиуса, за който е допустим в тази интервенция е 100 километра, нали правилно съм разбрал?

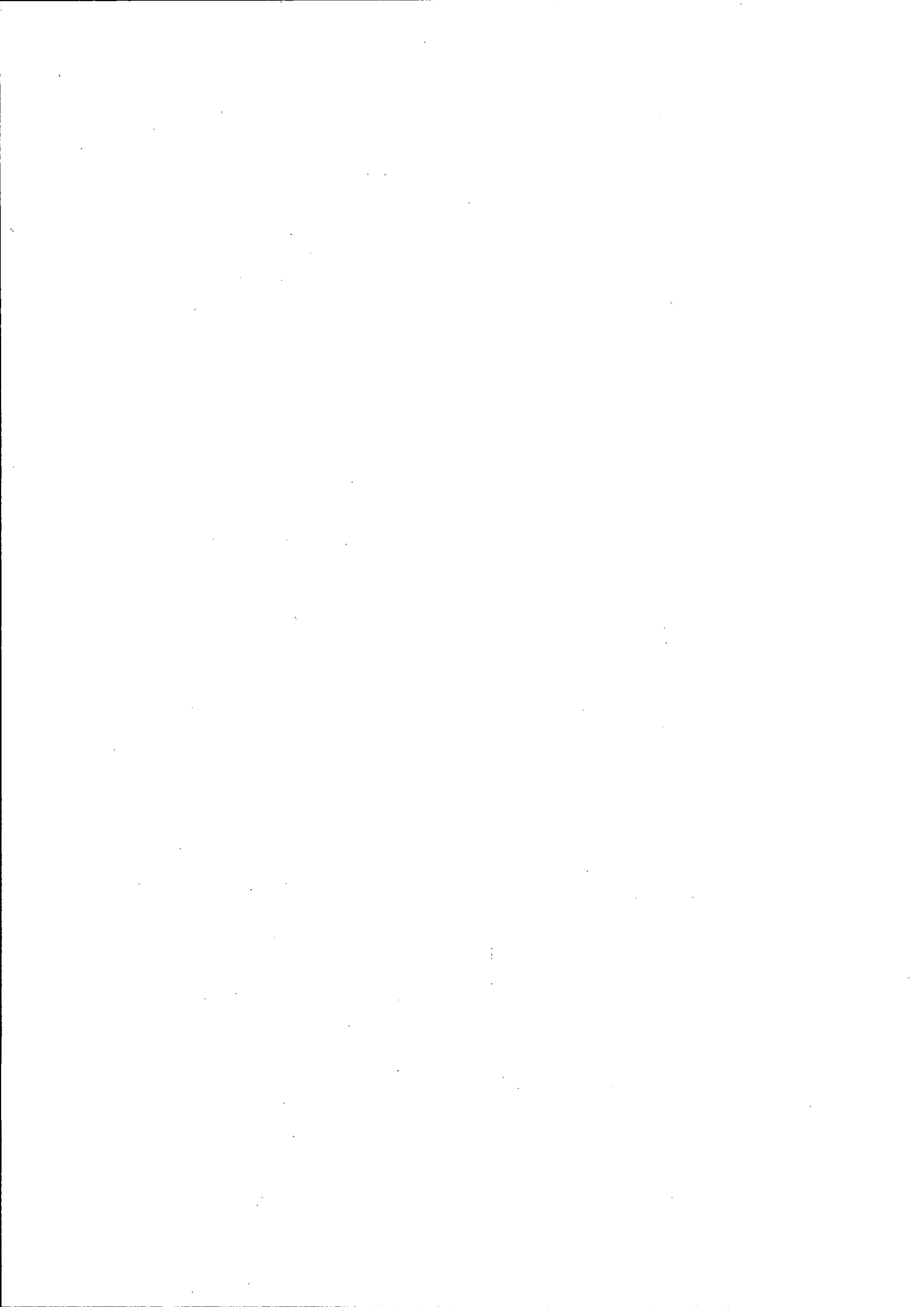
ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Да, точно така.

СИМЕОН КАРАКОЛЕВ: Словакия е географски значителна по-малка от България. Защо в България е направено 75, а не минимум например 100(няма чуваемост за протокола, поради прекъсване на връзката).

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Господин Караколев, не ви чуваме връзката прекъсна.

МИЛЕН КРЪСТЕВ: Така е наистина. Това, което казах е, че Словакия е възприела най-високият радиус от километри от представената информация от Европейската комисия, която е актуална към 2019 година. Ние не сме обследвали в детайли какъв е подходът там и какво е било предложението свързано с километрите, но бихме могли още веднъж да анализираме километрите, които предлагаме на вашето внимание. Въпросът е, че подходът следва да е базиран на разстояние в километри.....(няма чуваемост за протокола, поради прекъсване на връзката).

ДИМИТРИЧКА ТЪРПАНОВА: Колеги, нямаме звук и не ви чуваме. Връзката с министерството прекъсна.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Колеги, мисля че вече се чуваме?

ДИМИТРИЧКА ТЪРПАНОВА: Да, чуваме се.

СОНЯ МИКОВА: Да, вече ви чуваме.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Имаше малък технически проблем.

Госпожо Георгиева, заповядайте!

СИМЕОН КАРАКОЛЕВ: Не чух нищо от думите на господин Кръстев, накрая. Ще се провери подходът на Словакия и оттам нататък прекъсна връзката.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Ние не сме получили конкретно предложение от вас колко точно километра да бъде. Нямаме такива предложения и за това оставихме тези 75 километра такива, каквито са и в момента. Ако може да ни помогнете с предложения и с обосновки, заповядайте!

СИМЕОН КАРАКОЛЕВ: Използвам случая, например в Благоевградска област, точката от областния център в радиус и вижте какво ви се случва, това е най-бързото, което може да се направи за да може да бъде най-вече и доказуемо, защитено и мотивирано ако искате от тази гледна точка, че не може да продаде дори в областта си. Тук изхождам само от това, тоест използваме километрите, но все пак трябва да се използва и възможността да се продава в същата област откъдето е производителя.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Добре, нека да чуем и други мнения.

Госпожо Георгиева, заповядайте!

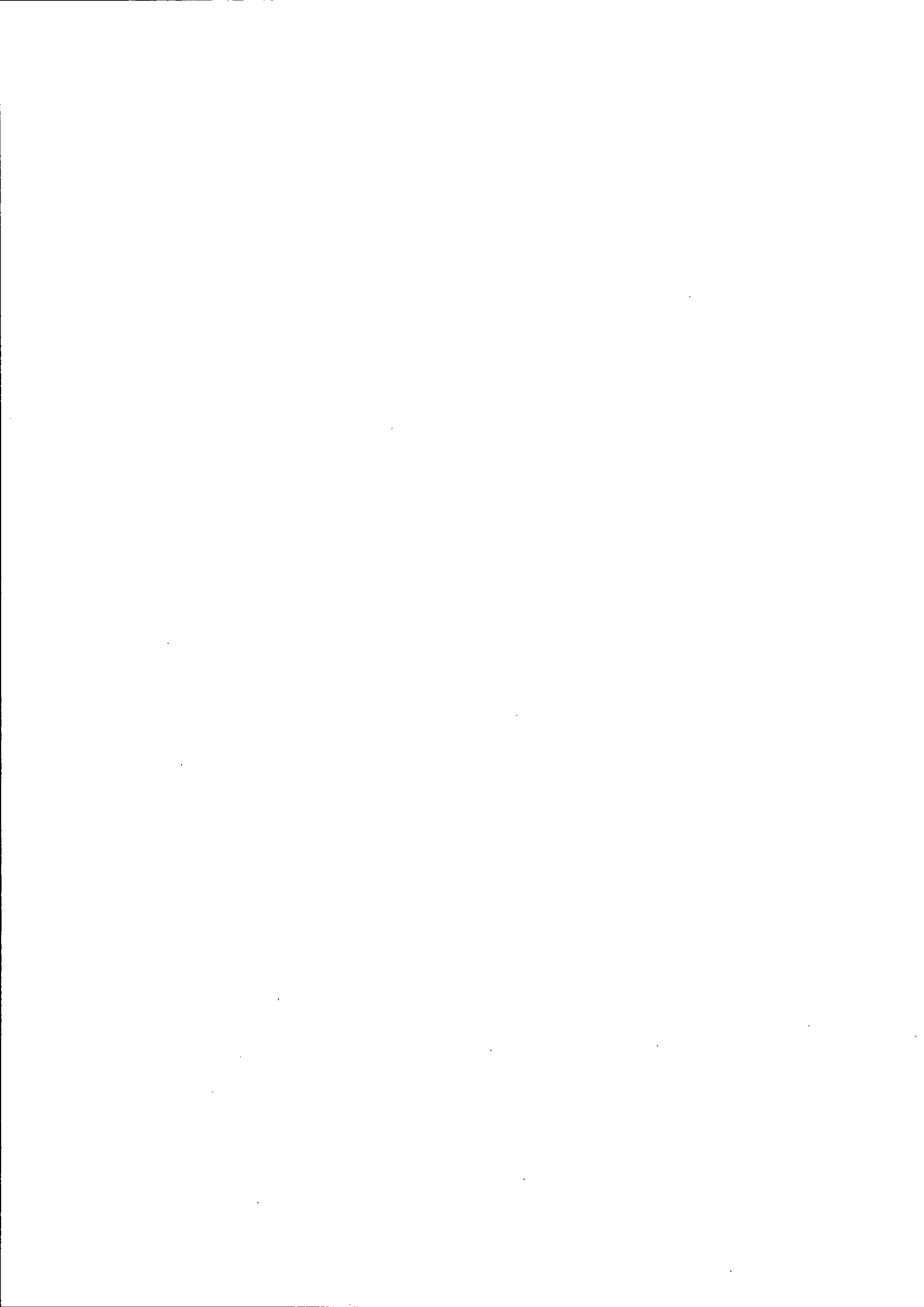
ТАНЯ ГЕОРГИЕВА: Благодаря за думата.

Действително искам да тръгна оттам, че в рамките на Национална селска мрежа е сформирана Тематична работна група за късите вериги и малките стопанства. Още преди на етап обсъждане на критериите по подмярка 16.4 мобилизирахме заинтересовани страни и такива, до които министерството не беше достигнало и това са абсолютно всички организатори на фермерски пазари в страната във всяка една област.

Основният проблем беше и това, което ви написах и впоследствие и като коментари по проекта критериите и съответно по проекта на самата подмярка действително отстоянието, което е определено за България за 75 километра.

Още тогава организаторите на фермерските пазари и участващите в тях земеделски производители дадоха примери от различни страни членки, включително и тези които казвате и вие като организатори на фермерски пазари от София казаха, че максимално допустимото даже цитираха регламента, но в момента няма да съм конкретна, ако кажа който и да е, но мисля, че има определен максимум на европейско ниво до двеста и няколко километра.

Действително тук е добре да се вземе под внимание опита на хора, които са се утвърдили на база на чисто пазарен принцип през годините имат поглед на тези фермерски пазари, които се случват и в Европа за целесъобразността на едно такова разстояние. Те не са членове на Тематичната работна група. Не са ги виждала да участват в Тематичната работна група, ако искате мога да поема ангажимент и в някоя следваща дискусия действително да можем да им дадем трибуна в рамките на Тематичната работна група да дадат този опит, който те имат най-много и е най-задълбочен и ценен.

Тръгнах отпред назад по отношение на темата. Нещо, друго което бих искала да коментирам и пак има отношение с изказването на вече пореден Комитет за наблюдение за това, че ние не говорим анализи, приоритети, ранкинг на приоритети с новата реалност от 2020 година, криза, Зелена сделка, препоръки на Комисията и т.н.

Виждам, че интервенцията е посочена със специфична цел 3.

Тук обаче искам да насоча вниманието, че в изброените приоритети в различните специфични цели късите вериги сме ги извели, дори и към специфична цел 9 „Храни“.

Според мен, тук е редно да се погледне приносът на тази мярка с постигането на специфична цел 9 на съответния индикатор нещо повече, в самия текст и в аргументацията по точка 1 и надолу директно са използвани текстове от изведените приоритети към специфична цел 9.

Продължавам по отношение на аргументацията в точка 1.

Тук сте цитирали от SWOT анализа и от приоритетите процентите, като резултат от прилагането на Наредба № 26. По-нататък обаче аргументирате, като тук искам да ви прочета, „че резултатът от анализа дава основание на част от земеделските производители в създаването и разпределение на добавена стойност и т.н.“ и тук сте посочили в сектор „Мляко“, „Млечни“, „Месо“, „Плодове и зеленчуци“ и „Биологично производство“ при това, че горе стои един процент яйца, един процент, който е под сектора на млякото. Тук ми се струва, че е задължително да бъде добавен.... (няма ясна чуваемост за протокола, поради накъсване на връзката).

След това „Месо, мляко и яйца“ отсъстват в аргументацията в изречението в предпоследния абзац, което гласи: „Необходимо е да се осигури подкрепа за създаване и изграждане на публична пазарна

инфраструктура за обслужване пазарната реализация в сектор „Плодове и зеленчуци“ и „Биологично производство“.

Тук все едно, че ние имаме публична инфраструктура за мляко, месо и яйца. Не знам струва ми се, че иска сериозно преразглеждане на аргументацията и тук на финала в предпоследното изречение „Възможност да се повиши организираността на производители на биологична продукция или да се обособят отделните места в рамките на борси в големите градове“, това е директният текст, който е взет от изведените приоритети към специфична цел 9, за което коментирах в началото. По-нататък яйцата отново липсват в условията за допустимост в началото където са интервенциите към кои продукти попадат в обхвата на сектора „Мляко, млечни продукти и месо“ яйцата липсват.

Тук обаче моят въпрос към вас е, доколкото става ясно, че от изведените приоритети по интервенция, която е насочена към къси вериги на доставки ще касае постигането на заложи специфични цели по специфична цел 3 и специфична цел 9 за храни, ако може да аргументирате вашия избор за това, че Обединение на малки земеделски стопанства ще могат да кандидатстват в тези сектори.

Да, в специфична цел 3 сме го извели по отношение на насърчаване на малките стопанства, но след това в хоризонталните цели по отношение на храните това касае абсолютно всички земеделски производители.

Базирайки се на този подход и избор от ваша страна Организации на малки производители, ако направим един анализ на няколкото десетки не са безкрайно голям брой организации и групи на производителите, които съществуват в момента, и ако видим колко от тях са малки, само на малки, защото така е записано Обединение на малки земеделски стопанства може би е добре да тръгнем оттам преди да

определим дали точно това ще е изборът и таргетирането в тази подмярка.

Лично за мен знаейки цифрите за едното и за другото не би следвало да има такова ограничаване. Нещо друго, което не ми става ясно, доколкото тази мярка е прилагана в настоящия програмен период, не е едно към едно, но като логика и като основен подход и ще продължим да я подпомагаме в бъдещия програмен период, ми липсва демаркацията или допълняемостта с ангажименти, които ще стартират, още нямаме договори по 16.4, които ще са актуални към датата на стартирането и на Стратегическия план и на интервенциите нататък, освен това не мога в изчерпателност да взема отношение, но знам, че там има в лозарската програма имаме такива горе долу идентични механизми, които касаят промоция обаче на продукти. Би следвало да се обследва въпросът и да може да се направи тук демаркация, допълняемост и т.н.

Това са ми коментарите, благодаря.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Благодаря.

Други изказвания?

ДИМИТРИЧКА ТЪРПАНОВА: Когато обсъждахме мярката говорихме да се включат съседни области, защото наистина Симеон Караколев е прав, че има области, в които разстоянието до областния град е повече от 100 километра и тогава обсъждахме варианта да се даде възможност да се включат пазарите на съседните области. Вие казвате измерено само в километри, може би ако трябва наистина да помислим да увеличим километрите за да дадем достъп на производителите до по-скъпи и по-атрактивни пазари, по-големи потребители, защото целта на мярката е да могат производителите да стигнат до крайния клиент. Това ми е предложението. Може би не сме го подали в писмен вид и защо не се

дискутира вариантът до съседни области на територията, на която работи съответния производител?

ЯНКА ПОПОВА: Може ли малък коментар?

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Да.

ЯНКА ПОПОВА: Това, което каза колежката само мога да изкоментирам в аспекта на Наредба № 26, в която реализацията на директни продажби съгласно нея точно включва всички съседни области. Така, че можем да реферираме към Наредба № 26 където това правило вече е работещо и да го позиционираме тук в тази интервенция, предвид всичко това, което изказваме като опасения.

МИЛЕН КРЪСТЕВ: Благодаря Ви, госпожо Попова, благодаря ви госпожо Търпанова, може би в началото е прекъснала връзката, аз поясних, че настоящите правила, с които разполагаме, както не веднъж сме казвали ние към настоящия момент не разполагаме с делегирани актове, които да предоставят детайли относно подпомагането в рамките на Стратегическия план.

Това, с което разполагаме към момента ни дава основание да мислим, че не е допустимо при дефинирането на местен пазар да се използват административни граници и тази дискусия, която водим сега с вас предстои да я проведем със службите на Европейската комисия.

Така, че ние приветстваме вашето предложение за увеличаване на радиуса в рамките, на който може да се реализира продукцията, но обръщаме внимание, че по тази интервенция се подпомагат местни пазари, а не само пазари. Така, че за да може ние да сме по-убедителни когато представяме информацията към Комисията все пак ще са ни необходими и вашите мотиви.

Наистина това, което господин Караколев каза по отношение на област Благоевград вероятно е така и там би било пречка, но нека да гледаме страната като едно цяло когато предлагаме нашата дефиниция.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: И то с дефиниция за местен пазар, а не просто фермерски пазари, като такива, а говорим за местен пазар.

МИЛЕН КРЪСТЕВ: По отношение коментара на госпожа Георгиева във връзка с приоритетите, които ще бъдат предвидени в рамките на интервенцията, досега не са коментирани тези теми. Те вероятно ще бъдат обхват на друг формат за обсъждане когато се стигне до приоритети и критерии за подбор по отделните интервенции.

ТАНЯ ГЕОРГИЕВА: Не говоря за приоритети за критерии. Говоря за специфична цел 9 и за приоритетите изведени към SWOT анализа и приоритетите към SWOT анализа към специфична цел 9 и за приоритетите от SWOT анализа по специфична цел 3.

Това не касае приоритети и критерии на конкретната интервенция за къси вериги. Съвършено различно нещо казвам.

Ако трябва мога да го повтора отново, може би да не е имало връзка.

МИЛЕН КРЪСТЕВ: Искам да поясня, че тук в рамките на интервенцията никъде не е записан текст, който казва, че определен сектор ще бъде изключен от подпомагане.

Така, че ако не намирате някъде мед или яйца като сектори на производство това не означава, че те няма да бъдат обект на подпомагане.

Това, с което разполагаме е Стратегията и от нея черпим информация, която е включена в интервенцията.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Други предложения?

ТАНЯ ГЕОРГИЕВА: Ако може да попитам, аз не разбирам подходът на Управляващия орган дали ще разглежда тази интервенция като принос към специфична цел 9?

Пак казвам не държа отговор веднага. Знам, че ще се връщаме на това нещо, въпроса е, че така или иначе Комисията ни боде и ни ръчка ние да говорим на тема храни, при това че имаме специфична цел 9, където са здраве, храни, качество и хуманно отношение там е изведено като приоритет това нещо. Пак казвам не държа сега да получа отговор, а по-скоро да се гледа и от тази светлина да го дискутираме на някакъв следващ етап.

Благодаря.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Благодаря, ще го разгледаме.

Има ли други въпроси или предложения?

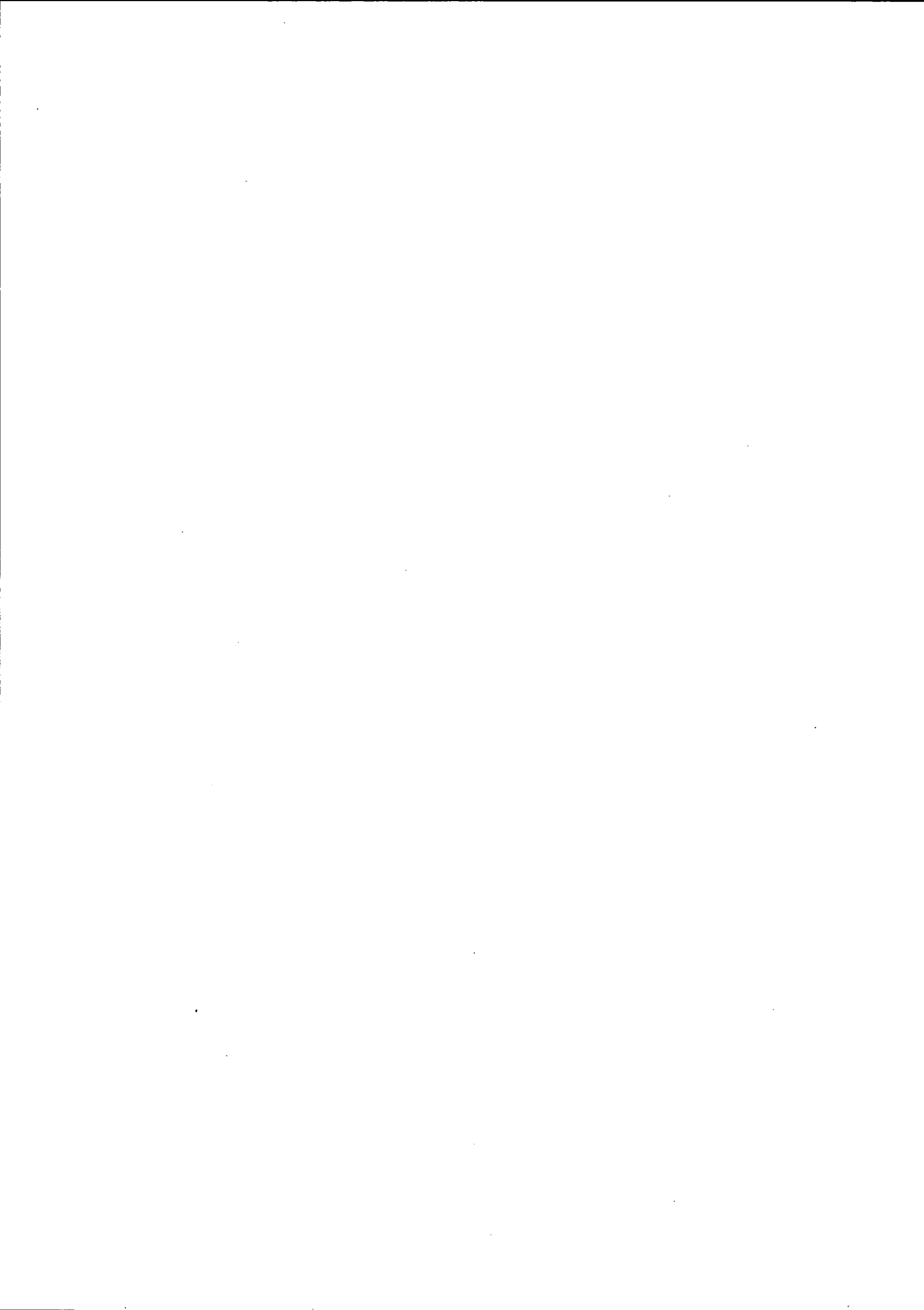
Разбирам, че остава отворена темата относно километрите, но ще ви помоля наистина когато давате предложения да са обосновани и мотивирани, за да може да ги подкрепим и ние.

ТАНЯ ГЕОРГИЕВА: Ако може последен коментар?

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Да.

ТАНЯ ГЕОРГИЕВА: Когато стигнем до темата, защото е ясно, че ще има една предварителна комуникация с Европейската комисия и с оглед на кризата с COVID и затворените канали, самата Комисия може да преразгледа регламентираното максимално разстояние по отношение на местните пазари.

Това, което исках да споделя с вас е, че когато е ясно това нещо от страна на Комисията към държавите членки ние имаме много аргументи, с които ще защитим един по-голям радиус. Стъпвайки на това колко къси вериги сме реализирали, колко проекта имаме, колко са ни развити различните пазари, за да можем да защитим това нещо.

Така, че за мен няма притеснение, че от 75 можем да предложим и да аргументираме по-голямо разстояние.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Да, така е.

Благодаря.

Други предложения?

Надяваме се, наистина този по-висок процент на интензитет също да стимулира за създаването на повече местни пазари.

Има ли други въпроси или предложения? Не виждам.

В такъв случай ще преминем към следващата интервенция „Професионално обучение и придобиване на умения“.

Господин Кръстев, заповядайте!

МИЛЕН КРЪСТЕВ: По така представената ви интервенция не сме получили коментари от Ваша страна.

В предходно представяне имаше текстове, които имаше необходимост да бъдат прецизирани от гледна точка на разграничаване по отношение на допустимите за подпомагане дейности и респективно допустимите бенефициенти. Приели сме голяма част от коментарите получени в рамките на предходно обсъждане.

Смятаме, че текстовете са по-изчистени и сме представили на вашето внимание новия вариант на интервенцията в рамките, на която като допустими кандидати са предвидени юридически лица с нестопанска цел, които да бъдат допустими за дейности свързани с информационни семинари и демонстрационни дейности.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Заповядайте!

СТЕФАН АСЕНОВ: Здравейте, мога ли да взема думата?

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Да, заповядайте!

СТЕФАН АСЕНОВ: Благодаря Ви, първо искам да попитам защо нашето становище, което официално е изпратено в срок до края на 2020 година не е отбелязано в таблицата?

Ние отново се въртим в този кръг и на петото заседание разгледахме интервенцията, на десетото ако не греша рамката на АКИС и вместо да изчакаме да се видят съображенията да видим какво се реши в протоколите, и заедно да разгледаме рамката заедно с интервенцията в момента разглеждаме отново интервенцията?

За съжаление материалите за това заседание ние вместо да получим протокола от Десетата работна група, получихме за втори път от Деветата работна група и аз не знам лично какво е протоколирано.

Това, което виждам, че отново един от трите ресурса в случая земеделските земи са изключени като бенефициенти, но са включени за сметка на това водите и горите. Бих искал да попитам господин Кръстев, това тенденциозно ли е, субективно ли е, просто аз не мога да разбера?

Имаме три основни ресурса, два от тях са включени, включително и с моите изказвания на предните работни групи, горите и водите са включени, а земите са отново изключени. Ние имаме официално становище подадено в срок до господин Ильов, до господин Ахмед, благодаря ви.

МИЛЕН КРЪСТЕВ: В никакъв случай не е тенденциозно. Да, наистина на предходно заседание когато обсъждахме системата АКИС това нещо беше споменато.

Ще изясним този въпрос допълнително и ще се свържем с вас, за да отстраним този пропуск и да отразим вашия коментар.

СТЕФАН АСЕНОВ: Благодаря Ви.

Ние на Десетото заседание, ако не греша, когато обсъждахме АКИС вие казахте, че ще се съобразите с нашето мнение всички

природни ресурси било то земя, вода или гори ще бъдат допустими бенефициенти.

Това така ли ще бъде или ще остане, както сега сте го предложили?

Благодаря Ви.

МИЛЕН КРЪСТЕВ: Наистина вероятно е станало някакво недоразумение. Още веднъж ще разгледаме вашето предложение и интервенцията ще бъде представено ведно с таблицата с коментарите от общественото обсъждане повторно като вашето предложение ще бъде взето предвид.

СТЕФАН АСЕНОВ: Благодаря Ви.

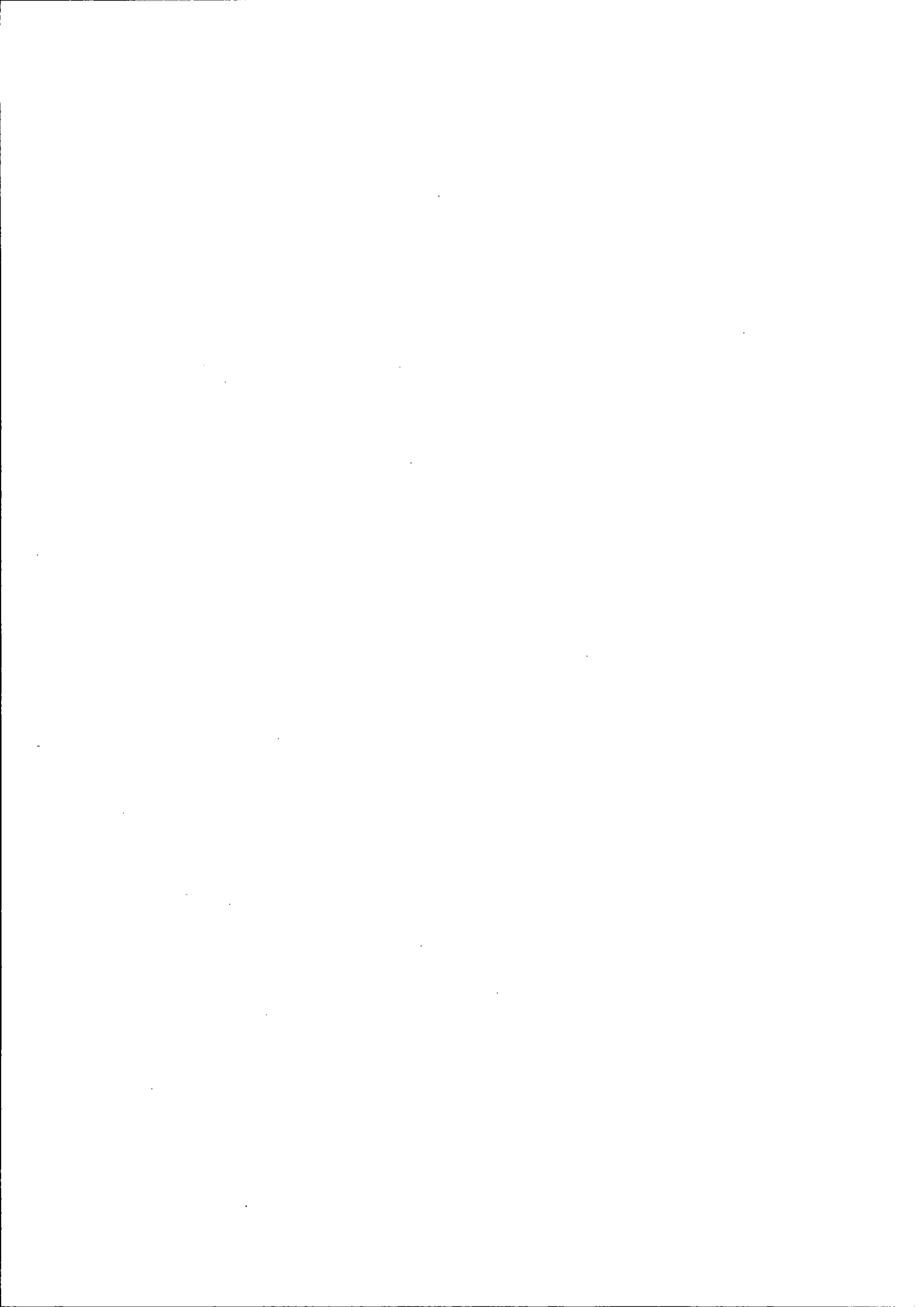
ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Има ли други въпроси?

Госпожо Георгиева, заповядайте!

ТАНЯ ГЕОРГИЕВА: Благодаря.

Бих искала да коментирам демонстрационните обекти. Виждам, че доста по-прецизен е текстът, който е описан в момента, но за целите на демонстрационните дейности където допустимите бенефициенти виждаме, кои са вече след дискусията, ако може да споделите как си представяте вие например една браншова организация, която кандидатства с проект за демонстрационни дейности тя трябва да разполага с демонстрационен обект, който цитирам: „Може да бъде опитно поле или учебно опитно поле, или лаборатория на научен институт, висше училище или професионална гимназия“. Може да е собствен и може да е нает това е уточнението.

Ако може да ми кажете вие как си представяте, че една неправителствена организация, която да кажем, че има 400 членове различни земеделски производители и един централен офис в София

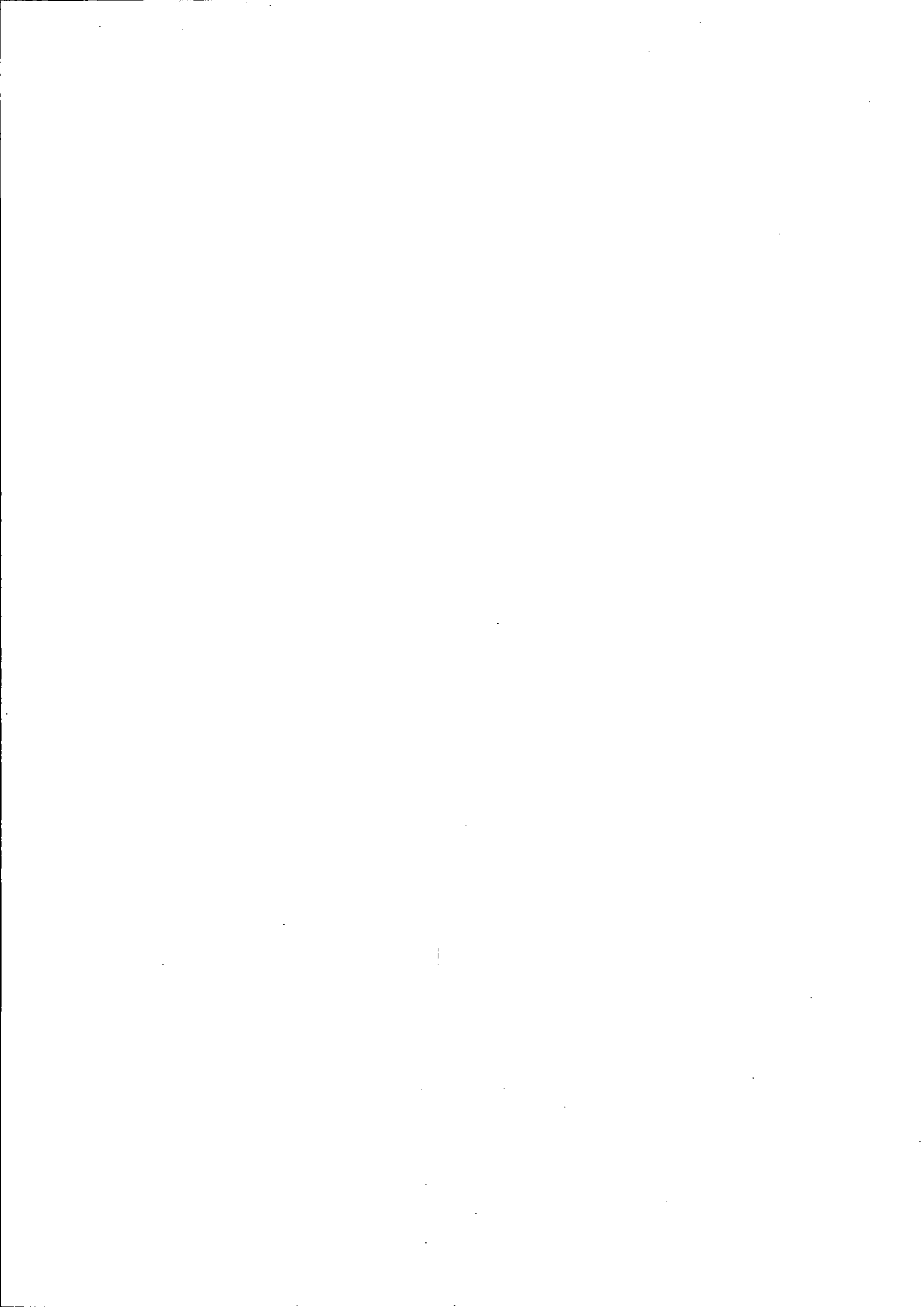
може да кандидатства под демонстрационна дейност и какъв аджеаба обект и под каква форма трябва да си наеме?

Лично аз се опасявам, че това не е работимо за браншовите организации, доколкото при тях основният бенефит, който могат да споделят и да се получи действително демонстрация и обмен на знания с други е членовете земеделски производители на тази браншова организация, които прилагат някакви иновативни решения във всякакъв аспект, тоест самия земеделски производител, който може да покаже нещо иновативно ново, устойчиво и т.н., това е ползата и по такъв начин може да направи една демонстрация една браншова организация. Това е едното.

Отново тук ми се струва, че можем да допишем демонстрационен обект от група или организация на производители по ЕПИ. Просто защото ги определихме в АКИС като дадена част от самия АКИС, които са носители на иновацията и на интерактивния иновационен модел.

Другото, което бих искала да коментирам е по отношение на демонстрационните дейности в каква тематика ще са насочени.

Мисля, че е добре да помислим тук с останалите колеги, и да се прецизира дотолкова доколкото, че тези бъдещи демонстрации би следвало да носят някакъв елемент на иновативност и да кореспондират с това което се задава в Зелената сделка. Прецизното торене, прецизно и консервационно земеделие, изобщо всякакви модели на прецизно земеделие и дигитални решения, цифрови решения и иновативни практики, защото така разписано добра практика като обработка на почвата, малко можем да направим добра практика за обработка на почвата актуална преди тридесет години.

Въпросът е да можем с тематиката, която е изброена тук от сега да се каже и да се насочи, че към демонстрация на новите неща, които се прилагат от самите стопанства.

И пак ще наблегна за да си остане като коментар и за да бъде съобразено за в бъдеще знам, че не сме на етап Методика за изчисляване, но в частта, в която казвате, че при изчисляване какво ще се вземе под внимание при изчисляване на единичната ставка, тогава направих коментар, вие си записахте, но ще го повтора, съжалявам че досаждам, но е важно.

Да се включи в методиката разход за популяризиране на тази демонстрация и тогава казах и сега го повтарям по Плана за възстановяване ще има платформа за обучение и за консултанти, стана ясно от втората ревизирана версия, но тук следва да се предвиди такова популяризиране на продукта на демонстрацията за да може да има този поток от информация на знания, който се очаква един АКИС да прави, а това е една от мерките, която действително адресира с взаимодействието в рамките на един АКИС.

Благодаря.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Заповядайте!

КОСТАДИН КОСТАДИНОВ: Видяхме, че сте удовлетворили нашето желание асоциации да участват в демонстративните опити, но гледам, че специално за опитните полета е отхвърлено. Всички опити се правят на полето. Таня Георгиева започна да говори тук точно как ще изглежда една такава демонстрация, ами такава демонстрация ние в момента я правим със съвместна през хоризонти, с пет института, Франция, Португалия и т.н., на наши полета, на наши членове и на място. И това е истинската полева демонстрация, а не отделни кутийки и квадратчета, а на място които се показват за да вземеш едни пари. Тук

говорим за реална дейност. Показване на нови технологии. Сега може да с обидят господата от научните среди, но в момента по отношение на консервационните технологии, дори те са по-назад от бизнеса, защото бизнеса в тази посока ги развива и то на негови опитни полета, пак повтарям негови опитни полета и негова земя. А сега дали ще го кръстим опитно поле на училище или на еди какво има ли значение? Тук говорим за същински демонстрации на полета пред истински земеделски производители, а не само на хартия.

Благодаря Ви.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Заповядайте!

МИЛЕН КРЪСТЕВ: Благодаря Ви.

По повод обхвата на демонстрационните дейности, бих искал да ви припомня, че с шесто изменение, ако не се лъжа на програмата настоящата от програмата беше изключена подмярка 1.3 „Краткосрочен обмен на опит и посещения в земеделски и горски стопанства“.

Наистина примерите, които вие давате попадат в обхвата на тази мярка, за която беше взето решение да не се прилага в рамките на настоящия програмен период и при изготвяне на интервенцията сме били ръководени от тази насока и сме представили на вашето внимание дейности попадащи в обхвата на подмярка 1.2 настоящата, която предвижда тези дейности да се извършват в рамките на опитни полета, поради тази причина освен собствени в интервенцията е предвидено дейностите да бъдат извършвани и в наети демонстрационни обекти, така че една дейност да може да бъде повтаряна няколко пъти в рамките на едно опитно поле и представена на заинтересованите страни, а не да се извършва посещение в земеделски стопанства за представяне на практика, която е съобразена със сезонността, ако мога така да кажа.

ТАНЯ ГЕОРГИЕВА: Аз само да кажа, че считайки себе си за средно интелигентен човек нищо не разбрах.

Тук ви предлагам от АКИС, който разгледахме и преразгледахме да видим тези участници по какъв начин ще обменят помежду си знания и ще си взаимодействат интерактивно, каквото се очаква да е взаимодействието между тях в рамките на конкретни интервенции, защото сега решението да не стартира подмярка 1.3 мотивите и периода, в който е взето и е взето с мнозинство в Комитет по наблюдение не бих си позволила да го коментирам.

За да можем да принасяме защо сега подхода е такъв, че ние изключваме 1.3, за това ви предлагам, за да не миксираме какъв ни е опитът в сегашния програмен период, действително да тръгнем наново. Ето имаме един АКИС определили сме кои са участниците и имаме опит в разписани фишове в сегашната ПРСР 1.1, 1.2 и 1.3 и да видим на база знанията и сътрудничеството, което се реализира тези участници в АКИС през какви мерки и как си взаимодействат, за да не трябва да си даваме някакви такива отговори и да влизаме в хипотези една браншова организация, която иска да направи демонстрация в супер иновативно стопанство, който е нейн член какъв обект да наема и да влизаме в някакви тесни обувки.

Благодаря Ви.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Заповядайте, господин Илиев!

СРЕБРИН ИЛИЕВ: Благодаря Ви, само да разнообразя малко темата, как всички ние си представяме демонстрация и каквото и да е друго мероприятие в животновъден обект и то в животновъден обект при прилагане особено на последните нови мерки за биосигурност?

Да не говорим, че има животновъдни обекти, в които достъпа на хора е забранен. Как особено за растениевъдството е ясно, натиска там е ясен, възможен.

Ще дам още един пример в пчеларството. В майко производителните стопанства също е забранен достъпа на външни лица. Как можем да си представим цялата тази дейност в животновъдни обекти?

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Да, много ви благодаря за изказването.

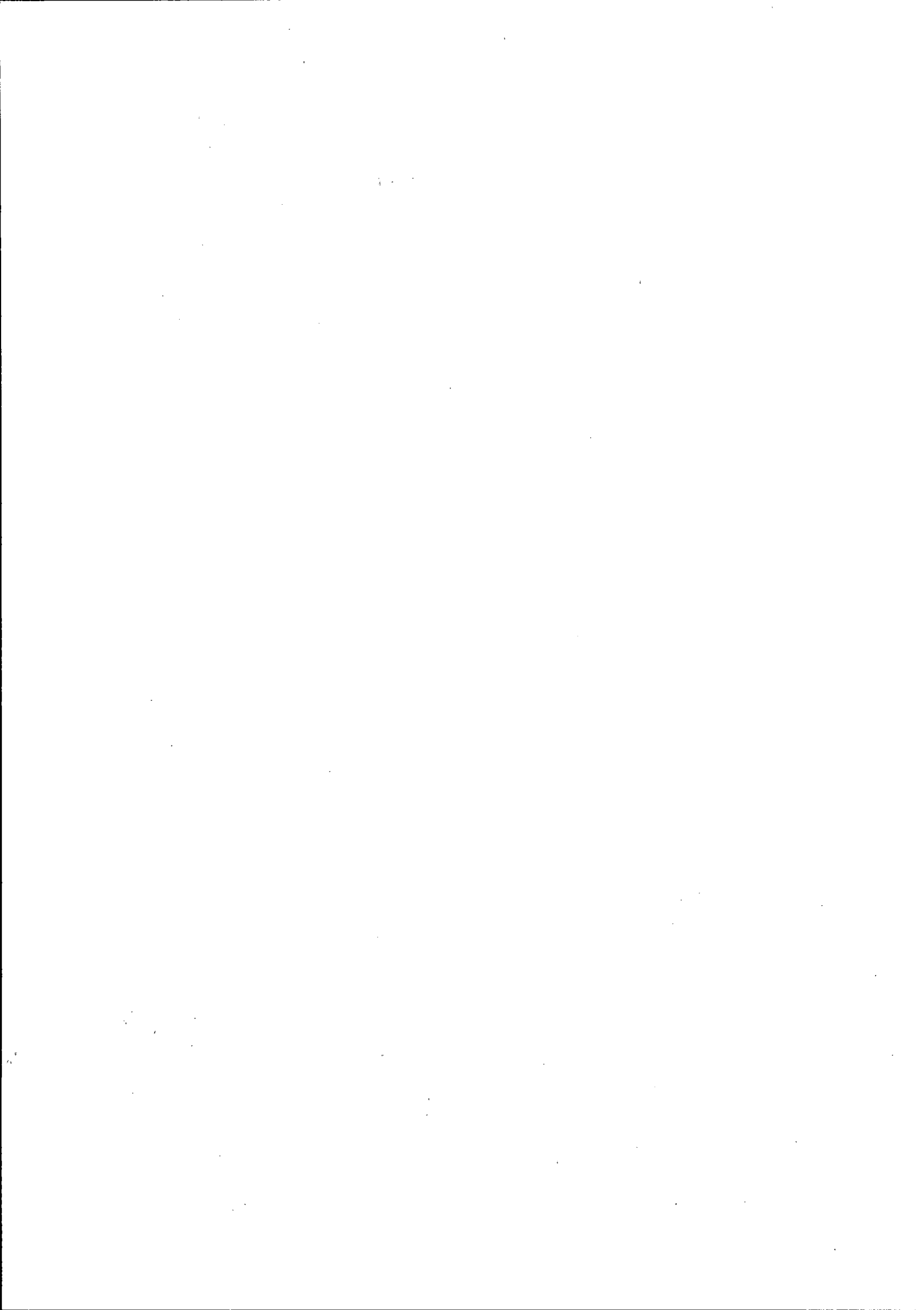
СРЕБРИН ИЛИЕВ: Госпожо Василева, исках да ви кажа и това, което стана и с Африканската чума и сега с новата инфлуенца по птиците. Трябва наистина много да се прецизира. Трябва да се помисли по този въпрос. В този случай и при растениевъдството в обекта, ако има някакво нашествие на вредители как може там да се прави каквото и да било?

Мисля, че колегите от БАБХ могат да дадат становище какво трябва да правим. Както при животновъдните обекти има епизоотии, така и в растениевъдството има нашествие на карантинни вредители. Представете си е недай Боже, недай Боже казвам, ако имаме такъв акт как да реагираме, ще провеждаме обучението ли?

Нека по-скоро да се помисли както колегата каза, че по-нататък ще помислим за другите неща, но нека да го помислим.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Да, благодаря.

Искам да обърна внимание, нека ясно да правим разлика между демонстрационни дейности и посещения в земеделско стопанство, на което посещение ще се наблюдава например някаква процедура, оран или някакъв иновативен метод, който ще се извърши еднократно в рамките и за целите на земеделското стопанство. А когато говорим за демонстрационни дейности, говорим за едно демонстрационно поле, на

което е възможна една и съща процедура да се презентира и демонстрира многократно за целите на демонстрацията.

Така, че ако вие насочвате фокуса върху посещение на земеделски стопанства, то тук това говорим в посока разширяване на още една допустима дейност по тази интервенция.

Правилно ли ви разбирам?

СРЕБРИН ИЛИЕВ: Не се концентрирам по отношение на земеделските стопанства.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Нямам предвид вашето изказване, а по-скоро на госпожа Георгиева и на господин Костадинов, искането беше да включим браншовите асоциации в допустимостта в демонстрационни дейности, но сега разбирам, че вие говорите за посещения в земеделско стопанство, което е коренно различно и това го нямаме.

Госпожо Боянова, заповядайте!

СВЕТЛАНА БОЯНОВА: Тук се има предвид именно не посещение на земеделски стопанства, а се има предвид действително демонстрационни дейности на земеделски стопанства и ще ви дам пример.

Хъбовете, тъй като в момента все по-дълбоко в темата, по принцип трябва да направят именно тест бифор инвест услуга. Когато отворите европейските документи ще видите, че там е записано под тест бифор инвест има се предвид точно демонстрация. Тоест хъба може да не е собственик на полета, но той демонстрира технология в определено конкретно стопанство, но то няма да се ползва само от това стопанство, а тук ще се покажат плюсовете и минусите на самата технология..., може би някой друг се включи и се получава микрофония.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Опитайте, се сега да продължите.

СВЕТЛАНА БОЯНОВА: Въпросът е, че тук демонстрацията се прави от името на юридическото лице макар и да не е собственост на юридическото лице самата демонстрация. Тя трябва да бъде отворена и това е правилото, отворен този достъп до тази услуги, да тази инфраструктура, където си поставил да кажем пресижън диригейшън, измислям си в момента, прецизно напояване и ти слагаш там самото устройство, но то не е само за ползване на самия земеделец и там технологичната фирма заедно да кажем с науката заедно и земеделския стопанин, защото все пак някой земеделски стопанин на място трябва да наблюдава нещо да не се случи с апаратурата, с хардуера и т.н., но анализите, които се получават на място в стопанството като вече софтуера ще бъдат върнати към хъба, който ще изследва заедно науката и технологичната фирма например ще изследва как тази технология се проявява във времето и например три години ще събира данни и т.н.

Това на английски е демонстрейшън активити и ние когато казваме, че искаме демонстрейшън активити не е само посещение на място, включва но по-скоро е когато говорим за такива семинари и обучения, тогава само отиват и гледат на място, докато тук говорим за демонстриране в стопанство на технологията, резултатите, от които да се ползват от всички като отворена инфраструктура, така те го водят, всички да имат достъп до нея, всички и земеделци, и наука и т.н., и да си правят съответно вече анализите.

Не знам на български как да се ограничат тези две, едното е просто посещение и отиваш да си гледаш цял ден и нищо не се случва и от това демонстриране на технологията на място земеделски стопанин, защото няма къде другаде да го демонстрираш в реални условия това като

технология. Едно е да го направиш като прототип например в някой институт или в старт ъп някой да има такава идея, друго е да го видиш на практика дали работи това нещо там и как работи.

Според мен, Костадин Костадинов имаше това предвид, не знам, може би трябваше повече да се обясни, но ето аз го дадох с пример, каква демонстрация ние разбираме. Както например някой институт си има свое поле ОК, може там да си демонстрира и да показва и там пак отиват между другото земеделци да гледат и това е посещение на институт. Това демонстрация ли е? Не.

Демонстрация е, когато наистина една технология може да се наблюдава как се развива във времето и какви са резултатите и като вече се прилага да събереш данни и някой да има ангажимента да анализира тези данни, дали ще е в земеделско стопанство или в поле на науката все едно, въпроса е резултатът после как се случва.

Така аз го разбирам. Това е моето виждане за демонстрациите. Това исках да кажа.

Благодаря.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Заповядайте, господин Костадинов!

КОСТАДИН КОСТАДИНОВ: Светла Боянова беше изчерпателна и обясни за какво става въпрос за демонстрация и тук е демонстрирането на един продукт, на който да се видят плюсовете и минусите. Това нещо да се отчете и да се предостави на всеобщата маса и на други колеги, които да видят ползата от него и впоследствие тази демонстрация този продукт от демонстрацията да заработи, ако има положителен ефект.

По отношение на епизоотии, болести и т.н., нали знаете, че няма цял живот да е така. В растениевъдството не се притесняваме от такива

зарази. При нас всичко се извършва на открито и ако е вътре ще е в учебен център, опитна станция или институт. Тук говорим за полето на големи площи, защото там всичко се вижда по какъв начин се случва.

Така, че не виждам това да е някаква причина да се спира точно това.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Благодаря.

Заповядайте, госпожо Тодоровска!

ЕЛЕНА ТОДОРОВСКА: Подкрепям това, което казаха госпожа Боянова и Костадин Костадинов. Реално погледнато ние разполагаме с опитни и демонстрационни полета, на които могат да бъдат демонстрирани нови технологии, а не само с отглеждане на културите, но свързани с прецизни земеделия.

Така, че в това отношение не виждам нещо притеснително и този факт по-скоро би могъл да се използва за дефиниране на резултат от краен продукт.

Подкрепям всъщност тази мярка, тоест че може да има демонстрационни полета, но може би трябва да се дефинира доколко демонстрационните полета, които са свързани със самите земеделски стопани могат да бъдат разграничени от опитните полета и демонстрационните полета на институтите и ВУЗ-овете и професионалните гимназии. Може би трябва да има някакво по-ясно дефиниране на тези демонстрационни дейности.

Благодаря.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Благодаря.

Госпожо Георгиева, заповядайте!

ТАНЯ ГЕОРГИЕВА: Благодаря.

В контекста на това, което поясниха Светлана Боянова и Костадин Костадинов действително са прави. Разбирането на

Управляващия орган за посещения в земеделски стопанства и демонстрационни дейности по двете подмерки стана ясно, че е различно от разбирането на тези, които коментираме така предложеното.

И стана ясно, че всъщност подразбирането за демонстрацията включва посещението на земеделското стопанство и извършването на съответната демонстрация при това посещение.

Това, което бих искала да коментирам е, че по Програма „Хоризонт 2020“ се финансира проект „Плейт“, в който партньор от българска страна е Национална служба съвети в земеделието, не знам дали в момента има техен представител. Там основното, което се прави е обмен на знания и опит, проект „Хоризонт 2020“ в рамките на такива демонстрационни ферми, които точно това правя. Може да се почерпи опит от тях, тяхното разбиране касае посещението и демонстрацията.

Така, че може би уеднаквяване на разбирането ни за в бъдеще какво означава една демонстрационна дейност, без обременяването от сегашния програмен период би могло да допринесе за това да я прецизираме самата интервенция.

Благодаря.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Благодаря.

В тази връзка обръщам внимание, че нямаме постъпили предложения относно формулировката на демонстрационен обект или демонстрационни дейности. Така, че ви апелирам да поработим и да ни предложите конкретни текстове къде и как да изменим интервенцията.

Разбирам, че вие под демонстрационен обект искате да бъде включен и земеделско стопанство?

СВЕТЛАНА БОЯНОВА: Да, точно така земеделско стопанство.

ТАНЯ ГЕОРГИЕВА: Точно това.

Оперативна група, която е създавала нещо съвместно. Оперативните групи излизат на преден план в АКИС като носители на иновации, от които да се споделя опит.

СВЕТЛАНА БОЯНОВА: Не само и всички форми на сътрудничество и коопериране, защото и клъстерите са такова нещо и хъбовете са такова нещо и винаги се споделя инфраструктурата, за да не се харчат пари.

Идеята е нещо като го има някъде готово да го ползваш, само че да експериментираш по друг начин, а не както например само в института си знаят и те си тестват обаче когато вече имаш други хора до себе си, нуждите на земеделци да покриваш трябва да си пренастроиш продукта може би.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Заповядайте!

ТАНЯ ГЕОРГИЕВА: И само да допълня в контекста на Костадин Костадинов на изказването, действително не трябва да ни сковава от страх епизоотиите, които шетат в настоящия момент и от няколко години насам. Миналата година направихме такава демонстрация на добра практика в смесено говедовъдно стопанство с прецизно земеделие. Обектът беше на открито. Времето беше подходящо избрано. Нямахме стрес върху животните и стопанина не беше обременен.

Така, че едно планиране на такава дейност винаги съобразява всякакви потенциални рискове, така че да не е засегнато самото стопанство и господин Костадинов е абсолютно прав, не трябва от сега да се страхуваме за бъдеще епизоотии.

Благодаря.

МИЛЕН КРЪСТЕВ: Благодаря за вашите предложения. Наистина ние ще ги обсъдим и ще доразвием дефиницията за демонстрационен обект.

Това, което нас първоначално ни е притеснявало е да не се смесва самият производствен процес с демонстрационната дейност и да се знае, че там където се извършва демонстрацията няма да има така да се каже натрупване на финансова помощ и от такава гледна точка сме разработили така предложената дефиниция за демонстрационен обект.

СВЕТЛАНА БОЯНОВА: Да, абсолютно сте прав, защото правилата за държавни помощи към малки и средни сега в случая фермерите ние трябва да ги спазваме, да не надвишават така, че аз ви подкрепям изцяло, но може да се раздели по принцип.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Да ясно трябва да се разграничат демонстрационно поле в рамките на земеделското стопанство и демонстрации в реалното производство.

Има ли други предложения или въпроси? Не виждам.

С това можем да преминем към последната интервенция, а именно „Подготовка и изпълнение на подхода Лидер/Водено от общностите местно развитие“.

Господин Стефан Спасов, накратко ще в и представи взетите предвид коментари и бележки.

Заповядайте?

СТЕФАН СПАСОВ: Добър ден!

Колеги, има ли участници от Асоциацията на местните инициативни групи и от Министерството на труда и социалната политика, които са дали коментарите?

БОЯН КОСТАДИНОВ: Да, има.

СТЕФАН СПАСОВ: Господин Костадинов, ще кажете ли коментарите набързо?

БОЯН КОСТАДИНОВ: Коментарите са два. Първият коментар е просто редакционен защото ми направи впечатление, че в първото ни

предложение, което касаше най-малко 10 % в съгласувателната таблица много точно е отразено и министерството е написало „Да, приема се“, а в същото време в текста е 10 % и за това мисля, че може би в самата съгласувателна таблица трябва да се направят редакционни промени за да ясно, че се фиксира на 10 %.

СТЕФАН СПАСОВ: Добре, кажете и другите бележки.

БОЯН КОСТАДИНОВ: Направи ми впечатление относно становището ни от предходното разглеждане на мярката по Лидер, мисля че от Четвъртото заседание, че не е отразено предложението ни което касае унифициране максималният размер на средствата за една стратегия финансирана от ЕЗФРС на милион и половина евро, като там бяхме дали чисто финансови измерения, че според нас при така дадените параметри като индикатори средства от милион и половина евро, в смисъл средствата по интервенцията ще са достатъчни и при милион и половина евро, за да се постигнат заложените индикатори. Това не е отразено в съгласувателната таблица изобщо като коментар, няма нищо от страна на Управляващия орган.

Третото нещо, на което искам да обърна внимание, получихме информация от колеги, които участват в Комитета за наблюдение по сегашната ПРСР относно преходния регламент и бъдещата подготвителна мярка за новия програмен период, че се планира финансиране по преходния регламент съответно да ни дадете малко повече яснота при тези условия следва ли съответната подготвителна мярка да бъде отразена и в настоящия програмен фиш или ще мине през преходния регламент?

Това са коментарите, които исках да направя.

СТЕФАН СПАСОВ: Първо, за 10 % на миналото заседание на 30 ноември когато обсъждахме тук и с госпожа Василева се разбрахме точно да е 10 % и тогава и с вас така се споразумяхме, така е залегнало

вече и в Споразумението за партньорство, което изпратихме на Комисията, ще го коригираме това и да се знае 10 %.

БОЯН КОСТАДИНОВ: Точно така.

СТЕФАН СПАСОВ: Следващият въпрос е свързан с тези 10 % и всички да бъдат на една стойност стратегии. Говорим за стратегии за нашата стъпка от 15 хиляди жители и тя касае 10 % от потенциалните кандидати и въобще 10 % от МИГ-овете.

Тези суми, които вие сте дали във вашата таблица не знам откъде ги имате, но не са такива разпределенията към момента. Средствата по ВОМР за следващия период от ЕЗФРСР са по-малко и ако на всички се даде еднаква стойност няма да могат да стигнат парите, а в допълнение оставяме с този коментар, че има по-малък потенциал на местата с по-малко жители и аз знам, че вие сте против, но имаме доказателства за това. Сега едно изключение не означава, че не е така принципно.

Искам тук да обърна внимание, че бюджетът, който е за ЕЗФРС за следващия период и за преходния период с тези данни разполагам от скоро, така че не знам вашите данни може би са по от преди, не е такъв какъвто вие сте дали във вашето предложение. За преходния няма да коментирам, но за другия период за следващия период, който е от 2023 – 2027 година е под 160 милиона, докато при вас имаме 173 милиона, което не е така като бюджет.

БОЯН КОСТАДИНОВ: Това съм го дал, че толкова ще трябва за да се финансират всички.

СТЕФАН СПАСОВ: Да, толкова ще трябва.

БОЯН КОСТАДИНОВ: Направил съм я на база на анализ на сегашния.

СТЕФАН СПАСОВ: Точно така, толкова ще трябва.

Да, това е коректно. Ние сега това, което сме направили защото тук има колебания в бюджета и колегите, които се занимават ми казаха зависи от националното съфинансиране, към момента можем да си позволим с тези стойности плюс стойността на преходния период, която ще получат Местните инициативни групи, което за такива средства в досегашния период на ВОМР не е ставало въпрос, тъй като сега към стратегиите ще получите средства, които няма да ви се отразят на размера, който ще вземете и в следващия програмен период, което е много добре.

Последният коментар касаеше разпределението на средствата, описанието. Това, което ние сме написали в таблицата с коментарите, че приемаме по принцип вашето становище и сме написали още едно изречение, в което е записано буквално: „Няма противоречие на така представената интервенция“.

Това, което вие предлагате като текст ние сме го написали абсолютно същото. Спазена е логиката от Програмата за развитие на селските райони и в настоящия програмен период по същия начин са дадени. Не знам тук, ако искате пояснете този казус.

БОЯН КОСТАДИНОВ: Не, аз нямам коментар по този казус и изобщо дори не съм го задал като въпрос това. Коментирахме само това, което уточняваме редакционната корекция за 10 %, което вече изяснихме като въпрос и другото, че в съгласувателната таблица, която ни беше изпратено нямаше никакво становище относно това, което току що изкоментирахме за милион и половина евро. Това са ми двата коментара.

СТЕФАН СПАСОВ: Може и моя да е грешката, защото в таблицата и сега в момента отварям официалната таблица, която е изпратена и Асоциация българска „Лидер“ мрежа е написала: „Нямам

против така предоставените...“ при мен го има, ще проверя какво ви е изпратено, но това ще го коригираме.

БОЯН КОСТАДИНОВ: Само това е.

СТЕФАН СПАСОВ: Третото ви включване е много важно, защото подготвителните мерки, както казвате сега ще бъдат изпълнени в преходния период, а на 30 ноември когато беше заседанието още не беше готов регламента за преходния период, който излезе през декември и за това ще коригираме фиша в тази част, за да няма за следващия период заблуждения, че ще има подготвителни дейности.

Ние ще ги извършим през преходния период. Ние и за това сме направили, тук отварям една скоба, една нотификация по програмата за да се прехвърлят средствата за подготвителната и даже в Индикативната годишна програма сме го предвидили този прием през 2021 година от месец септември.

БОЯН КОСТАДИНОВ: Добре.

И още нещо, което остана да се коментира от предходната среща относно дефиницията за селски райони и в момента съществуващите Местни инициативни групи, които има опасност да излезнат от дефиницията за селски район и какво евентуално ще се случва с тях, има ли някакво развитие, защото тогава си спомням, че казахте, че ще го съгласувате допълнително с Комисията дали вече има някаква яснота по въпроса?

СТЕФАН СПАСОВ: С Комисията сме го коментирали даже ще проверя днес ще им напиша, за да видя кога да очакваме становище въпреки, че вече месец и половина може би са минали.

Това, което ще кажа по този въпрос е, че при всички положения, каквато и да бъде в селските райони по ВОМР няма да се отрази в

интервенцията, тъй като в нея не е записано като определение. В нея е записано подходът къде ще се прилага.

В общите части вече на Стратегическия план там трябва да се коригира или да се добавя, но аз поемам ангажимент тази седмица да проверя с Европейската комисия докде са стигнали нещата, защото наистина един месец вече мина и трябва да се финализира този въпрос и при нас стои така.

Това е единственият неразрешен въпрос по подхода, който наистина касае не малка част, това са 17 общини.

Благодаря за него, но не мога сега да ви информирам, но използвам възможността след като получим, това е последната информация, която не е ясна, след като получим тази информация ние ще направим онлайн събитие, в което ще ви запознаем с всичко от – до.

БОЯН КОСТАДИНОВ: Добре, благодаря.

СТЕФАН СПАСОВ: Тук ли са колегите от Управляващия орган на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“.

ДЕСИСЛАВА ГЕОРГИЕВА: Да, също и колегата Ташка Габровска също е онлайн, така че слушаме ви.

СТЕФАН СПАСОВ: Вашите коментари, които са направени. Съгласни сме да се направят корекции с добавяне на общия регламент и някои уточнения и другите ви корекции касаят избора на Местни инициативни групи, където предложения от нас текст е избора да стане съвместно с всички Управляващи органи е коригиран, като се казва, че трябва да са по общи критерии.

Това за общите критерии на избор, ние сме в една Междуведомствена работна група, която като вземем от Европейската комисия становище и за селските райони продължаваме за да е ясно вече как да разпишем правилата за прилагане искахме тук в този фиш да е

разписано много по-общо за да може вече като имаме яснота и от Комисията по териториалното прилагане вече да влезем в този нормативен акт и там вече ще опишем кой как изготвя, кои критерии общи, че всички ние не сме против това предложение, в никакъв случай, а просто предлагаме да влезе и тук ще напишем, че сме принципно „за“ тези предложения и ще си влезе в нормативния акт, където всички Управляващи органи ще си дадат предложенията и ще изготвим заедно този документ.

ДЕСИСЛАВА ГЕОРГИЕВА: Добре, подкрепяме това предложение.

СТЕФАН СПАСОВ: И ние ви подкрепяме.

Хубаво е казано, ще го направим така.

ДЕСИСЛАВА ГЕОРГИЕВА: Добре, благодаря.

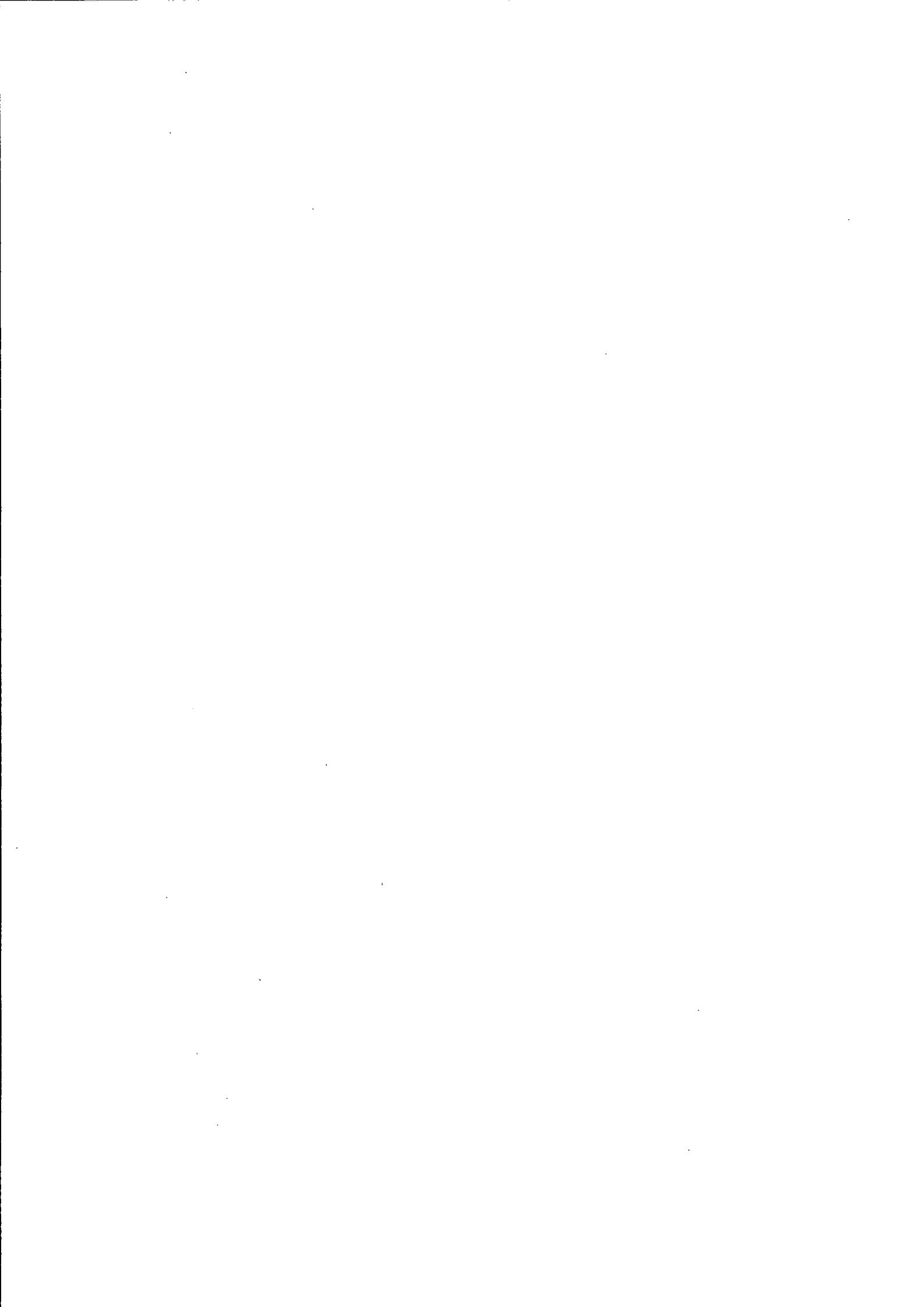
СТЕФАН СПАСОВ: Благодаря.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Има ли други изказвания или предложения по фиша на мярката за ВОМР?

СИМЕОН ПЕТКОВ: Имам един уточняващ въпрос, понеже на Комитета както се каза ще се одобри изменение в мярка 19, така че да се регламентира изпълнението в преходния период и виждаме, че се завишават бюджетите и на МИГ-овете според населението.

Тези средства разбираме, че трябва да се усвоят през преходния период и вече от 2023 година да започнат новите стратегии, чиито бюджети са разписани в интервенцията, така ли е?

СТЕФАН СПАСОВ: Да, този бюджет, който ще прехвърляме сега в Комитета за наблюдение от 31 милиона той ще бъде за преходния период 2021 – 2022 година, 31 милиона казвам за ВОМР, а за 2023 – 2027 година е бюджетът, който тук сме описали в тази интервенция и той не е даден целият тук бюджет, но е даден размер на стратегията.

Така, че в следващия период говоря от 2023 година ще имаме бюджет приблизително сега го казвам около 160 милиона докато за преходния период са 31 милиона, от които има за подготвителни дейности.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: За подготовка на новите стратегии, които ще започнат да функционират от 2023 година.

Стана ли ясно?

СИМЕОН ПЕТКОВ: Да, стана ясно.

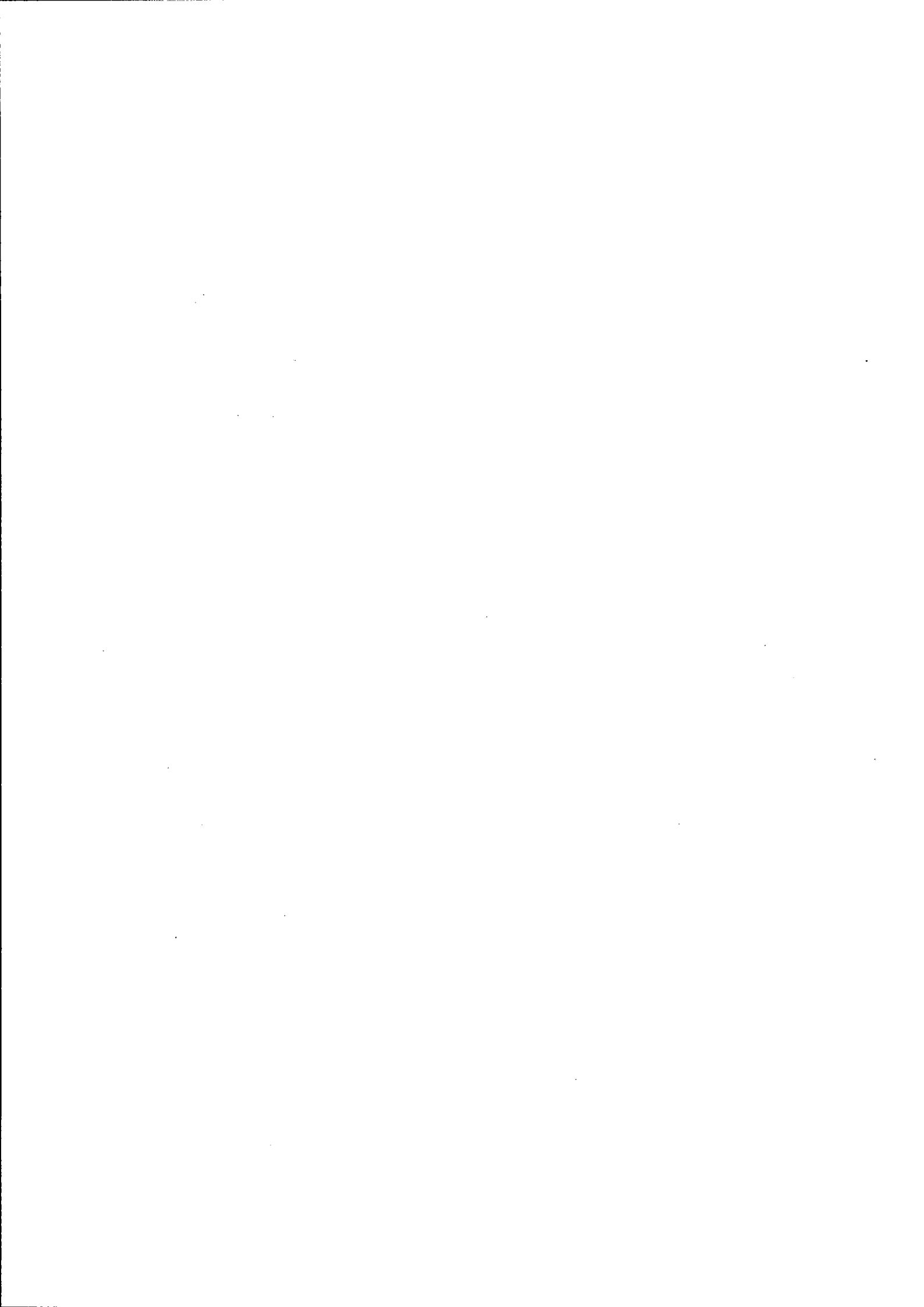
Имаме известни опасения, тези средства ще се отразят ли негативно средствата за преходния период върху разширяване на териториалния обхват на Подхода „Лидер“, понеже говорим за едно десетина, петнадесет Местни инициативни групи, които могат да се финансират с тези средства след 2023 година и какви са разчетите на Управляващия орган в това отношение?

Благодаря.

СТЕФАН СПАСОВ: Много благодаря за този въпрос, аз исках да кажа това също.

Сегашното увеличение на стратегиите за 2021 - 2022 година от тези средства, които сега ще прехвърлим няма да се отразят негативно на нашата политика за разширяване на броя на МИГ-овете, на териториалното покритие, тоест ние планираме за следващия период при същите условия, при които сегашните стратегии са одобрени, имам предвид до 15 хиляди и над 15 хиляди жители, имайте предвид, че до 15 хиляди жители сега мисля, че са около шест местни групи, в следващия период по наши разчети да са осем, като става въпрос за не голям брой, казах 10 %.

Така, че планираме в следващия период ние и така сме заложили като критерии 80 МИГ разбира се тук мога да кажа плюс минус, защото и

още не е ясно бюджета как ще варира, но няма да е някаква драстична разлика.

При сегашните разчети ще спазим този брой, какъвто сме коментирали в досегашните и всички събирания.

За да обобщя няма да се отрази негативно на разширяването прехвърлянето на тези средства в преходния период към МИГ-овете, няма да се отрази нито на разширяването, нито на бюджетите в следващия период от ЕЗФРСР.

ПРЕДС. ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА: Има ли други въпроси?

Не виждаме желаещи за други въпроси.

Надявам се, да сме били изчерпателни. Благодаря ви.

С това изчерпахме точките от дневния ред на Дванадесетото заседание на Тематичната работна група.

Още веднъж искам да ви благодаря за конструктивния диалог и добрата дискусия, която проведохме на днешното заседание.

Приятна вечер!

(Заседанието на Тематичната работна група завърши в 16.05 часа)

Протоколчик: